Fornleifaskráning vegna deiliskipulags á Kirkjubóli í Kvígindisfirði, Austur-Barðastrandarsýslu

Óskar Leifur Arnarsson

2016

Mynd 1: Forsíðumyndin er af bæjarstæði Kirkjubóls. Fyrir miðri mynd er íbúðarhúsið sem byggt var 1944. Handan fjarðarins er Svínanes. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA).

© Óskar Leifur Arnarsson, desember 2016
Fornleifaskráning vegna deiliskipulags á Kirkjubóli í Kvígindisfirði, Austur-Barðastrandarsýslu
Útgáfustaður: Patreksfjörður
Útgefandi: Óskar Leifur Arnarsson
Netfang: oskarar@gmail.com

Unnið fyrir landeigendur.

Minjastofnun Íslands - auðkennisnúmer verkefnis: 1825

Heiti verkefnis: Fornleifaskráning vegna deiliskipulags á Kirkjubóli í Kvígindisfirði, Austur-Barðastrandarsýslu	**Verknr. / Rannsóknarnr.(Minjastofnun Íslands):** 1825
Sveitafélag / (Hreppur): Reykhólahreppur (Múlahreppur)	**Sýsla:** Austur-Barðastrandarsýsla
Jörð / lögbýli: Kirkjuból (á Bæjarnesi)	**Landnúmer (Þjóðskrá Íslands):** 139611
Verkkaupi: -	**Landeigandi, heimilisfang:**
Landmælingar Íslands – Herforingjaráðskort: 23 NV. Gufudalur - Vattarnes	**Hnit:** -
Gripir nr. (Sarpur):	**Sýni:**
Skýrsluhöfundur: Óskar Leifur Arnarsson	**Tímabil vettvangsvinnu:** 17.-18.6.2015 og 20.8.2016
Verkefnisstjóri: Óskar Leifur Arnarsson	**Dagsetning:** 16.12.2016

☐ **Verkefnið/skipulagið stangast ekki á við menningarminjalög**

X **Verkefnið/skipulagið stangast á við menningarminjalög**

Efnisyfirlit

1. Inngangur....1
2. Markmið og aðferðir....3
Tilgangur fornleifaskráninga....3
Af hverju fornleifaskráning?....5
Fornleifaskráning og aðferðir....5
Staðardagskrá 21 - sjálfbær þróun....6
3. Sögulegt yfirlit....7
Bænhúsið á Kirkjubóli....10
Brandsstaðir....12
Kirkjubólssel....14
Innrasel....15
4. Fornleifaúttekt á einstökum byggingareitum....17
5. Niðurstöður....23
6. Heimildaskrá....25
7. Kort....27
8. Fornleifaskrá....33

1. Inngangur

Undirritaður var fenginn til að vinna fornleifaskráningu fyrir landeigendur vegna fyrirhugaðs deiliskipulags fyrir sumarhúsabyggð í landi Kirkjubóls á Bæjarnesi (landnúmer: 139611) í sveitafélaginu Reykhólahreppi. Til stendur að skipuleggja 23 frístundahúsalóðir, en auk þess er merkt inn lóð umhverfis íbúðarhúsið sem byggt var 1944. Vettvangsvinna vegna fornleifaskráningar fór fram 17.-18. júní 2015 og svo aftur 20. ágúst 2016. Land jarðarinnar er á Kirkjubólshlíðinni, nánar tiltekið austanmegin í Kvígindisfirði og fornleifaskráningin náði til láglendis jarðarinnar. Landamerki jarðarinnar að norðanverðu móti jörðinni Kvígindisfirði eru í Innra-Partgili og Parthjallaskriðu. Að sunnanverðu eru merking móti Bæ um Merkjakeldu niður í botn Engisvogs. Skráningarsvæðið liggur beggja vegna við Bæjarnesveg. Stærð svæðisins sem var fornleifaskráð er um 8 km langt og um 1,8 km^2. Samanlögð stærð allra 23 frístundahúsalóðanna sem verið er að deiliskipuleggja er um 24.000 m^2.

Pétur H. Jónsson skipulagsfræðingur og arkitekt sér um deiliskuplagsvinnuna.

Nú þegar standa nokkrar eldri bygginga á heimatúni jarðarinnar. Undanfarin 2-3 ár hafa svo staðið yfir framkvæmdir í miðjum bæjarhól jarðarinnar án aðkomu fornleifafræðinga. Þar er verið að endurbyggja hluta gamla bæjarins og breyta sambyggðu fjósi í sumarhús. Ljóst er að þar hafa minjar farið forgörðum. Auk þess er búið að byggja á þrem sumarhúsalóðum á jörðinni. Eitt stendur inn í miðjum Nátthaga og hefur hleðslum verið raskað aðeins vegna þeirra framkvæmda, en að mestu ramma hleðslurnar inn lóðina.

Vettvangsathugun og skýrsluskrif vegna fornleifaskráningarinnar annaðist Óskar Leifur Arnarsson fornleifafræðingur. Skýrsluhöfundur vill þakka öllum þeim sem aðstoðuðu á einhvern hátt. Sérstakar þakkir fá Björgvin Bæringsson og kona hans Guðrún Halldóra Guðmundsdóttir fyrir gestrisni sína og leiðsögn um svæðið á meðan á vettvangsathugun stóð.

Umrædd fornleifaskráning takmarkast við ofangreint skipulagssvæði (sjá nánari mörk á korti í kafla 7). Ekki er um tæmandi upptalningu á fornleifum á jörðinni að ræða og fleiri fornleifar geta komið í ljós við framkvæmdir.

2. Markmið og aðferðir

Tilgangur fornleifaskráninga

Lög um menningarminjar nr. 80/2012 eiga að tryggja eftir föngum verndun menningarsögulegra minja í eigin umhverfi og að íslenskum menningararfi verði skilað óspilltum til komandi kynslóða. Eins eiga lögin að auðvelda aðgang og kynni af menningarminjum og greiða fyrir rannsóknum. Þá er fornleifaskráning bundin skipulagsgerð skv. lögunum, en í 16. gr., IV. kafla segir: *„Skráning fornleifa, húsa og mannvirkja skal fara fram áður en gengið er frá aðalskipulagi eða deiliskipulagi. Áður en deiliskipulag er afgreitt eða leyfi til framkvæmda eða rannsókna er gefið út skal skráning ætíð fara fram á vettvangi. ... Sá sem ber ábyrgð á skipulagsgerð í samræmi við skipulagslög skal standa straum af kostnaði við skráninguna.“*

Í 2. gr., I. kafla laganna eru þjóðminjar skilgreindar sem: *„Þjóðminjar teljast jarðfastar minjar eða lausir gripir eða hlutir sem eru einstakir og hafa sérstaka merkingu og mikilvægi fyrir menningarsögu Íslands.“* Í sömu grein eru þjóðarverðmæti skilgreind sem: *„hvers konar munir, gripir, myndir, skjöl, handrit og bækur í eigu opinberra stofnana, fyrirtækja, félagasamtaka eða einstaklinga sem hafa sérstaka þýðingu fyrir íslenska þjóðmenningu.“*

Í 3. gr., I. kafla laganna eru fornminjar skilgreindar sem: *„annars vegar forngripir og hins vegar fornleifar. Forngripir eru lausamunir 100 ára og eldri sem menn hafa notað eða mannaverk eru á og fundist hafa í eða á jörðu eða jökli, í vatni eða sjó. Skip og bátar frá því fyrir 1950 teljast til forngripa. Til forngripa teljast einnig leifar af líkömum manna og hræjum dýra sem finnast í fornleifum, svo sem fornum haugum, dysjum og leiðum.“*

„Fornleifar teljast hvers kyns mannvistarleifar, á landi, í jörðu, í jökli, sjó eða vatni, sem menn hafa gert eða mannaverk eru á og eru 100 ára og eldri, svo sem:

a. búsetulandslag, skrúðgarðar og kirkjugarðar, byggðaleifar, bæjarstæði og bæjarleifar ásamt tilheyrandi leifum mannvirkja og öskuhauga, húsaleifar hvers kyns, svo sem leifar kirkna, bænhúsa, klaustra, þingstaða og búða, leifar af verbúðum, naustum og verslunarstöðum og byggðaleifar í hellum og skútum,

b. vinnustaðir þar sem aflað var fanga, svo sem leifar af seljum, verstöðvum, bólum, mógröfum, kolagröfum og rauðablæstri,

c. tún- og akurgerði, leifar rétta, áveitumannvirki og aðrar ræktunarminjar, svo og leifar eftir veiðar til sjávar og sveita,

d. vegir og götur, leifar af stíflum, leifar af brúm og öðrum samgöngumannvirkjum, vöð, varir, leifar hafnarmannvirkja og bátalægi, slippir, ferjustaðir, kláfar, vörður og önnur vega- og

siglingamerki ásamt kennileitum þeirra,

e. *virki og skansar og leifar af öðrum varnarmannvirkjum,*
f. *þingstaðir, meintir hörgar, hof og vé, brunnar, uppsprettur, álagablettir og aðrir staðir og kennileiti sem tengjast siðum, venjum, þjóðtrú eða þjóðsagnahefð,*
g. *áletranir, myndir eða önnur verksummerki af manna völdum í hellum eða skútum, á klettum, klöppum eða jarðföstum steinum og minningarmörk í kirkjugörðum,*
h. *haugar, dysjar og aðrir greftrunarstaðir úr heiðnum eða kristnum sið,*
i. *skipsflök eða hlutar þeirra.*

Fornminjar njóta friðunar nema annað sé ákveðið af Minjastofnun Íslands.“

Um verndun fornleifa segir í 21. gr. VI. kafla: *„Fornleifum, sbr. 3. mgr. 3. gr., jafnt þeim sem eru friðlýstar sem þjóðminjar og þeim sem njóta friðunar í krafti aldurs, má enginn, hvorki landeigandi, ábúandi, framkvæmdaraðili né nokkur annar, spilla, granda eða breyta, hylja, laga, aflaga eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands.*

Eigendur og ábúendur jarða skulu hlúa að fornleifum á landareignum sínum og viðhalda umhverfi þeirra eftir því sem sanngjarnt getur talist. Minjastofnun Íslands er skylt að veita ráðgjöf og leiðbeiningar í því sambandi.“

Í 22. grein segir: *„Fornleifum sem eru friðlýstar skal fylgja 100 metra friðhelgað svæði út frá ystu sýnilegu mörkum þeirra og umhverfis nema kveðið sé á um annað. Hvers konar röskun, byggingarframkvæmdir eða aðrar framkvæmdir á friðhelguðu svæði umhverfis friðlýstar fornleifar eru óheimilar án leyfis Minjastofnunar Íslands. Friðhelgað svæði umhverfis aðrar fornleifar, sem ekki eru friðlýstar en njóta friðunar, skal vera 15 metrar nema annað sé ákveðið.“*

Sú skylda hvílir á sveitarfélögum eða framkvæmdaaðilum að gera Minjastofnun Íslands viðvart með sannanlegum hætti og minnst fjögra vikna fyrirvara ef fyrirsjáanlegt er að minjar spillist vegna hvers konar framkvæmda eða breyttrar landnotkunar. Eins er hverjum þeim sem verður var við að fornleifar liggi undir skemmdum skylt að láta sömu stofnun vita án tafar (sjá 23. gr., VI. Kafla).

Ef óþekktar fornminjar koma í ljós, t.d. undir yfirborði jarðar, sjávar, vatns eða í jökli skal Minjastofnun Íslands gert viðvart svo fljótt sem unnt er.

Þá skal sá sem fyrir framkvæmdum stendur stöðva þær án tafar og hafa samband við Minjastofnun Íslands ef óþekktar fornminjar finnast á framkvæmdasvæði. Skriflegt leyfi Minjastofnunar Íslands þarf til að hefja framkvæmdir að nýju á fundarstað fornminja (sjá 24. gr., VI. kafla).

Af hverju fornleifaskráning?

Eitt af markmiðum fornleifaskráningar er að koma í veg fyrir að minjar verði fyrir skemmdum af gáleysi eða nauðsynjalausu. Fornleifaskráning nýtist við minjavörslu þegar ákveða á verndun á einstökum minjastöðum. Eins kemur hún að miklum notum við skipulagsvinnu og vegna fyrirhugaðra framkvæmda. Þá er hægt að taka tillit til minjanna við skipulagsgerð og nýta þær í rannsókna- eða kynningarskyni. Með fornleifaskráningu má einnig stórlega minnka líkur á að fornleifar komi óvænt í ljós við framkvæmdir sem gæti leitt til tafa og aukins kostnaðar á viðkomandi verki.

En það er ekki aðeins lagaleg ástæða fyrir því að fornleifar eru skráðar. Ástæður eins og fræðilegar, menningarlegar, siðferðislegar og sögulegar geta þar einnig komið til. Saga og minjar eru mikilvægur hluti af þjóðarímynd Íslendinga. Yngri rústir eru mikilvægar til að varpa ljósi á eldri minjar og búsetusögu svæðis. Til að yfirvöld sem fara með minjavörslu geti sinnt hlutverki sínu varðandi fornleifar, verða þau að hafa yfirsýn yfir hvaða minjar eru til og staðsetningu þeirra.

Fornleifarnar geyma upplýsingar sem hvergi annars staðar er að finna. Þessar upplýsingar eru ekki geymdar í handritunum eða safngripum. Upplýsingar um líf og störf genginna kynslóða og sögu persónanna sem landið byggðu. Einnig gefa fornleifarnar innsýn inn í daglegt amstur og lífsafkomu íbúanna. „Hvort sem okkur líkar það betur eða verr, voru þessar rústir hluti af tilverunni og veruleikanum og þess vegna eru þær mikilvægar fyrir þjóðina, sögu hennar og ímynd. Ef hún eyðir þeim, eyðir hún hluta af sjálfri sér“[1]

Fornleifaskráning og aðferðir

Við fornleifaskráninguna er farið eftir skráningarstöðlum Minjastofnunar Íslands frá 2013 með síðari tíma viðbótum og breytingum.

Við undirbúning og úrvinnslu voru fyrirliggjandi heimildir athugaðar, svo sem jarðabækur, örnefnaskrár og fornrit. Þá var einnig rætt við heimildarmenn. Fornleifaskráning á vettvangi var takmörkuð við það svæði sem verið er að deiliskipuleggja. Gengið var skipulega um svæðið. Hver minjastaður var hnitsettur (ÍSN93), honum lýst, ljósmyndaður og teiknaður þegar við átti.
Þá var einnig notast við hnitsetta loftmynd frá Loftmyndum ehf. til staðsetningar á fornleifum og farið var yfir eldri kort og loftmyndir frá Landmælingum Íslands. Kortin eru unnin í QuantumGIS.

1 Bjarni F. Einarsson (2007): 7

Fornleifar sem eru skráðar fá hver sitt númer eftir stöðlum Minjastofnunar Íslands. Númerið byggir á verknúmeri verkefnisins sem fæst við stofnun þess í kortavefsjá Minjastofnunar Íslands og hlaupandi númeri innan verkefnisins (d. Verknúmer 1825, Innrasel 1825-1). Metið er hvort fornleifar á sama svæði tilheyra ákveðinni minjaheild út frá stöðlum Minjastofnunar Íslands.[2]

Ekki má líta svo á að um tæmandi fornleifaskráningu á vettvangi sé að ræða og óþekktar fornleifar geta óvænt komið í ljós.

Staðardagskrá 21 - sjálfbær þróun

Árið 1992 sendi Heimsráðstefna Sameinuðu þjóðanna um umhverfi og þróun sem haldin var í Rio de Janeiro frá sér ályktun. Ályktunin *Dagskrá 21* eða *Framkvæmdaáætlun 21* (*e. Agenda 21*) miðar að því að hvetja þjóðir heims til vitundarvakningar um sjálfbæra þróun.

Staðardagskrá 21 miðar að því að allar sveitastjórnir heimsins geri með sér áætlun um sjálfbæra þróun samfélagsins og þau verk sem vinna þarf til að ná þeim markmiðum. Sjálfbær þróun samfélags tekur mið af félagslegum, hagrænum, menningarlegum og vistfærðilegum þörfum núlifandi íbúa og komandi kynslóða. Reykhólahreppur er aðili að Staðardagskrá 21.[3] Hins vegar er ekki fjallað sérstaklega um fornleifar, menningarminjar eða menningarlandslag í drögum sveitafélagsins að Staðardagskrá 21 og ekki er búið að ganga frá og gefa þau út.

Grundvöllur sjálfbærrar þróunar fornleifa er fólginn í ítarlegri fornleifaskráningu. Til að geta unnið að skipulagsgerð og tekið ákvarðanir um örlög þeirra minja sem finnast á tilteknu svæði, er nauðsynlegt að þekkja hvað finnst. Með skráningu fornleifa fæst vitneskja um hvort að stök rúst eða minjasvæði sé einstakt fyrir svæðið, hvort um sé að ræða fornleifar sem eru dæmigerðar og góður fulltrúi fyrir svæðið eða hvort um sé að ræða minjar sem á sér margar líkar. Þetta verður allt að liggja fyrir áður en ákvörðun um framhaldið er tekin, hvort minjar eigi að vernda sérstaklega eða fórna og þessi viteskja fæst einungis með fornleifaskráningu.[4]

2 Minjastofnun Íslands (2013) og Oddgeir Isaksen (2016).
3 Gísli Gíslason o.fl. (2008): 14-15
4 Bjarni F. Einarsson og Sandra Sif Einarsdóttir (2008): 9

3. Sögulegt yfirlit

Fornleifaskráning þessi nær til láglendis jarðarinnar Kirkjubóls, en heimildir um minjastaði á fjallendi voru skráðar niður og fylgja með í fornleifaskránni aftast í skýrslunni. Ekki er um sagnfræðileg úttekt á jörðunum að ræða. Verða hér því stuttlega raktar helstu heimildir um jörðina, en meiri áhersla lögð á sögu minja og atburða sem tengjast deiliskipulagsreitnum beint.

Í grein sinni *Bæjarnöfn í Barðastrandarsýslu*, skýrir Ólafur Lárusson að nafn jarðarinnar sé tilkomið vegna þess að þar hefur staðið kirkja.[5] Áður hafði Ólafur skrifað sér grein um bæjarheitið Kirkjuból sem birtist bæði í *Árbók Hins íslenzka fornleifafélags* og svo í greinasafni hans *Byggð og sögu*. Þar segir hann að bæjarheitið hafi tvennskonar uppruna, annars vegar eigi það við um jarðir sem hafi verið í eigu kirkju og hins vegar jarðir þar sem kirkja hafi staðið. Það seinna segir hann að eigi við um Kirkjuból á Bæjarnesi.[6] Heiti jarðarinnar hefur haldist frá því hennar er fyrst getið, en rithåttur þess er mismunandi í eldri heimildum.

Um landnám svæðisins eru þrjár gerðir *Landnámabókar. Sturlubók* og *Melabók* eru nærri samhljóma, nema að í *Melabók* er það tekið fram að Kolli hafi fært byggð sína þegar hann kvongaðist. Í *Sturlubók* segir: „Kolli Hróaldsson nam Kollafjǫrð ok Kvígandanes ok Kvígandafjǫrð; hann seldi ýmsum mǫnnum landnám sitt.“[7]

Í *Hauksbók* hefur þessi viðbót Melabókar orðið til þess að Kolla Hróaldssyni er ruglað saman við Dala-Koll, en þar segir: „Hof-Kolli Hróaldsson nam Kollafjǫrð ok Kvígandisfjǫrð ok seldi seldi ýmsum mǫnnum landnám sitt, en hann fór í Laxárdal á Hǫskuldsstaði; hann var kallaðr Dala-Kollr. ...“[8]

Í bókinni *Landið og landnáma* er bent á að ekki sé ljóst hvar mörk landnáms Kolla voru í Kollafirði og Kvígindisfirði en líklegt er að hann hafi numið langt út með Kollafirði að austanverðu og eins að landnámið hafi náð út með vestanverðum Kvígindisfirði út að Svínanesi. Þessi mörk skarast ekki á við mörk næstu landnámsmanna.[9]

Ekki er ljóst hvenær byggð hófst á Kirkjubóli eða hvar. Finnbogi Jónsson segir í grein í *Árbók*

5 Ólafur Lárusson (1953): 17-18
6 Ólafur Lárusson (1939): 22, 28-30 & (1944): 297, 307-8
7 Íslendingabók Landnámabók (1968): 168-9
8 Íslendingabók Landnámabók (1968): 169
9 Landið og landnáma, I.bindi (1982): 205-6

Barðastrandarsýslu að getgátur séu uppi um að byggð hafi hafist á Brandsstöðum, en þeir svo lagst í eyði þegar Kirkjuból byggðist. Hann bendir þó á að engar heimildir finnist um Brandsstaði og ekki verði úr þessu skorið nema með fornleifarannsókn.[10] Ef að getgáturnar standast, gætu ástæður fyrir flutningi bæjarstæðisins verið meðal annars vegna aukinnar þekkingar á landgæðum jarðarinnar eða þá hluti af trúarskiptunum. Fornleifarannsóknir víða um landið gefa vísbendingar um að á nokkrum stöðum hafi landnámsbæjarstæði verið í byggð í skamman tíma en svo hafi bæjarstæði verið flutt á nýjan stað þar sem þau eru jafnvel enn í dag. Um þetta verður þó ekkert sagt og erfitt að komast að nema ef fornleifarannsókn gæti gefið einhverjar vísbendingar. Hins vegar verður að benda á það út frá grein Ólafs Lárussonar að Kirkjubólsnafnið hlýtur að koma til eftir að kristni komst á og eftir að bænhús eða kirkja hafði verið reist þar. Hvenær það var er ekki vitað og hvort jörðin hafi heitið eitthvað annað áður verður erfitt að skera úr um.

Elsta heimildin sem fannst um jörðin Kirkjuból er að hún er talin upp með þeim jörðum sem greiða tíund til Gufudalskirkju í máldaga kirkjunnar sem líklega er frá 1238.[11] Þá er jarðarinnar getið í tveim máldögum bænhússins sem stóð á jörðinni í máldögum Stefáns biskups Jónssonar frá 1491-1518. Efst í báðum máldögunum stendur þó „gamall máldagi“ og spurning vaknar því hvort máldagarnir séu eldri en frá tíð Stefáns.[12]
Þar sem Kirkjubólin eru tvö í Múlahreppi í Austur-Barðastrandarsýslu og fleiri á landsvísu gæti eitthvað af eldri heimildum um jörðina hafa ruglast. Þegar *fornbréfasafnið* var tekið saman og gefið út í bókum hafa menn til dæmis ekki alltaf verið vissir. Skýrsluhöfundur vill meina að Kirkjuból það sem talað er um í gjafabréfi Lopts Guttormssonar, dagsett 20. apríl 1430 sé Kirkjuból á Litlanesi (Kirkjuból vestra) og má rökstyðja með því að bæjarröðin er rétt ef jarðirnar í Múla- og Gufudalshreppi eru taldar upp til suðurs.[13] Kirkjubóls í Múlakirkjusókn er getið í „Skrá um eignir Guðmundar (ríka) Arasonar á Reykhólum þegar þær voru teknar undir konung“ árið 1446.[14]
Kirkjuból á Bæjarnesi tilheyrði Gufudalskirkjusókn og ekki eru heimildir um að býlið hafi tilheyrt Múlakirkjusókn. Jarðardýrleikinn (12 hdr.) bendir einnig til að í eignaskrá Guðmundar ríka sé átt við Kirkjuból á Litlanesi.

10 Finnbogi Jónsson (2006): 31-32
11 D.I. Íslenzkt fornbréfasafn (1857-1876), 1. bindi: 519-22
12 D.I. Íslenzkt fornbréfasafn (1857-1876), 7. bindi: 78
13 D.I. Íslenzkt fornbréfasafn (1897), 4. bindi: 404-5
14 D.I. Íslenzkt fornbréfasafn (1897), 4. bindi: 691

Til er þjóðsaga sem á að hafa gerst á 18. öld og heitir *Meystelpan á Kirkjubóli*. Í sögunni segir frá ungri stúlku sem á að hafa séð bláklædda konu (álfkonu?) sem á að hafa sagt henni að fylgja sér upp á fjall og var stúlkan byrjuð að klifra upp Svartagil sem er upp af bænum þegar húsfreyjan sá hana og náði að kalla hana til baka.[15] Engar fornleifar tengjast þessari þjóðsögu.

Í doktorsritgerð Björns Lárussonar er mat jarðarinnar skráð 24 hdr. í lok 17. aldar og þá var jörðin í einkaeigu.[16] Jarðardýrleikinn er metinn sá sami í *Jarðabók* Árna og Páls árið 1710. Á þeim tíma var nægur skógur til kolagerðar og eldiviðar.[17] Á það má benda að engin merki um kolagerð fundust við fornleifaskráninguna sem þessi skýrsla nær til, en ljóst er að slíkar minjar ættu að leynast á svæðinu. Í *Jarðatali* Johnsens frá 1847 er jörðin skráð í bændaeign og dýrleikinn metin 24 hdr.[18] Í *Nýrri jarðabók fyrir Ísland* er fornt jarðamat Kirkjubóls sagt vera 24 hdr. En nýtt jarðamat jarðarinnar var metið 23.3 hdr.[19]

Í fasteignamati frá 1918 er dýrleiki jarðarinnar 23,4 hdr. Fasteignamat þetta getur verið gott að hafa í huga þegar túnakortið frá 1920 er skoðað, þar sem að í matinu eru talin upp hús, mannvirki og fleira frá svipuðum tíma. Þar segir að sléttuð tún séu 1/3 hektari, gaddavírsgirðingar séu 540 metrar, auk eldri girðinga og matjurtagarðar 380 m². Hús jarðeiganda á þessum tíma voru: baðstofa (6,2 x 3,2 x 2,5 = 50 m²); búr, eldhús og bæjardyr (alls 63 m²); hlaða (56 m²) og loks fjárhús og fjós af óþekktum stærðum. Hús leiguliða voru: þrjár hlöður (alls 108 m²); fjárhús yfir 160 fjár og hesthús yfir 4 hross.[20]

Á fyrri hluta 20. aldar voru byggingar bættar og endurbyggðar og ný hús reist.[21] Jörðin fór í eyði 1963.[22]

Hér að neðan verður fjallað nánar um minjastaði innan deiliskipulagsreitsins og sögu þeirra.

15 Jón Árnason (1862): 46
16 Björn Lárusson (1967): 192
17 Árni Magnússon og Páll Vídalín (1938): 253
18 J.Johnsen (1847): 178
19 Ný jarðabók fyrir Ísland (1861): 72
20 Fasteignamat 1918 (óútgefið).
21 Finnbogi Jónsson (2014): 464
22 Jón Kr. Guðmundsson (á.á.): 96-98. Finnbogi Jónsson (2014): 464

Mynd 2: Gamli bærinn á Kirkjubóli var byggður 1879 og endurbyggður árið 1924. Myndin er tekin um 1935. Frá vinstri er fjós og tvö önnur útihús; bærinn er með risi og skorstein og hægra megin við hann er viðbygging sem gengdi hlutverki eldiviðargeymslu og búrs. (Ljósm. í eigu landeigenda.)

Bænhúsið á Kirkjubóli

(fornleifar nr. 1825-40 og 41)

Elstu heimildir um bænhús á Kirkjubóli má finna í tveim máldögum sem finna má í *Íslensku fornbréfasafni*. Þessir máldagar eru í máldögum Stefáns biskups Jónssonar frá 1491-1518. Efst í báðum máldögunum stendur „gamall máldagi" og spurning vaknar því hvort máldagarnir séu eldri en frá tíð Stefáns. Samkvæmt þeim mátti gefa saman hjón, skýra börn og leiða konur í kirkju. Í öðrum máldaganum er þess sérstaklega getið að þessi réttindi fái bænhúsið vegna þess hversu langt bærinn er frá sóknarkirkjunni í Gufudal og þeirra óvega og háska sem fjarlægðinni fylgi.[23] Ekki er getið um greftrun þar, en líklega hefur af sömu ástæðu mátt jarðsetja látna við bænhúsið.

Í *Jarðabók* Árna og Páls er þess getið að „Bænhús eður hálfkirkja er hjer, og tíðir veittar þá heimamenn eru til sacramentis."[24] Árið 1840 ritaði sr. Þorsteinn Þórðarson prestur í Gufudal lýsingu vestari hluta Gufudalssóknar. Lýsing hans á Kirkjubóli er almenn út frá landslagi og bæjaröð. Ekki telur hann fram neinar fornleifar í upptalningunni, en getur þess að jörðin sé metin á 24 hdr. og þar sé skógur til kolagerðar. Ekki minnist hann á bænhús eða hálfkirkju á jörðinni.[25] Má því leiða líkum

23 D.I. Íslenzkt fornbréfasafn (1857-1876), 7. bindi: 78
24 Árni Magnússon og Páll Vídalín (1938): 253
25 Sóknalýsingar Vestfjarða. I. Barðastrandarsýsla. (1952): 80-82

að því að hún hafi fyrir manna minnum verið aflögð. Í grein Finnboga Jónssonar, *Kirkjan að Múla á Skálmarnesi*, er sagt að sagnir séu fyrir því að bænhúsið á Svínanesi hafi verið aflagt með konungsbréfi árið 1765.[26] Hugsanlega hefur bænhúsið á Kirkjubóli verið aflagt á svipuðum tíma, en ekki fundist frekari heimildir um það.

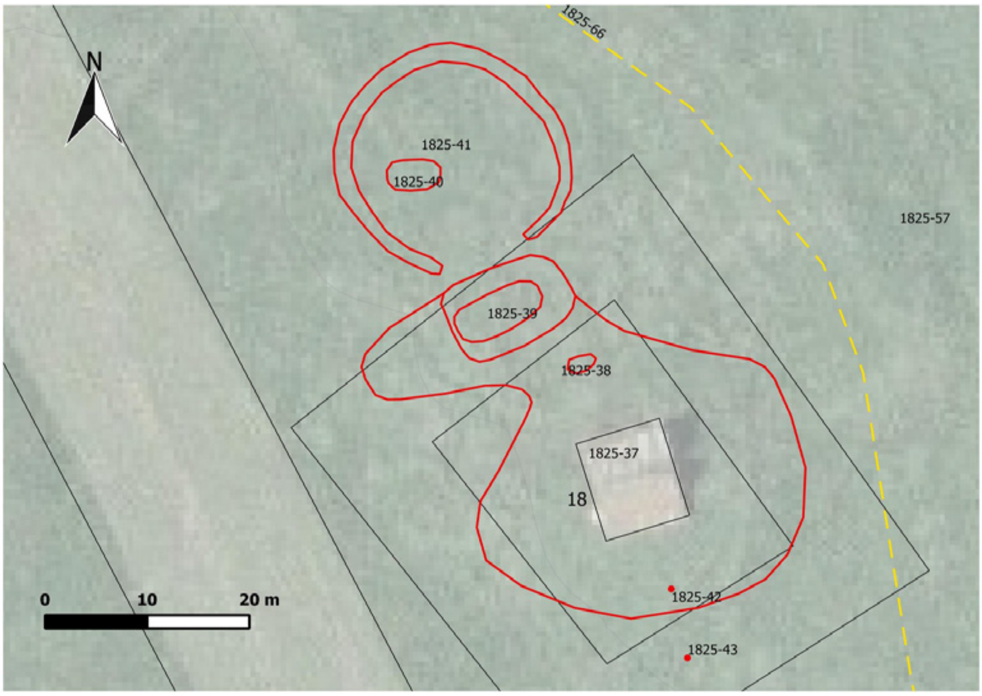

Mynd 3: Bænhúsið og garðurinn umhverfis (nr. 1825-40 og 41) eru í norðurhluta Bæjarhóls, milli gamla bæjarins og íbúðarhússins sem stendur á norðurhluta Langhóls. (Loftmyndir ehf og ÓLA).

Árið 2008 skráði Stefán Ólafsson, fornleifafræðingur, kirkjur og bænhús í Austur-Barðastrandarsýslu. Fyrir skráninguna á Kirkjubóli á Bæjarnesi hefur hann fengið upplýsingar frá Finnboga Jónssyni. Stefán hefur ekki haft vitneskju um að nýtt íbúðarhús var reist á norðvestur hluta Langhóls árið 1944. Þar af leiðandi er staðsetning Bæjarhólsins röng í skráningu Stefáns. Lýsing á staðsetningu bænhússins á Kirkjubóli í skýrslu Stefáns er rétt höfð frá Finnboga. En hins vegar hafa þau mistök orðið í skýrslunni að GPS hnit bænhússins á Kirkjubóli er staðsetning kirkjunnar á Skálmarnesmúla. Þegar Stefán var við vettvangsathugun á Kirkjubóli, var ekki búið að slá og því erfitt að greina ummerki um bænhúsið og kirkjugarðinn umhverfis það.[27]

Í byggðasöguriti því sem Finnbogi Jónsson ritstýrði, kemur fram að enn sjáist smávegis móta fyrir kirkjugarðinum í túninu. Hann segir einnig að sagnir séu um að þar hafi verið munkaklaustur þegar

26 Finnbogi Jónsson (2015): 14
27 Stefán Ólafsson (2009): 66-68

klaustur tíðkuðust á Íslandi á tólftu öld.[28] Í örnefnaskrá Svínanes er sagt að þar hafi verið nunnuklaustur og munkar á Kirkjubóli.[29] Ekki fundust frekari heimildir um þetta.

Björgvin Bæringsson, sem er heimildarmaður vegna fornleifaskráningarinnar, bjó á Kirkjubóli frá 1945 til 1954 en þá fluttu foreldrar hans að Skálmardal. Fjölskyldan hefur búið á jörðinni síðan á fyrri hluta 19. aldar. Björgvin var þó á Kirkjubóli mikið á sumrin þar til jörðin lagðist í eyði. Þá voru túnin á Kirkjubóli áfram nýtt frá Skálmardal þar til sú jörð fór í eyði árið 1968. Síðan hefur hann mest komið að Kirkjubóli á sumrin. Hann man vel eftir upphlöðnum leiðum og signum garði kirkjugarðsins og Bænhústóftarinnar. Á meðan slegið var með orfi og ljá og allar mishæðir í flötinni eltar, var ljárinn oft að rekast í steina í hleðslum tóftarinnar og garðsins. Þetta var svo allt sléttað 1959-60.[30]

Með leiðsögn heimildarmanns og við að rýna í loftmyndir (LMÍ 1984 og Loftmyndir 2004) má sjá móta fyrir hringlaga kirkjugarð bænhússins og við vettvangsathugun um miðjan júní árið 2015 var gras ekki orðið það sprottið og því hægt að greina minjarnar á vettvangi.

Brandsstaðir

(fornleifar nr. 1825-16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27)

Ekki eru neinar eldri heimildir fyrir því að búið hafi verið á Brandsstöðum og eina heimildin fyrir býli þar er örnefnaskrá Kirkjubóls. Rústahóll og tóftir sem þar eru gefa mynd af umsvifum sem þar hafa verið og minjarnar eru greinilega frá mismunandi tímum. Ekki er ólíklegt að sagan um býlið hafi lifað í munnlegri geymd. Menn hafa getið sér til um að byggð hafi hugsanlega verið hér áður en Kirkjuból byggðist.[31] Staðurinn sem flestar minjarnar standa á er líklega skriða sem staðið hefur hærra en umhverfið og því verið þurrari. Sunnan við skriðuna rennur svo lækur, svo stutt hefur verið að sækja vatn. Öll skilyrði til búsetu eru fyrir hendi, beitar- og slægjuland nægt og hægt hefur verið að leggja bát að og jafnvel geyma á staðnum. Beit húsdýra er lítil nú miðað við það sem áður var og því erfitt að sjá hvort fleiri minjar leynast í grenndinni. Náttúrulegur víðir hefur einnig vaxið upp á svæðinu umhverfis minjarnar. Mögulega má þó greina tvær tóftir til viðbótar á loftmynd Landmælinga Íslands frá 1984 (nr. 1825-23 og 24). Minjarnar á Brandsstöðum geta verið misgamlar og hugsanlegt að þarna hafi verið kot eða sel en Kirkjubólssel er um 330 metrum innar í firðinum.

28 Finnbogi Jónsson (2014): 464
29 Örnefnaskrá Svínanes. Jónína Hafsteinsdóttir.
30 Björgvin Bæringsson. Munnleg heimild.
31 Finnbogi Jónsson og Lýður Björnsson (2006): 31-32

Samkvæmt heimildarmanni var þetta alltaf slegið áður. Skurður var grafinn frá norðurhlið hólhryggsins, sem mestu minjarnar á Brandsstöðum standa á, til norður og norðvesturs um 1958 til að ræsa fram svæðið. Hugsanlega hefur verið grafið örlítið inn í hólinn á þeim tíma. Áður hafði svæðið oft kalið vegna svellbunka sem hlóðust upp á svæðinu á veturna.[32] Þá er spurning hvort að einhverjar minjar hafi lent undir Bæjarnesvegi þegar hann var lagður um svipað leyti. Vegna fjölda minja á svæðinu, er ekki ólíklegt að fleiri minjar leynist undir sverði.

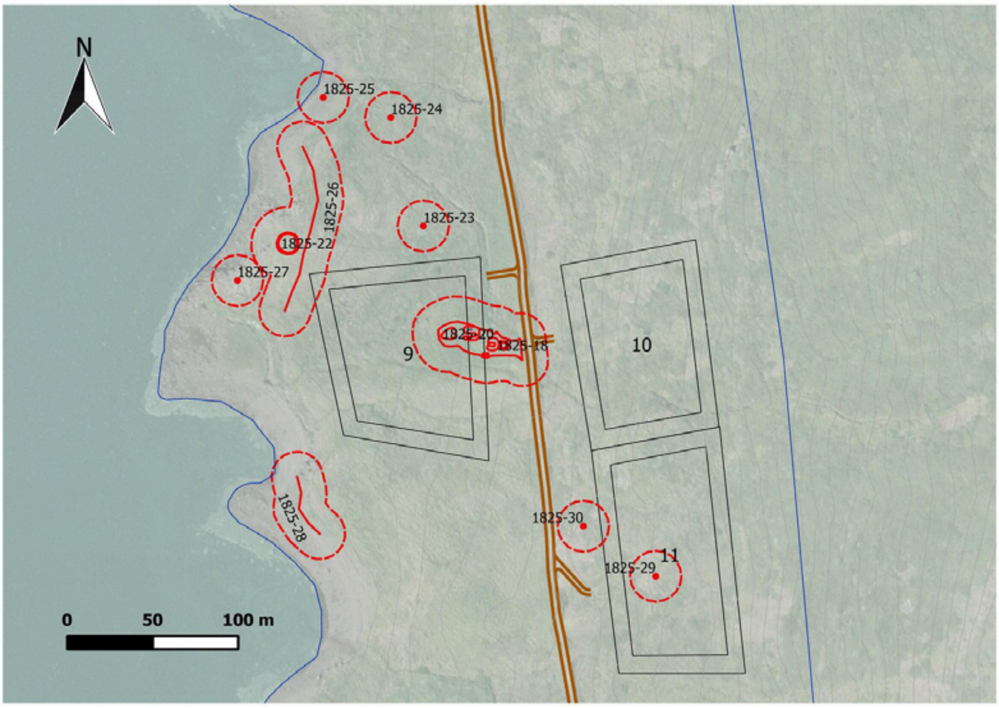

Mynd 4: Samkvæmt örnefnaskrá eru minjarnar á Brandsstöðum eftir fornbýli. Samkvæmt skipulagstillögu frá 2014 hefði aðal rústahóllinn lent að hluta inn á lóð 9. En samkvæmt nýrri tillögu sem verið er að vinna verður tekið tillit til minja á svæðinu.(Loftmyndir ehf og ÓLA).

32 Björgvin Bæringsson. Munnleg heimild.

Kirkjubólssel

(fornleifar nr. 1825-10, 11, 12, 13, 14 og 15)

Á Kirkjubólsseli er töluvert af tóftum og öðrum mannvirkjum sem greinilega eru frá mismunandi tímum. Vegna umfangsins er einnig hugsanlegt að fleiri minjar leynist undir sverði í næsta nágrenni. Minjasvæði Kirkjubólssels er í um 5,8 km utan við Kvígindisfjarðar bæinn og 2,8 km fyrir innan Kirkjuból. Heilsárs búseta gæti hafa verið í selinu í góðum árum. Yngstu tóftirnar voru uppistandandi fram undir miðja 20. öld. Þetta eru fjárhús sem voru notuð síðast til að skýla lambfé. Á korti dönsku landmælingamannanna (herforingjaráðskorti) frá 1914 er Kirkjubólssel merkt sérstaklega, sem gæti gefið til kynna að þar hafi allavega verið búið hluta úr ári.[33] Samkvæmt heimildarmanni var haft þarna í seli fram undir 1920. Stærri fjárhúsin voru rifin um 1948 og viðirnir notaðir heima á Kirkjubóli til að endurbyggja fjárhús þar sem höfðu fokið. Minni fjárhúsin stóðu fram yfir 1954.[34]

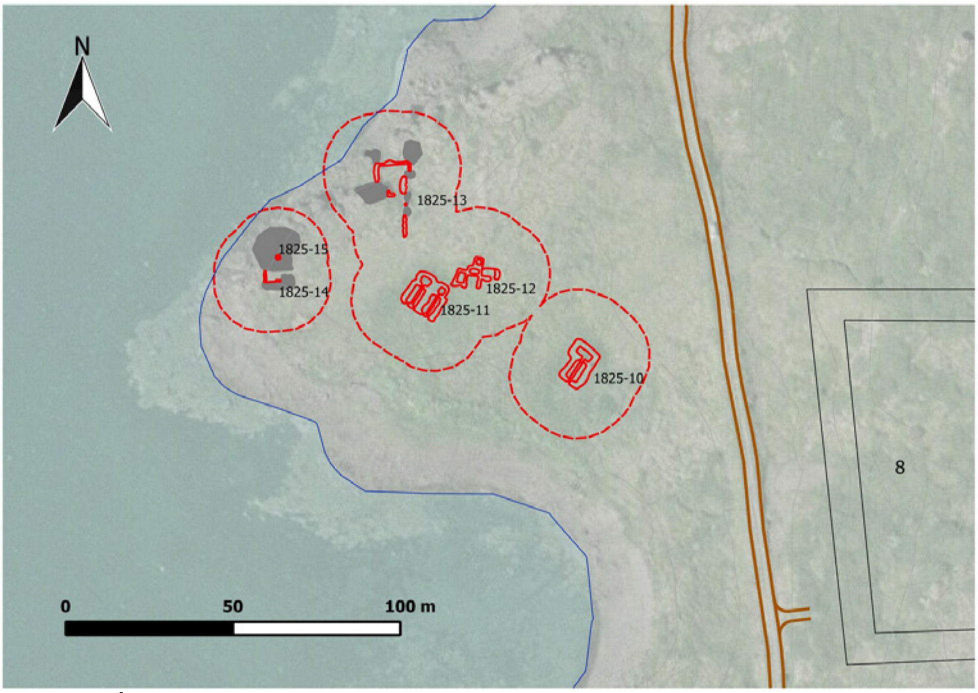

Mynd 5: Á Kirkjubólsseli má finna tóftir sels, útihúsa, réttir og vörðu. Elstu minjarnar eru líklega nr. 1825-12. Haft var í seli þar fram undir 1920 en byggingar stóðu á svæðinu fram yfir 1954. (Loftmyndir ehf og ÓLA).

33 Generalstabens topografiske Kort (1914). 23 NV. Gufudalur – Vattarnes.
34 Björgvin Bæringsson. Munnleg heimild.

Innrasel

(fornleifar nr. 1825-1, 2, 3, 4 og 5)

Á Innraseli eru einnig töluverðar tóftir. Megnið af þeim virðist vera eldri minjar og frá mismunandi tímum. Yngstu og stæðilegustu tóftirnar gætu hafa verið í notkun fram undir lok 19. aldar. Staðurinn er merkt inn sem rúst á korti dönsku landmælingamannanna (herforingjaráðskorti) af svæðinu frá 1914.[35] Þá hljóta öll hús að hafa verið fallin og komin úr notkun fyrir einhverjum árum.

Langamma heimildarmanns Ingibjörg Guðmundsdóttir og maður hennar Jóhannes Bæringsson bjuggu á Kirkjubóli 1839-1854. Guðrún Bæringsdóttir, amma heimildarmanns, hélt dagbækur og skráði endurminningar sínar og er heimildarmaður með þessi gögn undir höndum. Þar er m.a. sagt frá því að Ingibjörg hafi haft í seli þarna og telur heimildarmaður hugsanlegt að hún hafi verið síðasta selráðskonan í Innraseli.[36]

Fleiri minjar gætu leynist undir sverði vegna umfangs og sögu staðarins. Innrasel er í um 4,5 km fjarlægð frá Kirkjubóls bænum og 4 km utan við bæjarstæði Kvígindisfjarðar. Því er ekki ósennilegt að heilsárs búseta hafi verið einhverntíman í selinu. Bæjarnesvegur liggur skammt vestan við tóftirnar og vegskeringin mjög nálægt. Ekki eru heimildir fyrir því að minjar hafi eyðst vegna vegagerðarinnar, en vegna nálægar er sá möguleiki fyrir hendi.

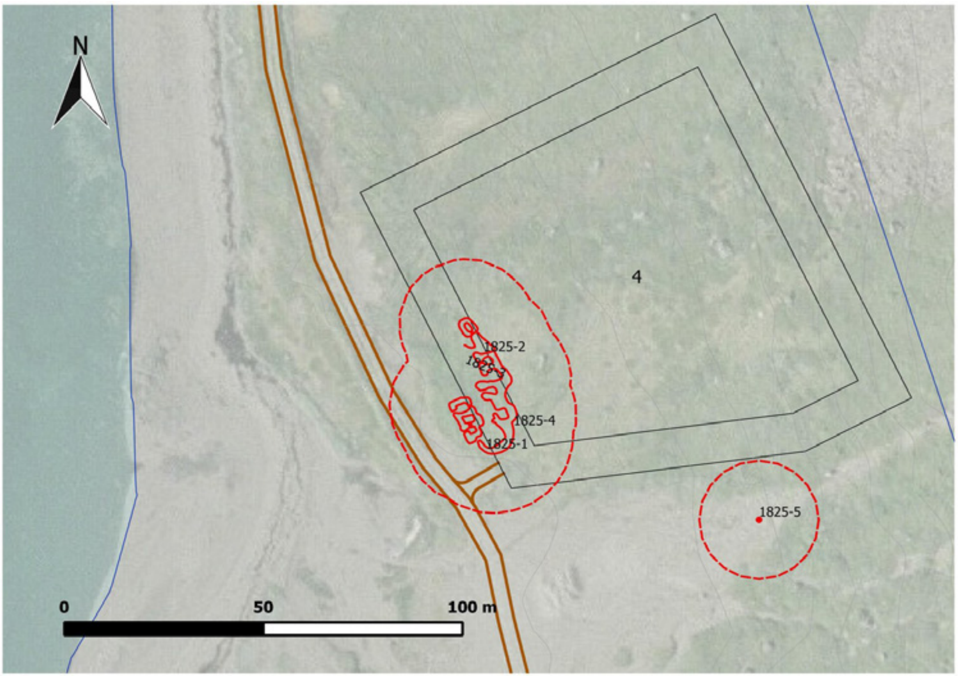

Mynd 6: Haft í seli á Innraseli fram undir lok 19. aldar. Samkvæmt skipulagstillögu frá 2014 hefðu selminjarnar lent að hluta inn á lóð 4. En samkvæmt nýrri tillögu sem verið er að vinna verður tekið tillit til minja á svæðinu. (Loftmyndir ehf og ÓLA).

35 Generalstabens topografiske Kort (1914). 23 NV. Gufudalur – Vattarnes.
36 Björgvin Bæringsson. Munnleg heimild.

4. Fornleifaúttekt á einstökum byggingareitum

Þeir minjastaðir og minjar sem eru í mestri hættu vegna skipulagstillögu frá árinu 2014 eru Innrasel, Brandsstaðir, Böðvarshjalli, heimatúnið með Bæjarhól og Nátthagi (lóðir, 4, 9, 11, 18, ónúmeruð lóð í heimatúni og 22). Hugmyndir hafa komið fram með að lóðir 4, 9 og 11 verði færðar og er sú vinna í gangi.

Einungis er horft til byggingaframkvæmda. Ekki liggur ljóst á öllum stöðum hvernig framkvæmdum við lagningu heimkeyrsla, bílastæða, neysluvatns, rafmagns og fráveitu verður háttað með tilliti til fornleifa. Eins er ljóst að vegna fjarlægða og stærðar skipulagssvæðisins að minjar geta verið í hættu víðar vegna efnistöku, vegagerðar og fleiri þátta. Þá er einn þáttur í viðbót sem getur haft áhrif á fornleifar sem er skógrækt.

Ekki er um tæmandi upptalningu á fornleifum á jörðinni að ræða og ber skv. lögum að tilkynna Minjastofnun Íslands ef forleifar koma í ljós við framkvæmdir.

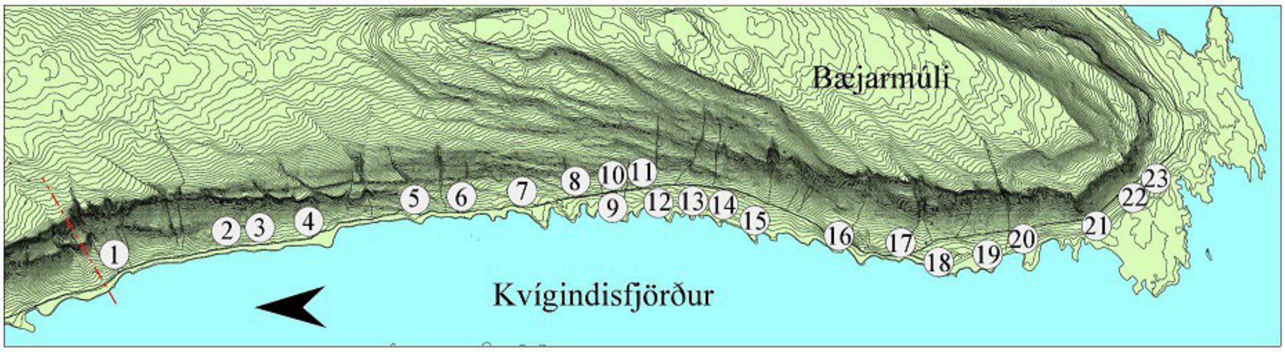

Mynd 7: Kirkjuból, deiliskipulagssvæði og lóðanúmer (Pétur H. Jónsson).

Athugið að við neðangreinda úttekt er miðað við skipulagstillögu frá 2014.[37]

Lóðir 1-3: Engar fornleifar fundust innan lóðamarka eða í næsta nágrenni. Ef áður óþekktar fornminjar koma í ljós við hverskyns framkvæmdir, ber samkvæmt *menningarminjalögum* að stöðva framkvæmdir strax og gera Minjastofnun Íslands viðvart.

Lóð 4: Samkvæmt skipulagstillögu frá árinu 2014 eru innan lóðamarka og skammt sunnan við þau friðaðar fornleifar Innrasels (fornleifar 1825-1, 2, 3, 4 og 5) og njóta þær 15 metra friðhelgi

37 Pétur H. Jónsson (2014).

út frá ystu mörkum. Við jarðrask í næsta nágrenni við umræddar tóftir eru auknar líkur á að upp komi minjar sem ekki eru sýnilegar á yfirborði í dag. Þar sem landrými á staðnum er nægt og ef landeigendur vilja ekki ráðast í fornleifarannsóknir á lóðinni, væri heppilegt að þessi byggingareitur yrði færður út fyrir minjasvæði í samráði við Minjastofnun Íslands. Eins getur þurft að grafa könnunarskurði til að kanna hvort að fleiri minjar leynist á svæðinu. Ef áður óþekktar fornminjar koma í ljós við hverskyns framkvæmdir, ber samkvæmt *menningarminjalögum* að stöðva framkvæmdir strax og gera Minjastofnun Íslands viðvart.

Lóðir 5-8: Engar fornleifar fundust innan lóðamarka umræddra lóða. Ef áður óþekktar fornminjar koma í ljós við hverskyns framkvæmdir, ber samkvæmt *menningarminjalögum* að stöðva framkvæmdir strax og gera Minjastofnun Íslands viðvart.

- Lóð 5: um 27 metrum norðan við lóðamörkin, meðfram Bæjarnesvegi eru friðaðar fornleifar nr. 1825-6 og 7.
- Lóð 7: um 50 metra suðsuðvestan við lóðamörkin er heimild um horfnar fornleifar nr. 1825-9. Þá eru nr. 1825-8 um 55 metrum suðvestan við lóðamörkin. Báðar fornleifarnar eru friðaðar samkvæmt lögum.
- Lóð 8: 63 metrum vestan við lóðamörkin er næsta tóft Kirkjubólssels, nr. 1825-10. Aukin hætta er áður óþekktar minjar finnist á svæðinu umhverfis minjar tengdu Kirkjubólsseli neðan Bæjarnesvegar, en lóðin er ofan vegarins. Allar minjar tengdar Kirkjubólsseli eru friðaðar samkvæmt lögum.

Lóð 9: Samkvæmt skipulagstillögu frá 2014 eru innan lóðamarka og skammt norðan og norðvestan við þau friðaðar fornleifar Brandsstaða (nr. 1825-16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 og 27) og njóta þær 15 metra friðhelgi út frá ystu mörkum. Þess skal getið að eftir á að staðfesta hvort nr. 1825-23 og 24 séu í raun fornleifar. Nr. 1825-25 fundust ekki á vettvangi.
Við jarðrask á byggingareitnum í næsta nágrenni við umræddar tóftir er möguleiki að upp komi minjar sem ekki eru sýnilegar á yfirborði og því getur þurft að grafa könnunarskurði á svæðinu áður en byrjað er á byggingaframkvæmdum. Þar sem landrými á staðnum er nægt og ef landeigandi vill ekki ráðast í fornleifa-rannsóknir á lóðinni, væri heppilegt að þessi byggingareitur yrði færður til í samráði við Minjastofnun Íslands.
Í 74 metrum suður af núverandi lóðatillögu er Grænhóll. Ekki eru heimildir um fornleifar þar, en útlit hólsins og staðsetning eru sérstök. Ef til stendur að framkvæma á hólnum, væri öruggara að grafa þar könnunarskurð til að kanna hvort þar leynast óþekktar fornleifar.

Lóð 10: Engar fornleifar fundust innan lóðamarka, en í næsta nágrenni er fjöldi friðaðra minja sem njóta 15 metra friðhelgi út frá ystu mörkum og vert er að gæta varúðar við framkvæmdir á svæðinu. Lóðin er ofan við Bæjarnesveg. Neðan vegarins eru minjar tengdar Brandsstöðum (nr. 1825-16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 og 27). Sunnan og suðvestan við lóðina eru tvær vörður í 45 og 80 metra fjarlægð (nr. 1825-29 og 30).

Lóð 11: Samkvæmt skipulagstillögu frá árinu 2014 eru innan lóðamarka og skammt vestan við þau fundust tvær friðaðar fornleifar og njóta þær 15 metra friðhelgi út frá ystu mörkum. Nr. 1825-29 er hlaðin varða og stendur hún nálægt því inn á miðri lóð. Nr. 1825-30 er varða sem stendur 9,5 metrum vestan við lóðamörkin og um 18 metrum austan við Bæjarnesveg. Leita verður samþykkis Minjastofnunar Íslands ef til stendur að fjarlægja umræddar fornleifar. Hugsanlega er hægt að haga framkvæmdum og staðsetja byggingar þannig að umræddar fornleifar fái að standa áfram.

Lóðir 12-17: Engar fornleifar fundust innan lóðamarka umræddra lóða. Ef áður óþekktar fornminjar koma í ljós við hverskyns framkvæmdir, ber samkvæmt *menningarminjalögum* að stöðva framkvæmdir strax og gera Minjastofnun Íslands viðvart.

- Lóð 12: um 59-83 metrum vestan við lóðamörkin, niðri á Grænhólsnesi, eru friðaðar fornleifar nr. 1825-31 , 32 og 33.
- Lóð 15: um 52 metra vestan við lóðamörkin, niðri á Arnarstapanesi, eru friðaðar fornleifar nr. 1825-34 og 35.
- Lóð 16: um 24 metrum austnorðaustan við lóðamörkin er Hólastekkur, sem er friðaðar fornleifar nr. 1825-36.

Lóð 18 (gamli bærinn) og **ónúmeruð lóð** umhverfis nýja íbúðarhúsið (byggt 1944):

Lóð 18 er utan um gamla bæinn og fjós sem byggt var við hann árið 1950. Þessar byggingar standa á Bæjarhól (nr.1825-37), sem líklega hefur að geyma búsetusögu Kirkjubóls frá upphafi til dagsins í dag og sem slíkur nýtur hann verndar skv. lögum. Hóllinn er vel greinilegur og afmarkaður. Bæjarhólar myndast á bæjarstæðum þar sem byggingarefni (torf og grjót), aska og rusl safnast saman og hlaðast upp í lögum á einhverjum öldum. Samkvæmt heimilarmanni voru bæjarhúsin þar endurhlaðin um 1924 og notuð þar til nýtt íbúðarhús var byggt árið 1944. Um 1950 voru húsin færð í það horf sem þau voru í þar til nú og á sama tíma var byggt fjós úr holsteini og votheysturn. Timburgrind gamla bæjarins var notuð, en bárujárnsklædd á sama tíma.

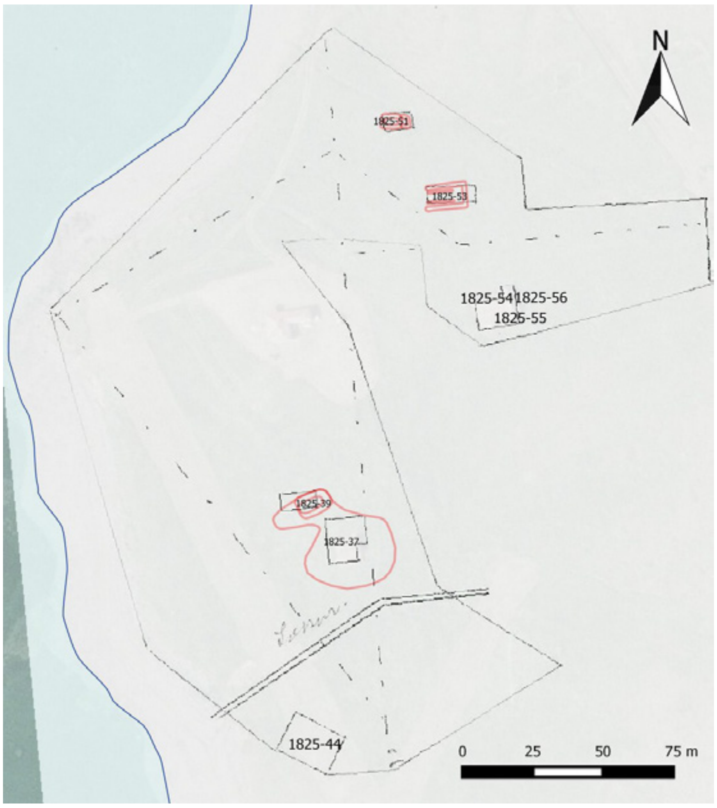

Mynd 8: Túnakort frá 1920 lagt yfir loftmynd frá 2004. Einungis þær fornleifar sem eru sýnilegar á túnakortinu hafa verið merktar inn á þetta kort. (Loftmyndir ehf., Þjóðskjalasafn Íslands og ÓLA).

Mynd 9: Bæjarhóllinn á Kirkjubóli í ágúst 2016 eftir að framkvæmdir við uppgerð húsa höfðu staðið yfir. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Mynd 10: Mannvistarlög í sniði í skurði framan (vestan) í Bæjarhól í ágúst 2016. (Mót vestur. Ljósm. ÓLA)

Á hólnum eru sýnilegar minjar (nr. 1825-38 og 39) og heimildir um minjar (nr. 1825-42 og 43). Þá er bænhústóftin og kirkjugarðurinn (nr. 1825-40 og 41) rétt norðvestan við Bæjarhól. Framkvæmdir hafa staðið yfir undanfarin 2-3 ár við að gera upp og breyta þessum húsum á bæjarhólnum í frístundahús. Jarðvegsframkvæmdir hafa verið unnar án aðkomu fornleifafræðinga. Í jarðvegssniðum og uppmokstursshaugum úr húsgrunninum mátti sjá greinilegar mannvistarleifar og ljóst að minjar og þær upplýsingar sem þær hafa að geyma hafa farið forgörðum. Uppmokstrinum úr grunninum hefur m.a. verið ekið í haug niður í fjöruborði og má þar sjá mannvistaleifar.
Umhverfis íbúðarhúsið er teiknuð inn lóð á skipulagsuppdrættinum. Ekki eru upplýsingar um neinar minjar þar, en þar sem húsið stendur innan gamla heimatúnsins (nr. 1825-57), eru miklar líkur til þess að áður óþekktar minjar geti komið í ljós við hverskyns framkvæmdir. <u>Leita verður umsagnar hjá Minjastofnun Íslands vegna allra framkvæmda á Bæjarhól, innan túngarðs og gamla heimatúnsins á Kirkjubóli.</u>

Lóðir 19-21: Engar fornleifar fundust innan lóðamarka umræddra lóða. Ef áður óþekktar fornminjar koma í ljós við hverskyns framkvæmdir, ber samkvæmt *menningarminjalögum* að stöðva framkvæmdir strax og gera Minjastofnun Íslands viðvart.

Búið er að reisa sitthvort frístundahúsið á lóðum 19 og 21.

- Lóð 19: um 50 metrum vestan við lóðamörkin, niðri á Skipatanga, eru friðaðar fornleifar nr. 1825-65.
- Lóð 20: um 60 metrum sunnan við lóðamörkin, eru ummerki um gömlu reiðleiðina út Bæjarnes. Þetta eru friðaðar fornleifar nr. 1825-68.
- Lóð 21: um 45 metra suðvestan við lóðamörkin, niðri á Krossnesi, eru friðaðar fornleifar nr. 1825-69 og 70. Fyrir ofan og norðaustan lóðamörkin eru ummerki um gömlu reiðleiðina út Bæjarnes. Þetta eru friðaðar fornleifar nr. 1825-68 og hafa þær skaðast eitthvað við lagningu heimkeyrslu að lóðinni.

Lóð 22: Lóðin er umlukin hleðslum nátthaga, sem samkvæmt heimildarmanni var hlaðinn í byrjun 20. aldar og fram til um 1930. Samkvæmt því er hluti minjanna aldursfriðaður og hluti þeirra langt á veg komin að verða það (nr. 1825-76). Búið er að reisa byggingar á lóðinni og ekki er vitað hvort einhverjar minjar voru þar sem byggingar standa. Ljóst er að hluti hleðslunnar hefur raskast við lagningu heimkeyrslu að lóðinni. Um 20 metrum fyrir ofan norðaustur horn lóðarinnar er heimild um fornleifar nr. 1825-77 sem hafa lent undir fyllingu við lagningu Bæjarnesvegar. Þá eru einnig suðurmörk gömlu reiðleiðarinnar út Bæjarnes í um 13-26 metrum fyrir ofan og norðaustan við lóðamörkin. Þetta eru friðaðar fornleifar nr. 1825-68 og hafa þær skaðast eitthvað við lagningu heimkeyrslu að lóðinni og áfram út nesið eru ummerki um leiðina löngu horfin undir veg.
Ef áður óþekktar fornminjar koma í ljós við hverskyns framkvæmdir, ber samkvæmt *menningarminjalögum* að stöðva framkvæmdir strax og gera Minjastofnun Íslands viðvart. Leita verður umsagnar Minjastofnunar ef til stendur að rífa eða breyta hleðslum eitthvað frekar.

Lóð 23: Engar fornleifar fundust innan lóðamarka, en 36 metrum vestan við lóðamörkin á Stekkjarklettum eru friðaðar fornleifar nr. 1825-75. Þá eru fleiri fornleifar lengra utan við lóðamörkin í norðvestur og vestsuðvestur. Ef áður óþekktar fornminjar koma í ljós við hverskyns framkvæmdir, ber samkvæmt *menningarminjalögum* að stöðva framkvæmdir strax og gera Minjastofnun Íslands viðvart.

5. Niðurstöður

Eitt af meginmarkmiðum fornleifaskráningar er að vera skipulagsyfirvöldum innan handar við að standa vörð um fornleifar og marka stefnu í minjavernd og skipulagsmálefnum. Fornleifaskráningu lýkur í raun aldrei, bæði vegna þess að nýjar óþekktar minjar geta komið í ljós og eins vegna aldursskilgreiningar á fornleifum í lögum um menningarminjar. Samkvæmt þeim teljast fornleifar vera hvers kyns mannvistarleifar 100 ára og eldri og því bætast nýjar minjar árlega við.

Alls voru skráðar 82 stakar fornleifar eða heimildir um minjar innan skipulagssvæðisins. Ekki eru allar minjarnar aldursfriðaðar, því miklar framkvæmdir sem miðuðu að því að bæta búsetuskilyrði voru á jörðinni á fyrri hluta 20. aldar. Sjá nánar um hvern minjastað í kafla 8, aftast í skýrslunni.

Minjarnar sem skráðar voru eru mjög fjölbreyttar. Auk bæjarhólsins og þeirra búsetusögu sem hann hefur að geyma, eru rústir tveggja selstaða (Innrasel og Kirkjubólssel) og eins fornbýlis (Brandsstaðir). Einnig eru innan svæðisins staðir með minjum um útræði; naust, uppsátur og ruddar varir. Þá eru útihús ýmis, aðhöld og annað tengt búskap. Loks eru nokkur fjöldi af vörðum og fleira.

Skipulagstillaga frá árinu 2014 stangast á við *Lög um menningarminjar nr. 80/2012* á lóðum .4, 9, 11 og 18 og 22. Sjá nánar í kafla 4. Vegna umfangs minja á fyrirhuguðum lóðum nr. 4 (Innrasel) og 9 (Brandsstaðir) og að þar eru stórauknar líkur á að fleiri minjar gætu komið í ljós, er heppilegasta lausnin að hnika staðsettningu lóðanna til eða færa á nýjan stað og er vinna við það í gangi. Eins getur þurft að grafa könnunarskurði á þessum stöðum eða að jarðvegsframkvæmdir séu vaktaðar af fornleifafræðingi.

Það skal áréttað að aðrar fornleifar en friðlýstar fornleifar njóta 15 metra friðhelgi og skal hafa það í huga varðandi allar framkvæmdir innan skipulagssvæðisins. Reynslan hefur sýnt að undir yngri minjum leynast oft eldri minjar og eins að innan gamalla túna eru margfaldar líkur á að áður óþekktar minjar finnist. Sérstök aðgát skal höfð við framkvæmdir og rask í nágrenni skráðra fornleifa. Þetta á ekki einungis við um byggingaframkvæmdir, heldur einnig framkvæmdir eins og við lagningu neysluvatns, frárennsli, rafmagns, heimkeyrslu, trjárækt o.fl. Lögð er áherslu á að samkvæmt *menningarminjalögum* ber að stöðva framkvæmdir strax og gera Minjastofnun Íslands viðvart ef áður óþekktar fornminjar koma í ljós við jarðrask á framkvæmdatíma.

Patreksfjörður, 16. desember 2016.
Óskar Leifur Arnarsson

6. Heimildaskrá

Árni Magnússon og Páll Vídalín. (1938). *Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns. Dala- og Barðastrandarsýsla.* VI. bindi. Kaupmannahöfn: Hið íslenska fræðafjelag. [Reykjavík: Sögufélagið. Ljósprentuð útgáfa 1983.]

Bjarni F. Einarsson. (2007). „Minjavernd er umhverfisvernd.“ *Eldjárn*. 2. árg. 1. tbl. s. 6-8

Bjarni F. Einarsson og Sandra Sif Einarsdóttir. (2008). *Fornleifaskrá Reykjanesbæjar.* Reykjavík: Fornleifafræðistofan.

Björn Lárusson. (1967). *The old icelandic land registers.* Lund: C.W.K. Gleerup.

Diplomatarium Islandicum. Íslenzkt fornbréfasafn, sem hefir inni að halda bréf og gjörninga, dóma og máldaga og aðrar skrár, er snerta Ísland eða íslenzka menn. 1. bindi. 834-1264. Hið íslenzka bókmenntafjelag, Kaupmannahöfn, 1857-1876.

Diplomatarium Islandicum. Íslenzkt fornbréfasafn, ... 4. bindi. 1265-1449. Hið íslenzka bókmenntafjelag, Kaupmannahöfn, 1897.

Diplomatarium Islandicum. Íslenzkt fornbréfasafn, ... 7. bindi. 1170-1505. Hið íslenzka bókmenntafjelag, Reykjavík, 1903-1907.

Finnbogi Jónsson og Lýður Björnsson. (2006). „Brot úr byggðasögu II.“ *Árbók Barðastrandarsýslu. 17.árg.2006.* Sögufélag Barðastrandarsýslu. bls. 29-47.

Finnbogi Jónsson (ritstj.). (2014). *Vestfjarðarit IV. Hjalla meður græna. Austur-Barðastrandarsýsla 1900-2012.* Útgáfufélag Búnaðarsambands Vestfjarða.

Finnbogi Jónsson. (2015). „Kirkjan að Múla á Skálmarnesi.“ *Árbók Barðastrandarsýslu. 26.árg. 2015.* Sögufélag Barðastrandarsýslu. bls. 6-88.

Gísli Gíslason, Óskar Örn Gunnarsson, Margrét Ólafsdóttir og Yngvi Þór Loftsson. (2008). *Reykhólahreppur. Aðalskipulag 2006-2018. Skipulagstillaga. Landmótun.* *http://www.reykholar.is/stjornsysla/adalskipulag/skra/360/*

Haraldur Matthíasson. (1982). *Landið og Landnáma.* I. bindi. Reykjavík: Örn og Örlygur hf.

Íslendingabók Landnámabók. (1968). Jakob Benediktsson (gaf út). Íslensk fornrit, I. bindi. Reykjavík: Hið íslenzka fornritafélag.

J. Johnsen. (1847). *Jarðatal á Íslandi, með brauðalýsingum, fólkstölu í hreppum og prestaköllum, ágripi úr búnaðartöflum 1835-1845, og skýrslum um sölu þjóðjarða á landinu.* Kaupmannahöfn.

Jón Árnason (safnaði). (1862). *Íslenzkar þjóðsögur og æfintýri.* 1. bindi. Leipzig: J.C. Hinrich.

Jón Kr. Guðmundsson. (án árs). *Skyggir skuld fyrir sjón. II. Sagnabrot og ábúendatal úr Gufudalssveit og Múlasveit í Austur-Barðastrandarsýslu 1703-1989*. Höfundur.

Lýður Björnsson. (1968). „Guðshús í Barðastrandarsýslu.“ *Ársrit Sögufélags Ísfirðinga. 1967. 12. árg.* bls. 7-56.

Lög um menningarminjar nr. 80, 29. júní 2012. http://www.althingi.is/altext/stjt/2012.080.html

Ný jarðabók fyrir Ísland, samin eptir tilskipun 27. maímánaðar 1848 og allramildilegast staðfest með tilskipun 1. aprílmánaðar 1861. (1861). Kaupmannahöfn: [Jarðabókaútgáfan].

Oddgeir Isaksen og Orri Vésteinsson. (2015, 21. október). „Fornleifar þurfa ekki að koma á óvart.“ *Fréttablaðið*, bls. 15.

Oddgeir Isaksen (2016). *Leiðbeiningar Minjastofnun Íslands 1. Skil á fornleifaskráningargögnum. Landupplýsingagögn: Punktaskrár, línu- og flákagögn.* Minjastofnun Íslands, Reykjavík. http://www.minjastofnun.is/media/skjol-i-grein/Skilaferli-skraningargagna_leidbeiningar_uppf.pdf

Ólafur Lárusson. (1953). „Bæjarnöfn í Barðastrandarsýslu." *Árbók Barðastrandarsýslu.* 1952. 5. árg. Barðastrandarsýsla. bls. 5-20.

Ólafur Lárusson. (1944). *Byggð og saga*. Reykjavík: Ísafoldarprentsmiðja h.f.

Ólafur Lárusson. (1939). „Kirkjuból." *Árbók Hins íslenzka fornleifafélags.* 46. árg., 1937-1939. Reykjavík: Hið íslenzka fornleifafélag. bls. 19-56.

Pétur H. Jónsson. (2014). *Kirkjuból á Bæjarnesi, Reykhólahreppi. Deiliskipulag frístundabyggðar. Tillaga 2.* Höfundur.

Skráningarstaðlar fornleifa. (2013). Minjastofnun Íslands. http://www.minjastofnun.is/media/skjol-i-grein/skraningarstadlar_2013_fornleifar.pdf

Sóknalýsingar Vestfjarða. 1. Barðastrandasýsla. (1952). Samband vestfirzkra átthagafélaga, Reykjavík.

Stefán Ólafsson. (2009). *Kirkjur og bænhús í Austur-Barðastrandarsýslu.* (FS393-08051). Reykjavík: Fornleifastofnun Íslands ses.

Þjóðskrá Íslands. (e.d.). *Fasteignaskrá*. Sótt 10. október 2016. http://www.skra.is

Örnefnaskrár:

Örnefnaskrá - Kirkjuból. Ari Gíslason skráði.

Örnefnaskrá – Kirkjuból á Bæjarnesi. Jónína Hafsteinsdóttir. 1978.

Örnefnaskrá – Svínanes. Jónína Hafsteinsdóttir.

Óútgefið:

Jarðavefur Þjóðskjalasafns Íslands. (e.d.). Fasteigna- og jarðamat: *Fasteignamat 1916-1918 – Undirmat, V-Barðastrandarsýsla*. Sótt 4. júlí 2015. http://jardavefur.skjalasafn.is/fasteigna--og-jardamat/#pg-1

Munnlegar heimildir:

Björgvin Bæringsson, Kópavogi (f.1943)

Myndir:

Landmælingar Íslands, loftmyndir nr.:

- 1984_LMI_H20-H-5243

Loftmyndir ehf., loftmynd frá árinu 2004.

Ljósmynd af gamla bænum á Kirkjubóli, afrit úr fórum landeigenda.

Kort:

Generalstabens topografiske Kort (1914). 2*3 NV. Gufudalur - Vattarnes.* 1:50.000. Kaupmannahöfn: Generalstabens topografiske Afdeling.

Þórðar Ó. Thorlacius (1920). Kirkjuból. Túnakort. Þjóðskjalasafn Íslands.

7. Kort

Kirkjuból í Kvígindisfirði

Deiliskipulag

- Skipulagssvæði
- Kirkjuból-lóðir
- Kirkjuból-byggingar
- Bæjarnesvegur

Fornleifar

- Fornleifar
- Fornleifar
- Fornleifar
- Horfnar fornleifar
- 15 metra friðhelgi

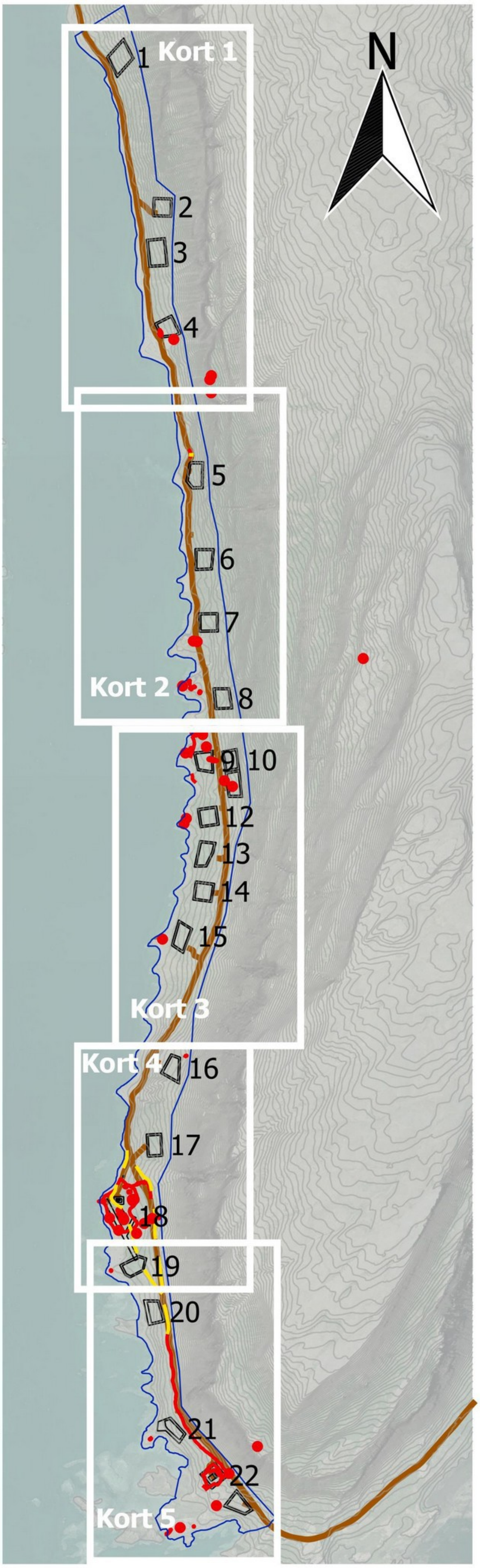

0 500 1000 1500 m

Loftmynd: Loftmyndir ehf. (2004).
Viðb. Óskar Leifur Arnarsson (fornleifaskráning)
Pétur H. Jónsson (deiliskipulagstillaga).

Kirkjuból í Kvígindisfirði

Deiliskipulag

- Skipulagssvæði
- Kirkjuból-lóðir
- Kirkjuból-byggingar
- Bæjarnesvegur

Fornleifar

- Fornleifar
- Fornleifar
- Fornleifar
- Horfnar fornleifar
- 15 metra friðhelgi

0 100 200 300 400 m

Loftmynd: Loftmyndir ehf. (2004).
Viðb. Óskar Leifur Arnarsson (fornleifaskráning)
Pétur H. Jónsson (deiliskipulagstillaga).

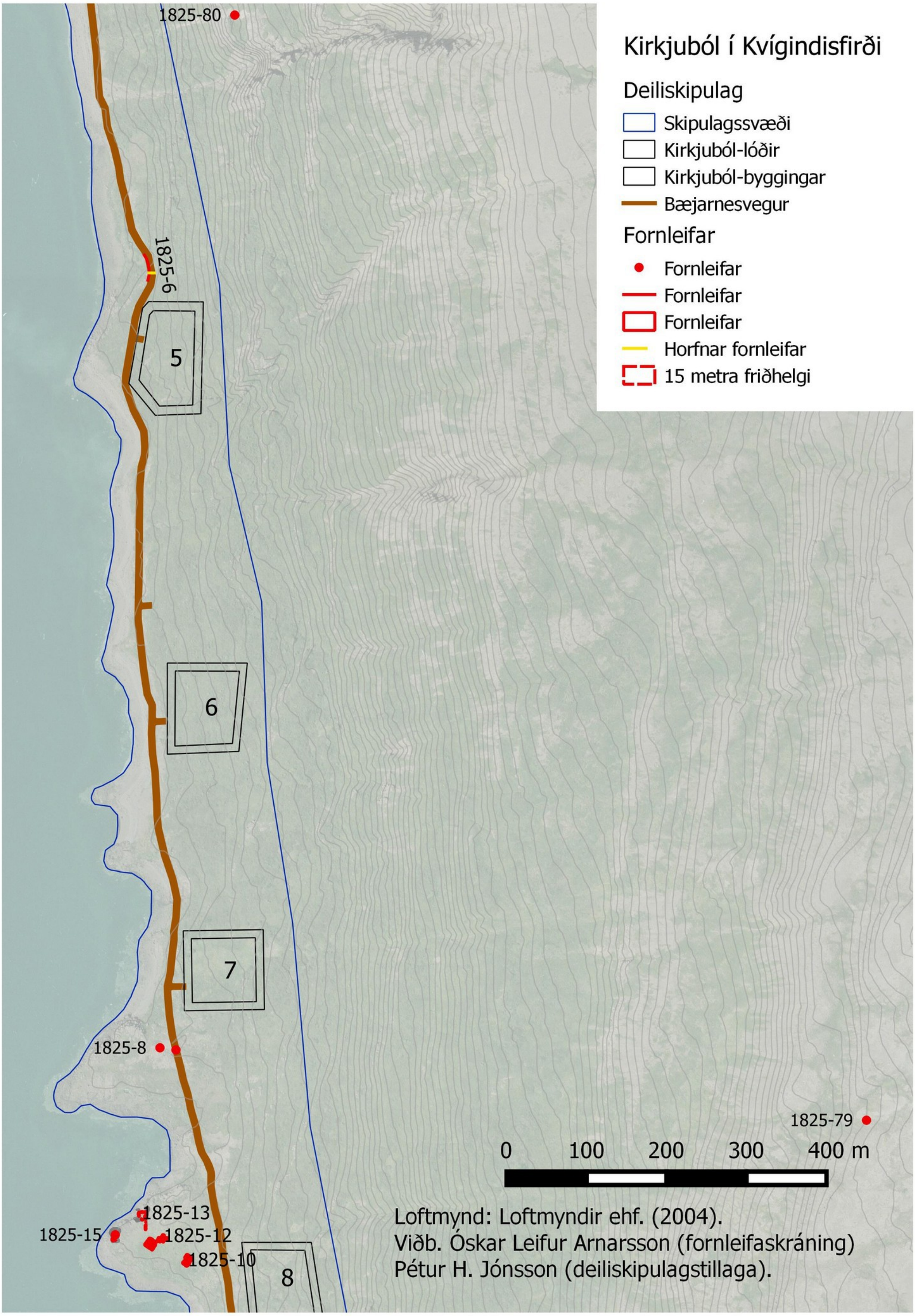
Kirkjuból í Kvígindisfirði
Deiliskipulag
Skipulagssvæði
Kirkjuból-lóðir
Kirkjuból-byggingar
Bæjarnesvegur
Fornleifar
Fornleifar
Fornleifar
Fornleifar
Horfnar fornleifar
15 metra friðhelgi
1825-80
1825-6
5
6
7
8
1825-8
1825-79
1825-13
1825-15
1825-12
1825-10
0
100
200
300
400 m
Loftmynd: Loftmyndir ehf. (2004).
Viðb. Óskar Leifur Arnarsson (fornleifaskráning)
Pétur H. Jónsson (deiliskipulagstillaga).

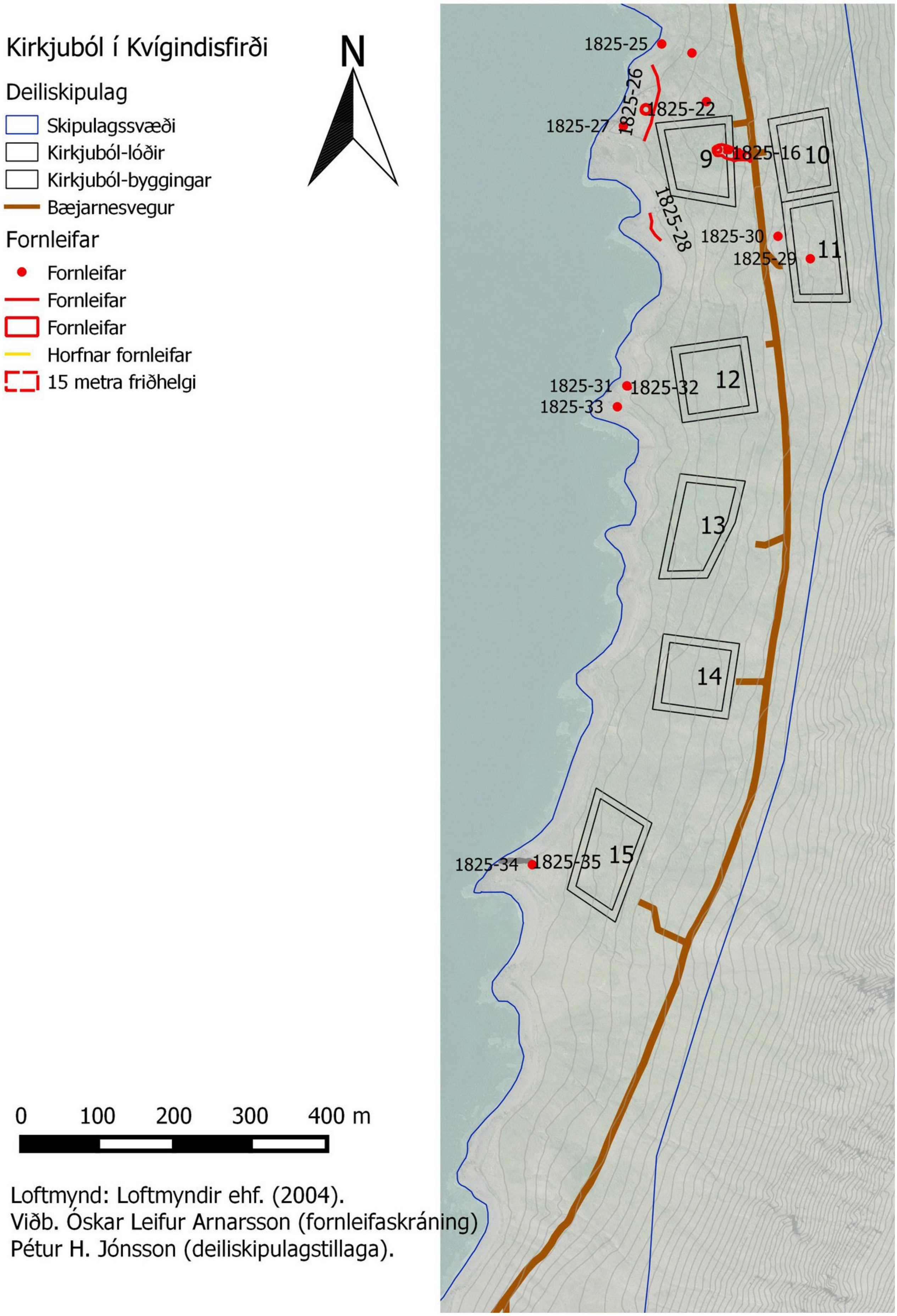
Kirkjuból í Kvígindisfirði
N
Deiliskipulag
Skipulagssvæði
Kirkjuból-lóðir
Kirkjuból-byggingar
Bæjarnesvegur
Fornleifar
Fornleifar
Fornleifar
Fornleifar
Horfnar fornleifar
15 metra friðhelgi
1825-25
1825-26
1825-22
1825-27
1825-16
9
10
1825-28
1825-30
1825-29
11
12
1825-31
1825-32
1825-33
13
14
15
1825-34
1825-35
0
100
200
300
400 m
Loftmynd: Loftmyndir ehf. (2004).
Viðb. Óskar Leifur Arnarsson (fornleifaskráning)
Pétur H. Jónsson (deiliskipulagstillaga).

Kirkjuból í Kvígindisfirði

Deiliskipulag

- Skipulagssvæði
- Kirkjuból-lóðir
- Kirkjuból-byggingar
- Bæjarnesvegur

Fornleifar

- Fornleifar
- Fornleifar
- Fornleifar
- Horfnar fornleifar
- 15 metra friðhelgi

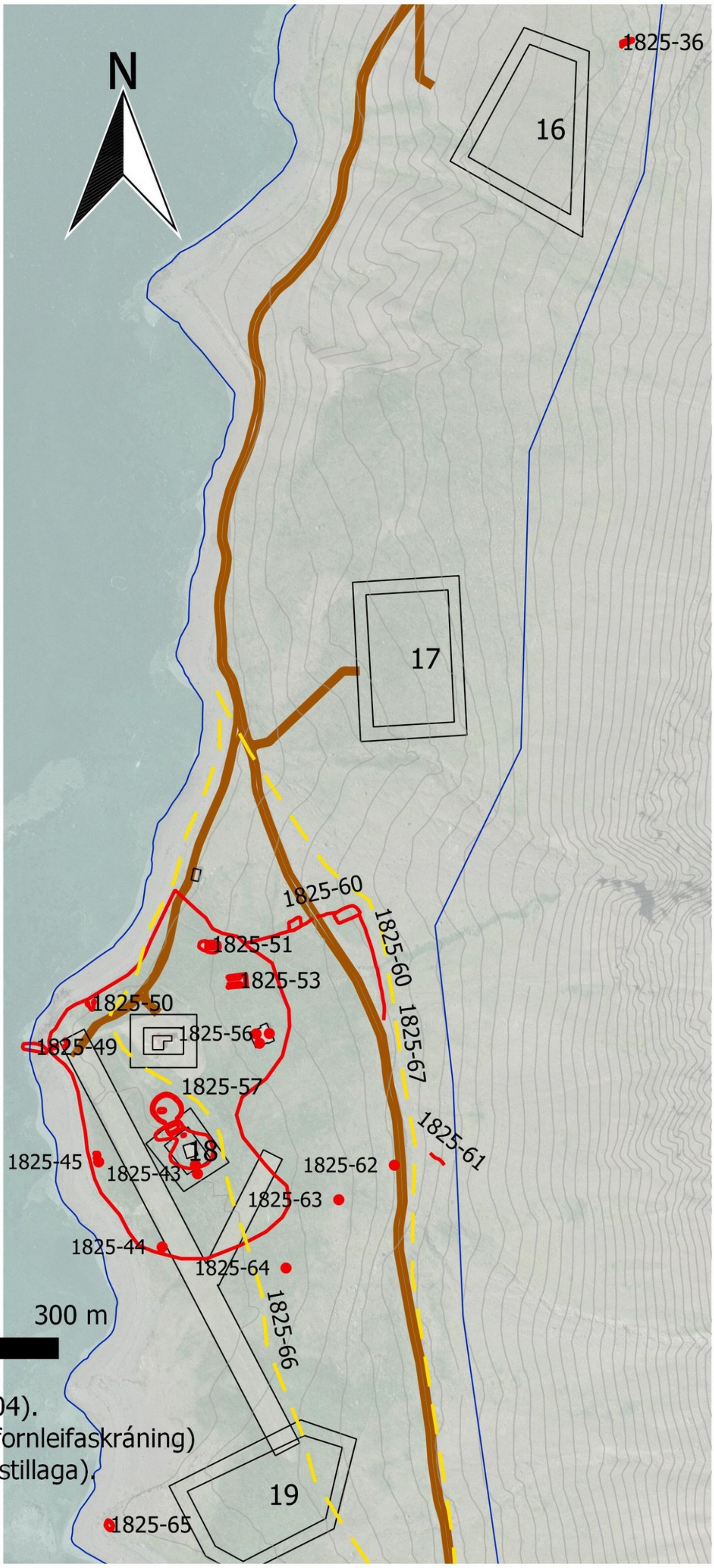

0 100 200 300 m

Loftmynd: Loftmyndir ehf. (2004).
Viðb. Óskar Leifur Arnarsson (fornleifaskráning)
Pétur H. Jónsson (deiliskipulagstillaga).

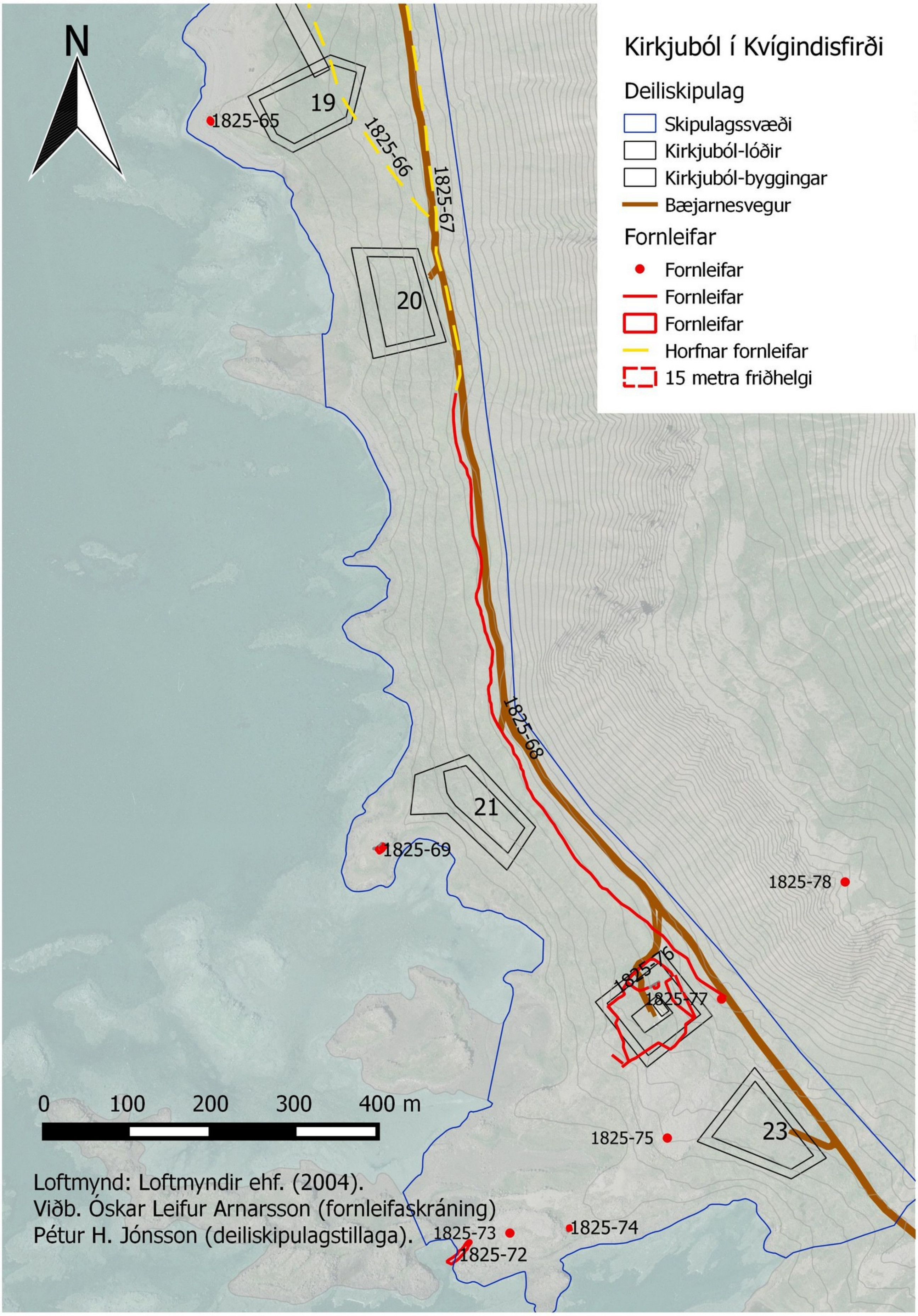
N
Kirkjuból í Kvígindisfirði
Deiliskipulag
Skipulagssvæði
Kirkjuból-lóðir
Kirkjuból-byggingar
Bæjarnesvegur
Fornleifar
Fornleifar
Fornleifar
Fornleifar
Horfnar fornleifar
15 metra friðhelgi
19
20
21
23
1825-65
1825-66
1825-67
1825-68
1825-69
1825-72
1825-73
1825-74
1825-75
1825-76
1825-77
1825-78
0 100 200 300 400 m
Loftmynd: Loftmyndir ehf. (2004).
Viðb. Óskar Leifur Arnarsson (fornleifaskráning)
Pétur H. Jónsson (deiliskipulagstillaga).

8. Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-1**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334380 N570568
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Innrasel
Minjaheild	sel
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	sel
Hlutverk annað	
Aldur	1550-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Heillegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,0 – 1,3 m
Veggþykkt	1,3 m
Breidd	12,0 m
Lengd	6,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan þess [Hlaðklif] er annað sel, sem nefnt er Innrasel. Fram af því skagar stór nafnlaus grasgrund út í fjörðinn." Láglendið innan við Hlaðklif var kallað Land og er Innrasel 650 m innan við Hlaðklif, en 1,6 km utan við Parthjallaskriðu (landamerki). Minjarnar eru staðsettar í gróinu mólendi á flöt sem hallar lítið eitt frá fjallsrótum og niður í fjöru. (Ö-Kirkjuból).

Grasi gróin tóft byggingar sem hefur þrjú rými. Stærð um 12 x 6 m og hleðsluhæð allt að 1.3 m. Inngangar í syðsta og nyrsta rýmið að vestan, en í miðrýmið frá því syðsta. Á nyrsta rýminu er einnig minni inngangur að austan. Þessi tóft er yngst á svæðinu.
Bæjarnesvegur liggur vestan við tóftina og vegfláinn er mjög nærri. Ekki er vitað hvort að minjar hafi skaðast eða lent undir veginum þegar hann var lagður á sínum tíma, en það er allt eins mögulegt vegna nálægðar vegarins við nr. 1825-1. Samkvæmt skipulagstillögu er gert ráð fyrir lóð undir frístundahús á staðnum. Miðað við umfang minjasvæðisins, er ekki ólíklegt að fleiri minjar leynist undir sverði í næsta nágrenni við tóftirnar. Hugsanlega getur þurft að grafa könnunarskurð til að ganga úr skugga um að ekki séu óþekktar fornleifar sem ekki sjást á yfirborði innan byggingareitsins.

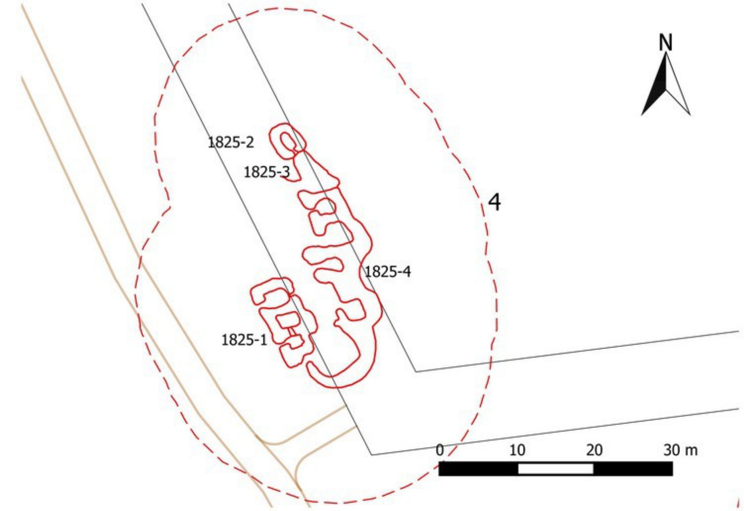

Mynd 11: Sýnilegar minjar á Innraseli ná yfir svæði sem eru um 35 x 18 m að stærð. Hluti minjanna er inna lóðamarka og ekki ólíklegt að fleiri minjar leynist á svæðinu. (Teikn. ÓLA)

Mynd 12: Tóft 1825-1 séð frá Bæjarnesvegi. Af útliti að dæma er hún yngst þeirra tófta sem eru á Innraseli. (Mót norðaustur. Ljósm. ÓLA).

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-2**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334384 N570589
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Innrasel
Minjaheild	sel
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	sel
Hlutverk annað	
Aldur	1550-1850
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,5 m
Veggþykkt	1,2 m
Breidd	4,0 m
Lengd	4,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan þess [Hlaðklif] er annað sel, sem nefnt er Innrasel. Fram af því skagar stór nafnlaus grasgrund út í fjörðinn." Láglendið innan við Hlaðklif var kallað Land og er Innrasel 650 m innan við Hlaðklif, en 1,6 km utan við Parthjallaskriðu (landamerki). Minjarnar eru staðsettar í gróinu mólendi á flöt sem hallar lítið eitt frá fjallsrótum og niður í fjöru. (Ö-Kirkjuból).

Tóftin stendur innst í Innraseli, upp á smá hólbungu. Að utanmáli er hún um 4.0 x 4.5 m og hleðsluhæð 0.5 m. Óþekkt hlutverk, en hugsanlega er tóftin kró fyrir innan nr. 1825-3 sem gæti þá verið lítið aðhald.
Samkvæmt skipulagstillögu er gert ráð fyrir lóð undir frístundahús á staðnum. Miðað við umfang minjasvæðisins, er ekki ólíklegt að fleiri minjar leynist undir sverði í næsta nágrenni við tóftirnar. Hugsanlega getur þurft að grafa könnunarskurð til að ganga úr skugga um að ekki séu óþekktar fornleifar sem ekki sjást á yfirborði innan byggingareitsins.

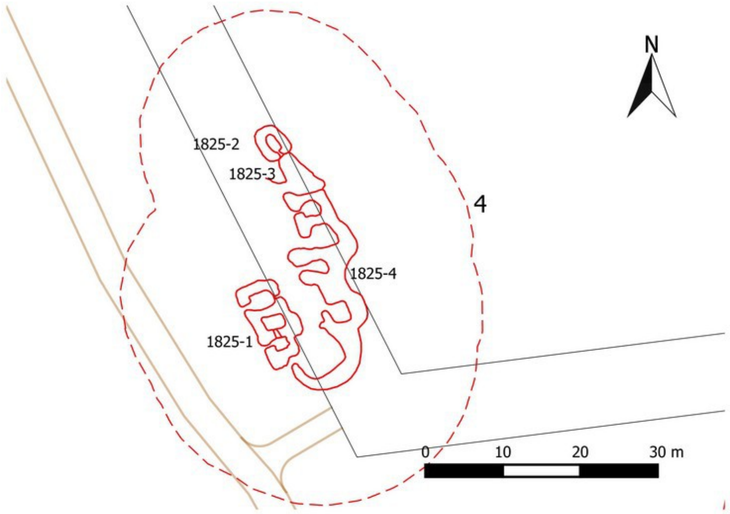

Mynd 13: Tóft 1825-2 er nyrst á Innraseli. Hugsanlega hafa hún og 1825-3 verið nýttar samtímis. (Teikn. ÓLA)

Mynd 14: Tóftin stendur innst og nyrst á Innraseli. Mögulega er hún hluti af nr. 1825-3. (Mót suður. Ljósm.ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-3**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334387 N570584
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Innrasel
Minjaheild	sel
Tegund	niðurgröftur með hleðslu
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1550-1850
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,5 m
Veggþykkt	1,4 m
Breidd	6,0 m
Lengd	5,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan þess [Hlaðklif] er annað sel, sem nefnt er Innrasel. Fram af því skagar stór nafnlaus grasgrund út í fjörðinn." Láglendið innan við Hlaðklif var kallað Land og er Innrasel 650 m innan við Hlaðklif, en 1,6 km utan við Parthjallaskriðu (landamerki). Minjarnar eru staðsettar í gróinu mólendi á flöt sem hallar lítið eitt frá fjallsrótum og niður í fjöru. (Ö-Kirkjuból).

Svo virðist sem umrætt mannvirki hafi verið byggt þannig að stungið hefur verið inn í hallann til austurs og hlaðið að framan. Að utanmáli er það um 5 x 6 m og hleðsluhæð 0.5 m. Óþekkt hlutverk, en hugsanlega aðhald og nr. 1825-2 sé lítil kró sem tilheyrir því.
Samkvæmt skipulagstillögu er gert ráð fyrir lóð undir frístundahús á staðnum. Miðað við umfang minjasvæðisins, er ekki ólíklegt að fleiri minjar leynist undir sverði í næsta nágrenni við tóftirnar. Hugsanlega getur þurft að grafa könnunarskurð til að ganga úr skugga um að ekki séu óþekktar fornleifar sem ekki sjást á yfirborði innan byggingareitsins.

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-4**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334393 N570574
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Innrasel
Minjaheild	sel
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	sel
Hlutverk annað	
Aldur	1550-1800
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	ekki vitað
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,3 m
Veggþykkt	0,6 m
Breidd	26,0 m
Lengd	11,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan þess [Hlaðklif] er annað sel, sem nefnt er Innrasel. Fram af því skagar stór nafnlaus grasgrund út í fjörðinn." Láglendið innan við Hlaðklif var kallað Land og er Innrasel 650 m innan við Hlaðklif, en 1,6 km utan við Parthjallaskriðu (landamerki). Minjarnar eru staðsettar í gróinu mólendi á flöt sem hallar lítið eitt frá fjallsrótum og niður í fjöru. (Ö-Kirkjuból).

Nokkrar samliggjandi tóftir (5 rými) sem eru um 26 x 11 m að stærð og allt að 0.6 m háar. Aldur rýmanna gæti verið mismunandi. Norður hlutinn virðist vera stunginn inn í hallann til austurs og hlaðið að framan í vestri. Syðsta tóftin gæti verið aðhald og gæti mögulega tilheyrt yngra byggingarskeiði. Eins gætu þessar tóftir hafa skaðast þegar yngsta byggingin á svæðinu (1825-1) var reist.
Samkvæmt skipulagstillögu er gert ráð fyrir lóð undir frístundahús á staðnum. Miðað við umfang minjasvæðisins, er ekki ólíklegt að fleiri minjar leynist undir sverði í næsta nágrenni við tóftirnar. Hugsanlega getur þurft að grafa könnunarskurð til að ganga úr skugga um að ekki séu óþekktar fornleifar sem ekki sjást á yfirborði innan byggingareitsins.

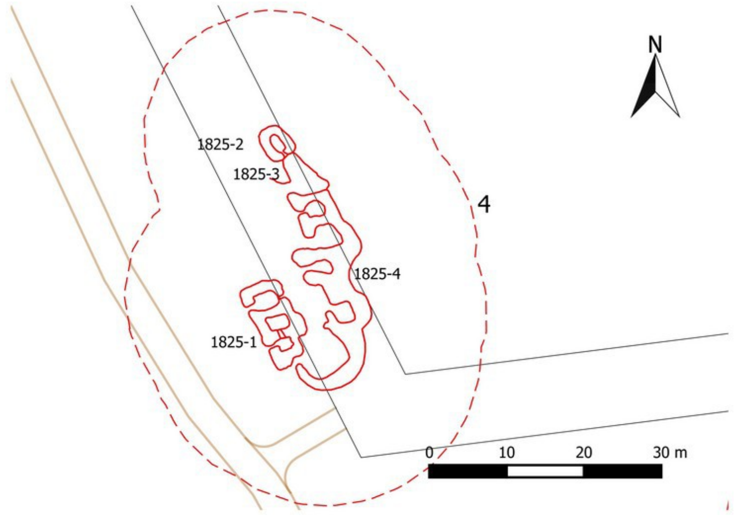

Mynd 15: Undir nr. 1825-4 eru nokkrar samliggjandi tóftir (5 rými) sem eru stungin inn í hallann til norðausturs. Hugsanlega eru þær af mismunandi aldri. (Teikn. ÓLA)

Mynd 16: Myndin er tekin yfir hluta nr. 1825-4, en fyrir miðri mynd og greinilegust er nr. 1825-1. Handan fjarðarins er Svínanes. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-5**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334457 N570539
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Innrasel
Minjaheild	sel
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	lítt gróið

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna skriðufalla
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	skriðuföll
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan þess [Hlaðklif] er annað sel, sem nefnt er Innrasel." Láglendið innan við Hlaðklif var kallað Land og er Innrasel 650 m innan við Hlaðklif, en 1,6 km utan við Parthjallaskriðu (landamerki). Minjarnar voru í skriðuruðningi sem kemur úr Innraselsgili. (Ö-Kirkjuból).

Ekki sést til minjanna og ekki vitað hvort þær leynast undir grjóthruni og skriðu á svæðinu eða hvort þær eru alveg horfnar. Heimildarmaður man eftir hleðslu á þessum stað en segir hana hafa horfið vegna grjóthruns og skriðufalla úr hlíðinni og Innraselsgili. (munnleg heimild).

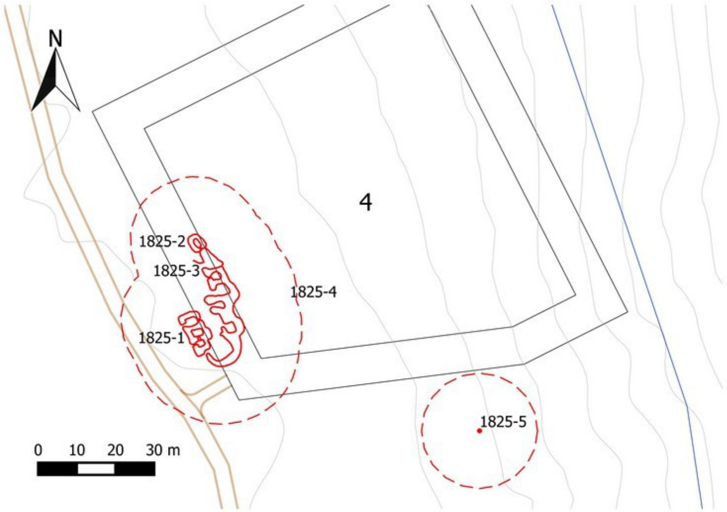

Mynd 17: Kortið sýnir u.þ.b. staðsetningu hleðslu nr. 1825-5. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-6**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334545 N569934
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Hlaðklif
Minjaheild	
Tegund	garðlag
Tegund annað	
Hlutverk	vörslugarður
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Já
Gróður	kjarr og skógur

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	vegna rasks
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	vegagerð
Veggjahæð	0,5 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	1,0 m
Lengd	32,0 m

Lýsing: Svæðið innan við Hlaðklif og inn að Parthjallaskriðu er kallað Land. Þar er ekki flæðhætta og því óhætt að halda fé þar fram á haust án þess að vakta það.
Hlaðinn garður liggja meðfram veginum að vestanverðu á leið upp á Hlaðklif að norðan þegar farið er út Kirkjubólshlíð. Þarna lá hestagatan áður yfir og var hlaðinn veggur meðfram en klettarnir þarna mynda að mestu náttúrulegt aðhald. Síðan var hlaðinn þvergarður yfir götuna með kerrubreiðu hliði (nr. 1825-7). Þessi veggbútur og hliðið hvarf þegar bílvegurinn kom upp úr miðri 20. öld. Heimildarmaður segir að hlaðið hafi verið í götuskarð og hlið verið á hestagötunni. Garðlagið vestanvert meðfram veginum er hrunið og hefur aflagast við vegagerð og hliðið hvarf við vegagerð. Örlítið vottar fyrir hleðslu austanvert við veginn. (munnleg heimild)

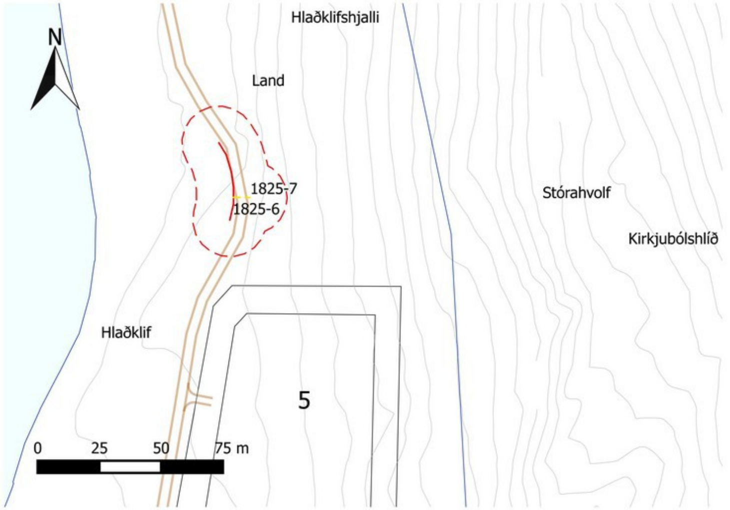

Mynd 18: Garðlag 1825-6 liggur vestan við veginn yfir Hlaðklif að innanverðu. (Teikn. ÓLA)

Mynd 19: Á myndinni má sjá í suður enda garðlagsins 1825-6). Það liggur meðfram veginum niður brekkuna. (Mót norður. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-7**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334552 N569938
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Hlaðklif
Minjaheild	
Tegund	garðlag
Tegund annað	
Hlutverk	vörslugarður
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Já
Gróður	lítt gróið

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	vegna vegagerðar
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	vegagerð
Veggjahæð	0,4 m
Veggþykkt	0,5 m
Breidd	0,5 m
Lengd	0,5 m

Lýsing: Svæðið innan við Hlaðklif og inn að Parthjallaskriðu er kallað Land. Þar er ekki flæðhætta og því óhætt að halda fé þar fram á haust án þess að vakta það.
Hugsanlegt hleðslubrot, leifar af hlöðnum þvergarði þar sem hlið var reiðgötunni, sést í vegfláa austan við Bæjarnesveg. Hlaðinn garður (nr. 1825-6) liggja meðfram veginum að vestanverðu á leið upp á Hlaðklif að norðan þegar farið er út Kirkjubólshlíð. Þarna lá hestagatan áður yfir og var hlaðinn veggur meðfram en klettarnir þarna mynda að mestu náttúrulegt aðhald. Þvergarðurinn og hliðið hvarf þegar bílvegurinn kom upp úr miðri 20. öld. Heimildarmaður segir að hlaðið hafi verið í götuskarð og hlið verið á hestagötunni. Garðlagið vestanvert meðfram veginum er hrunið og hefur aflagast við vegagerð og hliðið hvarf við vegagerð. Örlítið vottar fyrir hleðslu austanvert við veginn. (munnleg heimild)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-8**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334559 N568969
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Vörðunes
Minjaheild	
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1750-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	lítt gróið

Ástand	Heillegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	rask
Veggjahæð	1,5 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	1,0 m
Lengd	1,0 m

Lýsing: Varðan stendur á jökulsorfinni klöpp á Vörðunesi, um 18 metrum vestan við Bæjarnesveg. Vörðurnar voru tvær en hin lenti undir veginum. (munnleg heimild) Varðan er hlaðin úr grjóti og stendur á föstum grunni. Hún er um 1,5 metra há og um 1 meter í þvermál. Um 2,5 metrum frá vörðunni ber svæðið merki um að þar hafi verið tekið malarefni.

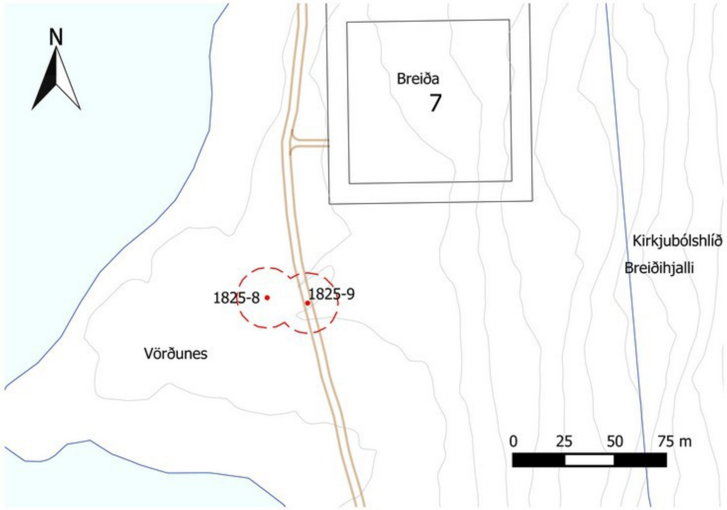

Mynd 20: Varða 1825-8 stendur um 18 m vestan við Bæjarnesveg. Varða 1825-9 lenti undir veginum við vegagerð. (Teikn. ÓLA)

Mynd 21: Varða 1825-8 stendur á traustum grunni upp á jökulsorfinni klöpp.(Mót vestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-9**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334579 N568966
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Vörðunes
Minjaheild	
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Já
Gróður	lítt gróið

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna vegagerðar
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	vegagerð
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Varðan stóð á Vörðunesi en hvarf undir veg þegar Bæjarnesvegur var lagður upp úr miðri 20. öld. (munnleg heimild)
Ekki sést til fornleifa og ekki vitað hvort einhverjar leifar leynast undir vegi eða hvort öll ummerki séu horfin. Nákvæm staðsetning er óþekkt en er innan 15 metra frá staðsetningarpunkti.

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-10**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334596 N568702
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Kirkjubólssel
Minjaheild	sel
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	fjárhús
Hlutverk annað	
Aldur	1800-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Heillegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Engin hætta
Hættuorsök	rask
Veggjahæð	2,2 m
Veggþykkt	2,0 m
Breidd	9,0 m
Lengd	13,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Nokkuð inn af Brandsstaðanesi er fyrst smánes, en síðan Sel. Það er afbæjar nefnt Kirkjubólssel. Þar eru allmiklar rústir eftir beitarhús." (Ö-Kirkjuból)

Sambyggð hlaða og tveggja garða fjárhús með jötubálk, ofarlega og í suðaustur horni Seltanga. Svæðið hallar aðeins niður til sjávar í suður og suðvestur. Utanmál tóftarinnar er um 9 x 13 m. Veggir með hruni eru allt að 2 m þykkir og hæstur er veggurinn milli hlöðu og fjárhús um 2.2 m.
Haft var í seli fram undir 1920, en húsin stóðu fram yfir 1950 og voru notuð til að skýla lambfé. Eins var fé oft geymt hér fram að jólum. (munnleg heimild)

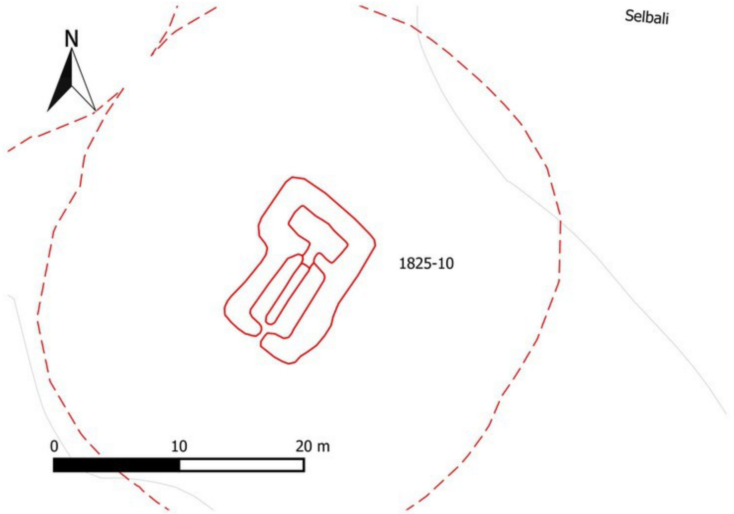

Mynd 22: Sambyggð tveggja garða fjárhús með jötubálk á milli og hlöðu í norðaustur enda. (Teikn. ÓLA)

Mynd 23: Myndin sýnir framhlið húsanna og innar sést veggurinn milli hlöðu og fjárhúss sem stendur hæst. Landið hallar á þessu svæði til sjávar. (Mót norðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-11**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334550 N568724
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Kirkjubólssel
Minjaheild	sel
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	fjárhús
Hlutverk annað	
Aldur	1800-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Heillegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Engin hætta
Hættuorsök	rask
Veggjahæð	1,5 m
Veggþykkt	2,0 m
Breidd	12,0 m
Lengd	11,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Nokkuð inn af Brandsstaðanesi er fyrst smánes, en síðan Sel. Það er afbæjar nefnt Kirkjubólssel. Þar eru allmiklar rústir eftir beitarhús." (Ö-Kirkjuból)

Sambyggð tvö tveggja garða fjárhús með jötubálkum (fjórir garðar og tvær jötur). Aftan við vestara húsið er sambyggð hlaða, en líklega heytóft eða galtastæði með lágum veggjum aftan við austara húsið. Tóftirnar eru fyrir miðjum Seltanga, sunnantil og svæðið hallar aðeins niður til sjávar í suður og suðvestur.. Utanmál bygginganna er um 12.0 x 11.5 m.
Haft var í seli fram undir 1920, en húsin líklega rifin um 1948 og viðirnir notaðir við byggingu fjárhúsa heima á Kirkjubóli. Fram að því voru húsin notuð til að skýla lambfé og eins var fé oft geymt hér fram að jólum. (munnleg heimild)

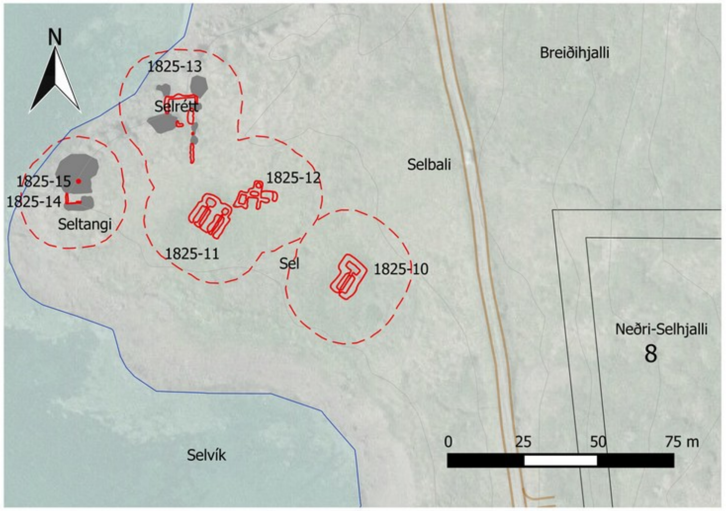

Mynd 24: Mikið af minjum er á Kirkjubólsseli, en þar var haft í seli fram undir 1920. (Teikn. ÓLA)

Mynd 25: Myndin er tekin frá nr. 1825-12 niður að fjárhúsi 1825-11. Þetta fjárhús var fjögra garða með tveim jötubálkum og hlöðum bakvið. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-12**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334563 N568729
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Kirkjubólssel
Minjaheild	sel
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	sel
Hlutverk annað	
Aldur	1550-1800
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	ekki vitað
Hættumat	Engin hætta
Hættuorsök	rask
Veggjahæð	0,4 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	13,5 m
Lengd	10,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Nokkuð inn af Brandsstaðanesi er fyrst smánes, en síðan Sel. Það er afbæjar nefnt Kirkjubólssel. Þar eru allmiklar rústir eftir beitarhús." (Ö-Kirkjuból)

Minjarnar virðast töluvert eldri en nr.1825-10 og 11 og veggir signari og útflattir. Hugsanlega eru þær einnig af misjöfnum aldri og fleiri minjar gætu leynst á svæðinu, milli nr.1825-10, 11 og 12. Tóftirnar eru líklega sel og samanstanda af 5-6 rýmum með með óþekktan tilgang. Þær eru sunnan undir klöppum á grasi gróinu og nokkuð sléttu svæði sem hallar niður að sjó í suður og suðvestur. Fremstu rýmin, þau sem eru sypst og suðaustast eru nokkuð óljós og gæti vantað á þau framhliðarnar. Ekki er ljóst hvort að þarna hafi veggir verið rifnir þegar yngri byggingar voru byggðar eða svæðið sléttað að einhverjum hluta eða hvort þau hafi aldrei verið með veggi á allar hliðar.

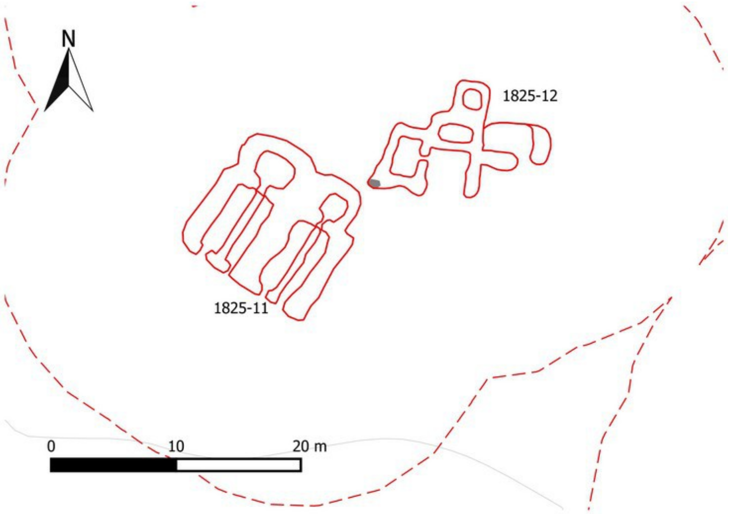

Mynd 26: Tóft 1825-12 stendur upp af tóft 1825-11. Þetta er líklega sel og samanstendur af 5-6 rýmum. (Teikn. ÓLA)

Mynd 27: Tóft 1825-11 er sýnilega elst á Kirkjubólsseli. Steinninn neðst á myndinni er í suðvestur horni tóftarinnar. (Mót norðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-13**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334532 N568761
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Selrétt
Minjaheild	sel
Tegund	garðlag
Tegund annað	
Hlutverk	rétt
Hlutverk annað	
Aldur	1550-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	vegna landbrots
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	landbrot
Veggjahæð	1,3 m
Veggþykkt	1,3 m
Breidd	11,0 m
Lengd	23,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Nokkuð inn af Brandsstaðanesi er fyrst smánes, en síðan Sel. Það er afbæjar nefnt Kirkjubólssel. Þar eru allmiklar rústir eftir beitarhús." Selréttin er í klettasprungu, norðantil á Seltanga. (Ö-Kirkjuból)

Við gerð réttarinnar hefa náttúrulegar aðstæður verið valdar til vinnusparnaðar og er hún hlaðin í klettasprungu og í klettaskörð á nokkrum stöðum en að hluta myndar klettar hliðar hennar. Norður- og vesturveggurinn er hlaðinn niður við fjöruborðið. Réttin sjálf er um 11 m á kant. Austurveggurinn er þó um 23 m langur, líklega sem fyrirstaða og til að stýra fé inn í réttina.
Norður hlið réttarinnar er nokkuð hrunin, en hún liggur rétt ofan við fjöruborðið. Eins hefur hrunið úr hleðslum á austur hliðinni, en þær eru halla og milli kletta.

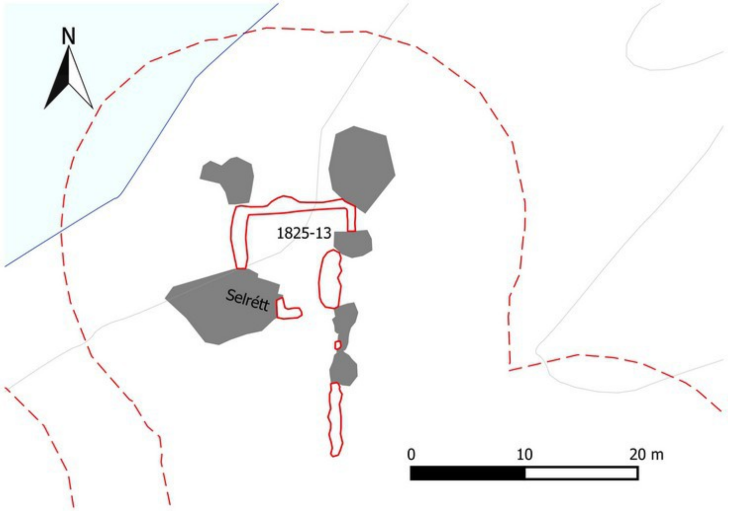

Mynd 28: Selréttin stendur innantil á Seltanga.

Mynd 29: Við gerð réttarinnar hefur landslagið ráðið mestu og náttúrulegir klettar mynda hluta hennar. Hér stendur Björgvin Bæringsson í norðvestur horni réttarinnar. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-14**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334499 N568729
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Seltangi
Minjaheild	sel
Tegund	hleðsla
Tegund annað	
Hlutverk	rétt
Hlutverk annað	
Aldur	1550-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	vegna landbrots
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	landbrot
Veggjahæð	1,0 m
Veggþykkt	0,8 m
Breidd	3,5 m
Lengd	8,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Nokkuð inn af Brandsstaðanesi er fyrst smánes, en síðan Sel. Það er afbæjar nefnt Kirkjubólssel. Þar eru allmiklar rústir eftir beitarhús." Réttin er í klettasprungu fremst á Seltanga. (Ö-Kirkjuból)

Norðurhlið réttarinnar eru náttúrulegur klettur, en að vestan hefur verið hlaðinn um 3.0 m langur veggur milli kletta og að sunnan hefur verið hlaðið ofan á kletta og í klettasprungur. Inngangur er til suðurs og er náttúruleg klettasprunga. Réttin er um 3,5 x 8,5 m að stærð.
Vestur hlið réttarinnar er nokkuð hrunin, en hún liggur rétt ofan við fjöruborðið. Ofan á klettinum norðan megin við réttina er varða 1825-15.

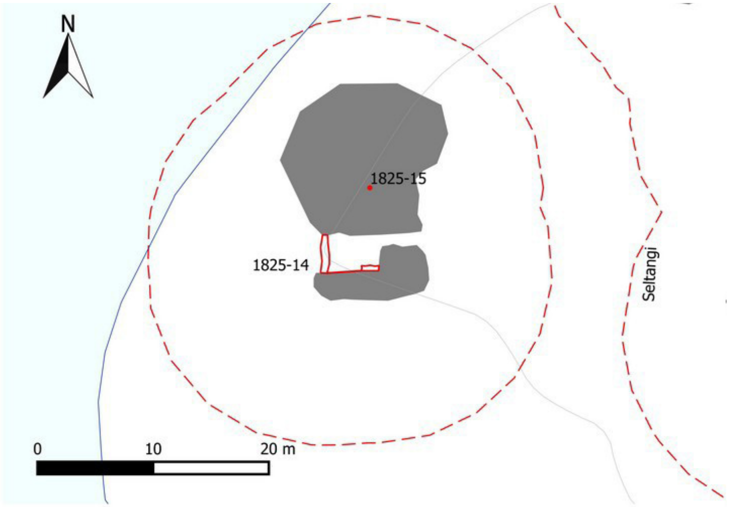

Mynd 30: Minni rétt er hefur verið byggð í klettasprungu fremst á Seltanga. (Teikn. ÓLA)

Mynd 31: Björgvin Bæringsson stendur á hrundum vesturvegg réttarinnar. Varða 1825-15 stendur vinstra megin á myndinni. (Mót austnorðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-15**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334503 N568735
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Seltangi
Minjaheild	sel
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1750-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	lítt gróið

Ástand	Heillegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	rof
Veggjahæð	1,2 m
Veggþykkt	0,5 m
Breidd	0,5 m
Lengd	0,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Nokkuð inn af Brandsstaðanesi er fyrst smánes, en síðan Sel. Það er afbæjar nefnt Kirkjubólssel. Þar eru allmiklar rústir eftir beitarhús." Varðan stendur upp á klöpp, fremst á Seltanga norðantil. (Ö-Kirkjuból)

Varðan er um 1.2 m há og um 0.5 m í þvermál. Hún stendur upp á kletti, norðan við rétt 1825-14. Varðan er nýlega endurhlaðin. (munnleg heimild)

Mynd 32: Varðan stendur upp á klett fyrir ofan rétt 1825-14. Vinstra megin á myndinni sést í op réttarinnar. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-16**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334659 N568348
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Brandsstaðir
Minjaheild	býli
Tegund	hóll
Tegund annað	
Hlutverk	bæjarhóll
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1550
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Ekki vitað
Gróður	graslendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	ekki vitað
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	byggingaframkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	17,0 m
Lengd	50,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. Ekki finnst þessa býlis getið annars staðar en í þessu nafni. Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." (Ö-Kirkjuból)

Brandsstaðir eru grösugur hólhryggur og ofan á honum eru greinilegar tóftir sem geta verið af ólíkum aldri. Hryggurinn sjálfur gæti geymt eldri minjar og mannvistalög Staðurinn liggur upp að Bæjarnesvegi og ekki ólíklegt að einhverjar minjar hafi lent undir veginum. Fyrir neðan á Bransstaðanesi eru einnig fornleifar og mögulega bæði norðan og sunnan. Þessar minjar gætu flestallar tilheyrt sömu minjaheild og sama notkunartíma. Svæðið umhverfis er að hluta hálfdeigja og þar er þónokkur víðir. Því er erfitt að kanna það svæði til fullnustu nema með því að grafa könnunarskurði. Vatnsstaða svæðisins gæti hafa breyst í gegnum tíðina. Samkvæmt skipulagstillögu er gert ráð fyrir lóð undir frístundahús á svæðinu.
Við könnun loftmynda frá Landmælingum Íslands vöktu 2 staðir sem liggja um 58 m (1825-23) og 125 m (1825-24) norðnorðvestur af Brandsstöðum athygli og eru mögulegar tóftir eða einhverskonar mannvirki. Þessir staðir höfðu ekki fundist við vettvangsathugun og hafa ekki verið kannaðir frekar á vettvangi.
Um 130 m suður af Brandsstöðum er Grænhóll sem sker sig mjög úr umhverfi. Ekki eru neinar upplýsingar eða heimildir um að þar séu fornleifar, en það væri þó vert að kanna ef til framkvæmda kemur í nágrenni hans.

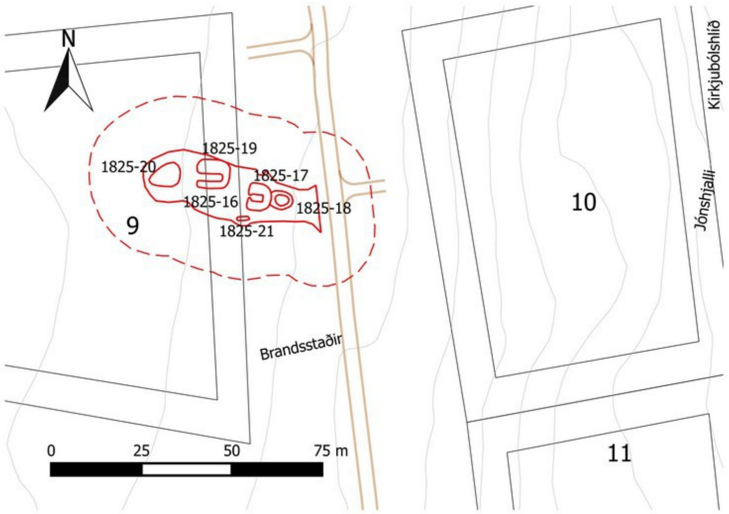

Mynd 33: Teikningin sýnir hólhrygg 1825-16 og þær minjar sem þar standa 1825-17-21. (Teikn. ÓLA)

Mynd 34: Bæjarnesvegur liggur yfir efsta hluta hólhryggsins og ekki vitað hvort þar hafi minjar farið undir veg. (Mót norðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-17**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334669 N568349
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Brandsstaðir
Minjaheild	býli
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1750
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	byggingaframkvæmdir
Veggjahæð	0,5 m
Veggþykkt	3,0 m
Breidd	7,5 m
Lengd	6,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. Ekki finnst þessa býlis getið annars staðar en í þessu nafni. Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." (Ö-Kirkjuból)

Tóftin stendur hæst af þeim sem eru sýnilegar á hólhryggnum á Brandsstöðum. Hún er grasi gróin og bogalaöguð, um 7.5 x 6.5 m að stærð með hruni og hæð um 0.5 m. Inngangur niður til vesturs. Milli tóftarinnar og Bæjarnesvegar eru um 17 m.
Tóft 1825-17 og 1825-19 eru greinilegri en aðrar fornleifar á Brandsstöðum og gætu mögulega hafa verið í notkun lengur eða af yngra byggingarstigi. Kirkjubólssel er staðsett um 330 m norðar og hugsanlegt að báðir staðir hafi verið notaðir saman um tíma.
Finnbogi Jónsson, sem hefur ritað mikið um Austur-Barðastrandarsýslu og þá sérstaklega Múlahrepp, skoðaði minjarnar á Brandsstöðum og taldi þær fornlegar, sem skýrsluhöfundur er sammála. Ekki hafa fundist frekari heimildir um staðinn nema í örnefnaskrá. (Finnbogi Jónsson, 2006)

Samkvæmt skipulagstillögu er gert ráð fyrir lóð undir frístundahús á svæðinu. Hugsanlega getur þurft að grafa könnunarskurð til að ganga úr skugga um að ekki séu óþekktar fornleifar sem ekki sjást á yfirborði innan byggingareitsins.

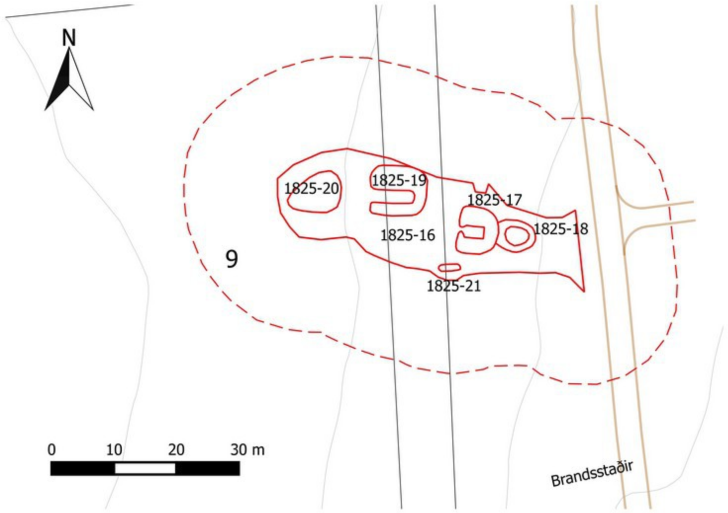

Mynd 35: Tóftir 1825-17 og 19 eru greinilegastar, en bak við 17 er 18 sem virðist eldri. (Teikn. ÓLA)

Mynd 36: Myndin er tekin yfir tóftir 1825-17 og 18 og bak við sér yfir Brandsstaðanesi. Minjarnar eru ógreinilegar vegna sinu og gróðurs. (Mót vestnorðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-18**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334675 N568349
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Brandsstaðir
Minjaheild	býli
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1550
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	byggingaframkvæmdir
Veggjahæð	0,3 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	5,0 m
Lengd	6,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. Ekki finnst þessa býlis getið annars staðar en í þessu nafni. Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." (Ö-Kirkjuból)

Grasi gróin hringlaga tóft, um 5 x 6 m að stærð með hruni og hæð um 0.3 m. Enginn sýnilegur inngangur. Tóftin er staðsett fast austan við tóft 1825-17 á hólhryggnum á Brandsstöðum. Hún virðist eldri en tóft 1825-17, sem mögulega gæti hafa verið byggð ofan í stærri eldri tóft. Milli tóftarinnar og Bæjarnesvegar eru um 10 m.

Samkvæmt skipulagstillögu er gert ráð fyrir lóð undir frístundahús á svæðinu. Hugsanlega getur þurft að grafa könnunarskurð til að ganga úr skugga um að ekki séu óþekktar fornleifar sem ekki sjást á yfirborði innan byggingareitsins.

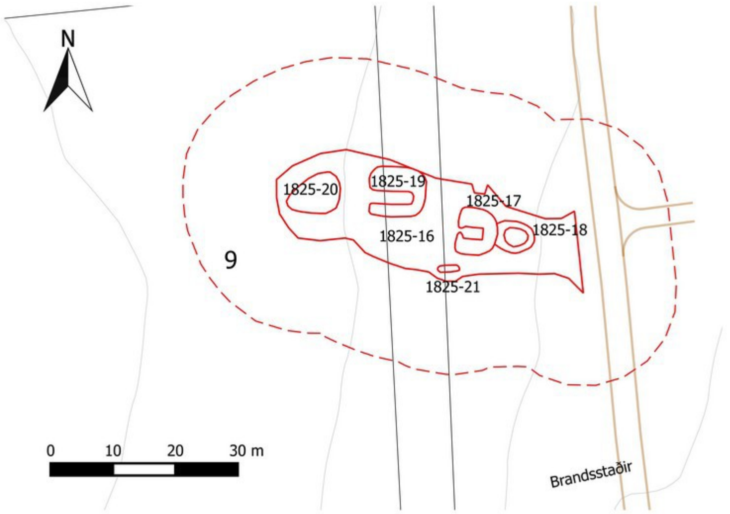

Mynd 37: Tóft 1825-18 stendur austast og efst á hólhryggnum. (Teikn. ÓLA)

Mynd 38: Dældirnar fyrir miðri mynd eru tóftir 1825-18 og 17. (Mót vestnorðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-19**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334656 N568356
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Brandsstaðir
Minjaheild	býli
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1800
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	byggingaframkvæmdir
Veggjahæð	1,0 m
Veggþykkt	4,0 m
Breidd	8,0 m
Lengd	9,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. Ekki finnst þessa býlis getið annars staðar en í þessu nafni. Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." (Ö-Kirkjuból)

Grasi gróin bogalaga tóft, um 8 x 9 m að stærð með hruni og hæð um 1 m. Inngangur niður til vesturs. Tóftin er greinilegust þeirra á hólhryggnum á Brandsstöðum og gætu mögulega hafa verið í notkun lengur. Milli tóftarinnar og Bæjarnesvegar eru um 26 m. Kirkjubólssel er staðsett um 330 m norðar og hugsanlegt að báðir staðir hafi verið notaðir saman um tíma.

Samkvæmt skipulagstillögu er gert ráð fyrir lóð undir frístundahús á svæðinu. Hugsanlega getur þurft að grafa könnunarskurð til að ganga úr skugga um að ekki séu óþekktar fornleifar sem ekki sjást á yfirborði innan byggingareitsins.

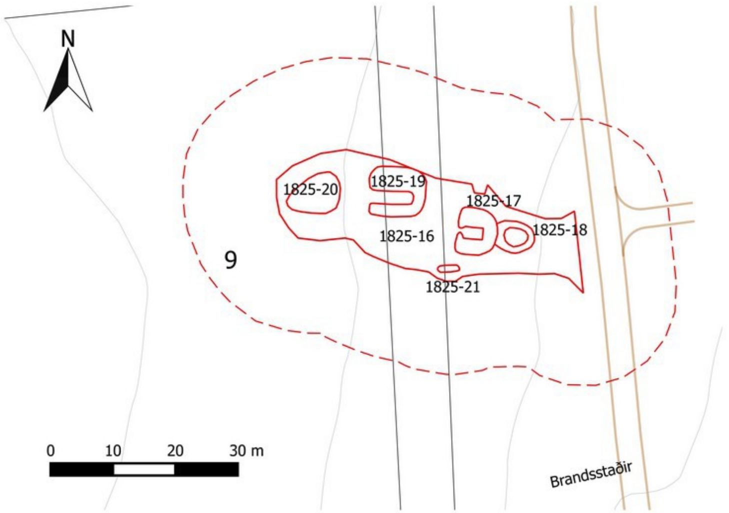

Mynd 39: Tóft 1825-19 er stærst af þeim minjum sem eru sýnilegar á Brandsstöðum. Ekki er öruggt að allar minjarnar séu af sama aldri og miðað við umfang minjanna á Brandsstöðum og Brandsstöðum, gæti meira leynst á svæðinu. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-20**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334642 N568355
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Brandsstaðir
Minjaheild	býli
Tegund	hóll
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1550
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	ekki vitað
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	byggingaframkvæmdir
Veggjahæð	0,5 m
Veggþykkt	-
Breidd	7,0 m
Lengd	8,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. Ekki finnst þessa býlis getið annars staðar en í þessu nafni. Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." (Ö-Kirkjuból)

Lítill hóll sem er niður af tóft 1825-19 á hólhryggnum á Brandsstöðum. Milli tóftarinnar og Bæjarnesvegar eru um 40 m. Ekki er víst að hólbungan geymi fornleifar, en þar sem staðsetningin er mjög nálægt öðrum minjum gefur það vísbendingu um að svo sé.

Samkvæmt skipulagstillögu er gert ráð fyrir lóð undir frístundahús á svæðinu. Hugsanlega getur þurft að grafa könnunarskurð til að ganga úr skugga um að ekki séu óþekktar fornleifar sem ekki sjást á yfirborði innan byggingareitsins.

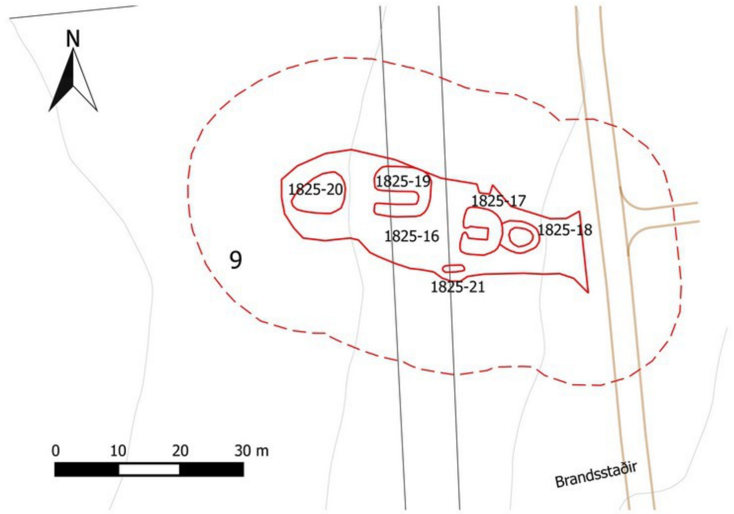

Mynd 40: Af útliti og nálægt við aðrar minjar gæti hóll nr. 1825-20 haft að geyma fornleifar, en það hefur ekki verið kannað. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-21**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334663 N568343
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Brandsstaðir
Minjaheild	býli
Tegund	hleðsla
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1550
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	ekki vitað
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	byggingaframkvæmdir
Veggjahæð	0,4 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	1,0 m
Lengd	3,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. Ekki finnst þessa býlis getið annars staðar en í þessu nafni. Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." (Ö-Kirkjuból)

Lítið veggjabrot í suðurjaðri hólhryggsins á Brandsstöðum. Það snýr austur vestur, um 3.5 m langt. Ef þessi veggur hefur tilheyrt byggingu er mögulegt að hluta hennar hafi verið rutt í burt eða að hlaup í Brandsstaðalæk hafi skaðað hana. Milli þess og Bæjarnesvegar eru um 24 m.

Samkvæmt skipulagstillögu er gert ráð fyrir lóð undir frístundahús á svæðinu. Hugsanlega getur þurft að grafa könnunarskurð til að ganga úr skugga um að ekki séu óþekktar fornleifar sem ekki sjást á yfirborði innan byggingareitsins.

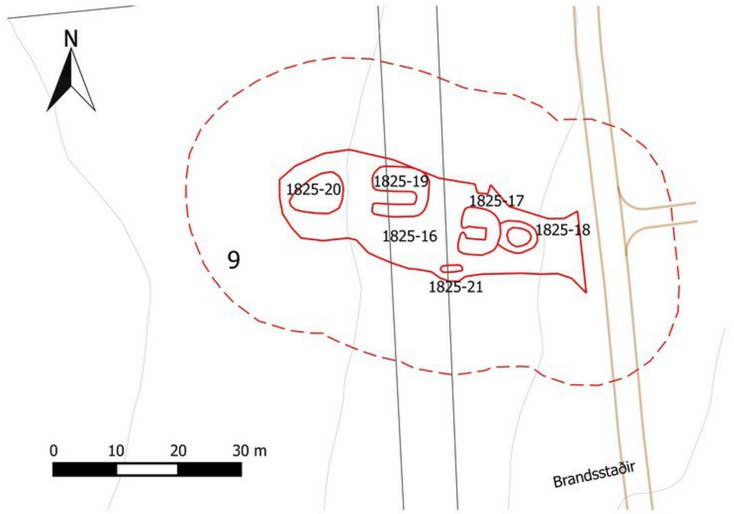

Mynd 41: Í suður jaðri Brandsstaða hryggsins er nr. 1825-21 sem gæti verið hlaðinn veggur. Ekki er vitað hverju hann hefur tilheyrt. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-22**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	20.08.2016
GPS hnit	A334553 N568407
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Brandsstaðanes
Minjaheild	býli
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1750
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,5 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	13,0 m
Lengd	13,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. Ekki finnst þessa býlis getið annars staðar en í þessu nafni. Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." Tóftin stendur hátt norðan og ofantil á Brandsstaðanesi. (Ö-Kirkjuból)

Hringlaga tóft, um 13 m í þvermál. Veggjahæð um 0.5 m og breidd um 1.0 m. Veggirnir eru mikið signir. Óþekkt hlutverk, en gæti hugsanlega verið aðhald.
Vestur og niður af tóftinni er gróin gjá milli kletta sem liggur niður í fjöru. Þar eða þá í sandvíkum sunnan eða norðan við Brandsstaðanes hefur verið gott að lenda og geyma bát, þó að engar minjar um það sjáist í dag.

Svæðið allt og sá fjöldi minja sem þar er, eykur möguleikann á því að áður óþekktar minjar leynist víðar í kring.

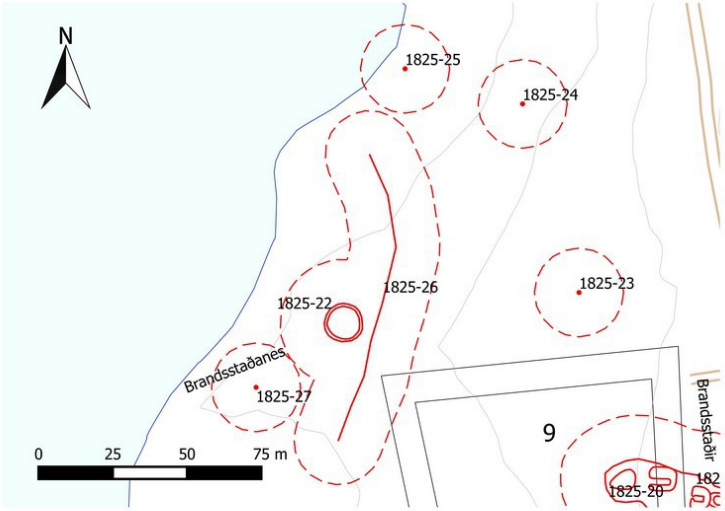

Mynd 42: Niður af Brandsstöðum, á Brandsstaðanesi og þar í kring eru fleiri fornleifar. (Teikn. ÓLA)

Mynd 43: Fyrir miðri mynd má sjá nr. 1825-22, sem er hringlaga mannvirki með óþekktan tilgang. (Mót vestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-23**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334627 N568418
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	
Minjaheild	býli
Tegund	heimild
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	-
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	
Minjaspjöll?	
Gróður	graslendi

Ástand	
Horfin	ekki vitað
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	u.þ.b. 6,0 m
Lengd	u.þ.b.11,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. Ekki finnst þessa býlis getið annars staðar en í þessu nafni. Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." Þessi staður er um 50 m vestan Bæjarnesvegar. (Ö-Kirkjuból)

Þessi meinta tóft fannst ekki við vettvangsathugun.

Svæðið er hulið gróðri og því erfitt að koma auga á minjar. Við könnun loftmynda Landmælinga Íslands (H20-H-5243) frá 1984 fannst umræddur staður, en ekki er ljóst hvort um er að ræða náttúrusmíð eða fornleifar. Heimildarmaður man ekki eftir neinu þarna, en svæðið var allt slegið áður.

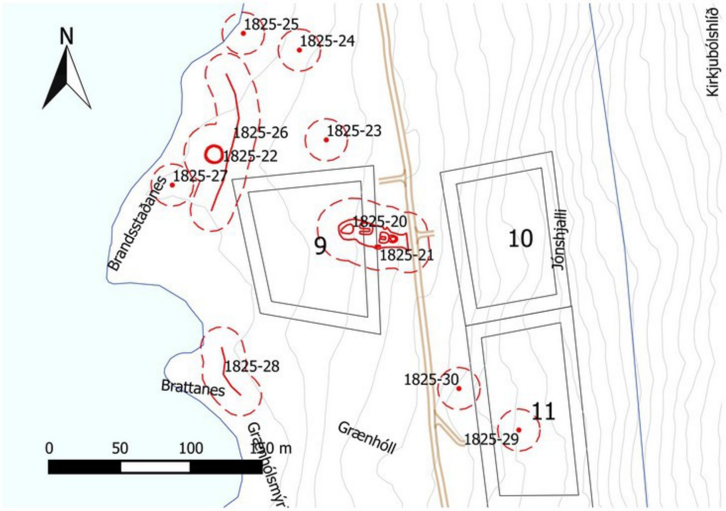

Mynd 44: Við könnun loftmynda Landmælinga Íslands frá 1984 fannst nr. 1825-23. Ekki er ljóst hvort um er að ræða náttúrusmíð eða fornleifar. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-24**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	

Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611

Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334608 N568482
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m

Sérheiti / örnefni	
Minjaheild	býli
Tegund	heimild
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	-

Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	

Minjaspjöll?	

Gróður	graslendi

Ástand	
Horfin	ekki vitað
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir

Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	u.þ.b. 6,5 m
Lengd	u.þ.b. 6,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. Ekki finnst þessa býlis getið annars staðar en í þessu nafni. Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." Þessi staður er um 60 m vestan Bæjarnesvegar. (Ö-Kirkjuból)

Þessi meinta tóft fannst ekki við vettvangsathugun.

Svæðið er hulið gróðri og því erfitt að koma auga á minjar. Við könnun loftmynda Landmælinga Íslands (H20-H-5243) frá 1984 fannst umræddur staður, en ekki er ljóst hvort um er að ræða náttúrusmíð eða fornleifar. Heimildarmaður man ekki eftir neinu þarna nema mögulegri ruddri vör neðanvið, en svæðið var allt slegið áður.

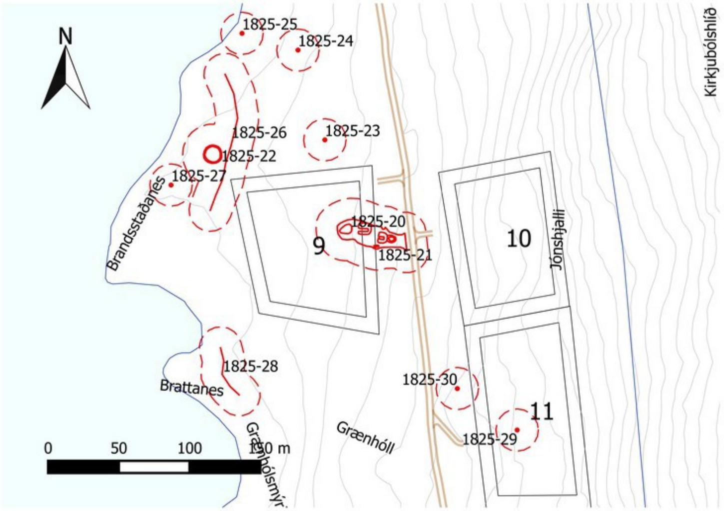

Mynd 45: Mynd 44: Við könnun loftmynda Landmælinga Íslands frá 1984 fannst nr. 1825-24. Ekki er ljóst hvort um er að ræða náttúrusmíð eða fornleifar. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-25**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334568 N568494
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	
Minjaheild	
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	uppsátur
Hlutverk annað	
Aldur	1800
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	lítt gróið

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna landbrots
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	landbrot

Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Nafnlaus vík fyrir innan Brandsstaði og Brandsstaðanes og utan við Selvík.

Ekki sést til fornleifa þarna í dag. Samkvæmt heimildamanni mátti greina þarna eins og rutt hefði verið stærra grjóti til hliðanna á um 4 m breiðri lænu til sjávar og taldi hann möguleika á að þarna hafi verið rudd vör og lending. (munnleg heimild)

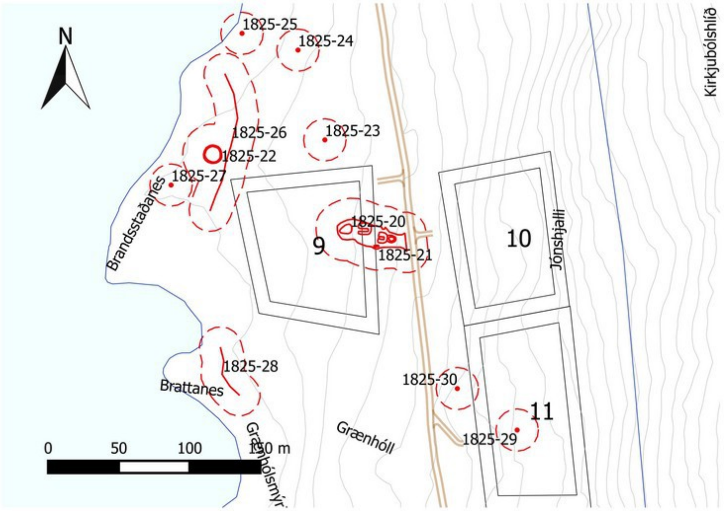

Mynd 46: Samkvæmt heimildarmanni var þarna svæði í fjörunni, þar sem virtist eins og stærra grjóti hefði verið rutt til hliðanna og að þarna gæti hafa verið rudd vör eða lending. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-26**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334560 N568417
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Brandsstaðanes
Minjaheild	
Tegund	gata
Tegund annað	
Hlutverk	leið
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1950
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	1,0 m
Lengd	100,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. ... Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." (Ö-Kirkjuból)

Áður en bílvegurinn kom, lá hestagatan með fjörunni inn fjörðinn frá bæjarstæði Kirkjubóls. Víða var svo riðið þvert yfir nes til að sleppa við grýtt og klettótt nes og víða sér móta fyrir reiðleiðunum í formi rása sem liggja yfir melholt og gróið land.

Reiðgatan er bæði sýnileg á vettvangi og loftmynd.

Fornleifar nr. 1825-26, 28, 66, 67 og 68 eru hluti af sömu reiðleið.

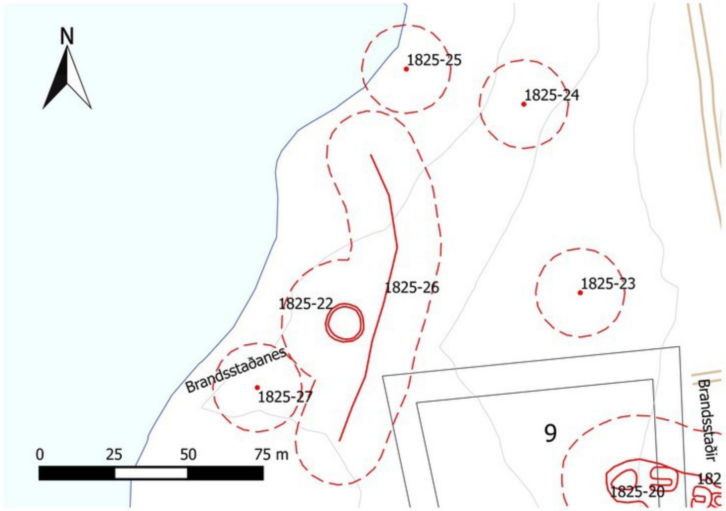

Mynd 47: Fornleifar nr. 1825-26, 28, 66, 67 og 68 eru hluti af sömu reiðleið. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-27**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334518 N568386
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Brandsstaðanes
Minjaheild	
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	rýrt mólendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir

Veggjahæð	0,3 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	1,0 m
Lengd	1,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. ... Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." Varðan er framarlega á Brandsstaðanesi sem er hálfgróið klettanes. (Ö-Kirkjuból)

Varðan er hrunin. Ummál hrunsins er um 1.0 m og hæð um 0.3 m.

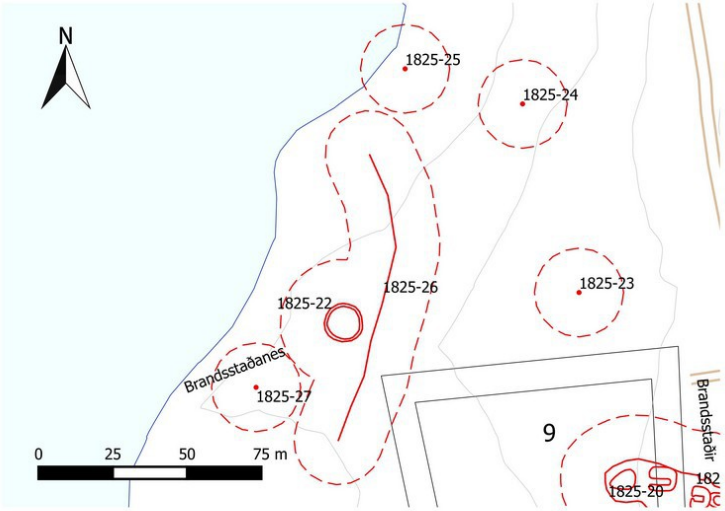

Mynd 48: Skammt suðvestan við nr. 1825-22 og vestan 1825-26 er hrunin varða nr. 1825-27. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-28**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334554 N568251
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Brattanes
Minjaheild	
Tegund	gata
Tegund annað	
Hlutverk	leið
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1950
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	rýrt mólendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	1,0 m
Lengd	35,0

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Næst innan við Grænhólsnes er tangi, sem heitir Brattanes. Norðan við Grænhól, neðan til, eru Brandsstaðir, gamall túnblettur og rústir, norðan við Brandsstaðalæk. ... Þar innar er svo nes, sem heitir Brandsstaðanes." (Ö-Kirkjuból)

Áður en bílvegurinn kom, lá hestagatan með fjörunni inn fjörðinn frá bæjarstæði Kirkjubóls. Víða var svo riðið þvert yfir nes til að sleppa við grýtt og klettótt nes og víða sér móta fyrir reiðleiðunum í formi rása sem liggja yfir melholt og gróið land.

Reiðgatan er bæði sýnileg á vettvangi og loftmynd.

Fornleifar nr. 1825-26,28, 66, 67 og 68 eru hluti af sömu reiðleið.

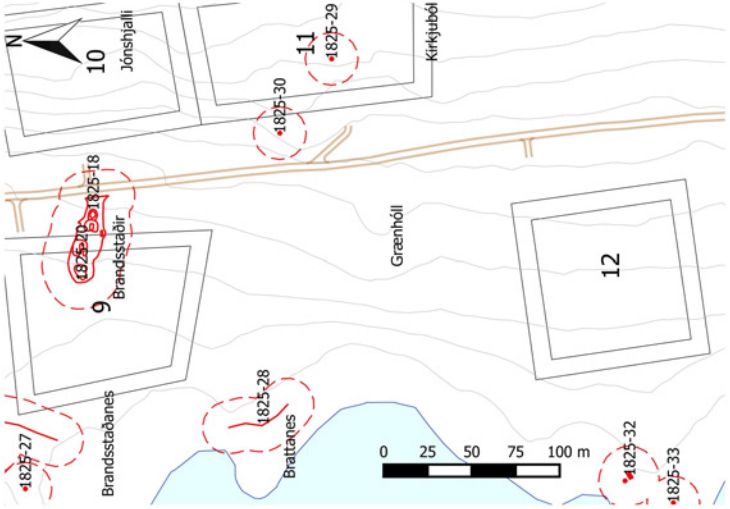

Mynd 49: Fornleifar nr. 1825-26, 28, 66, 67 og 68 eru hluti af sömu reiðleið. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-29**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334763 N568212
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Böðvarshjalli
Minjaheild	
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1750-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Heillegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	byggingaframkvæmdir
Veggjahæð	1,5 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	1,0 m
Lengd	1,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Upp af Grænhól er Böðvarshjalli út af Neðri-Bólhjalla." Varðan stendur á klettanefi á Böðvarshjalla, um 58 m austan við Bæjarnesveg. (Ö-Kirkjuból)

Varðan er hlaðin úr grjóti og er um 1.5 m há og 1.0 m í þvermál. Neðri hlutinn er ferhyrndur. Samkvæmt heimildarmanni hefur hún staðið lengi og ekki hefur þurft að endurhlaða hana. (munnleg heimild)

Varðan er innan deiliskipulagsreits, þar sem til stendur að byggja frístundahús og er því í mikilli hættu vegna byggingaframkvæmda. Rétt norðan við vörðuna er að virðist vera nýlega hlaðið vörðubrot, um 0.3 m há. Það var því ekki skráð sérstaklega.

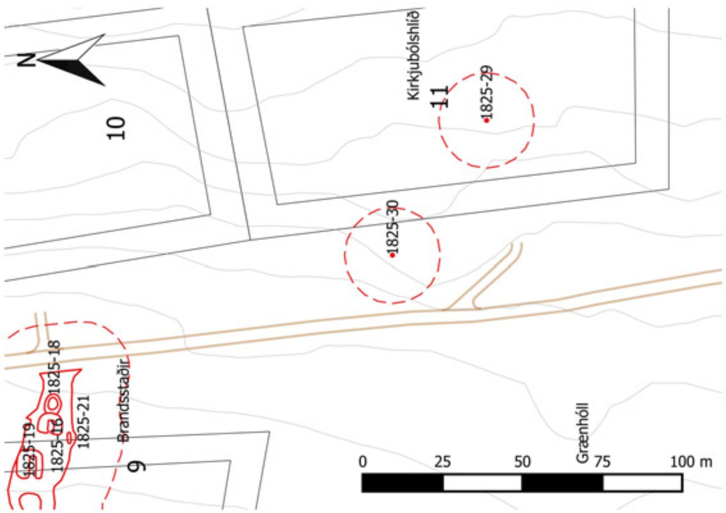

Mynd 50: Innan deiliskipulagsreits lóðar 11 er varða nr. 1825-29. (Teikn. ÓLA)

Mynd 51: Varðan nr. 1825-29 stendur á áberandi stað, fram á kletti. (Mót suðsuðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-30**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334720 N568242
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Böðvarshjalli
Minjaheild	
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1750-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Heillegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,5 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	1,0 m
Lengd	1,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Upp af Grænhól er Böðvarshjalli út af Neðri-Bólhjalla." Varðan stendur á klettanefi á Grænhólshjalla, um 18 m austan við Bæjarnesveg. (Ö-Kirkjuból)

Varðan er hlaðin úr grjóti og er um 1.5 m há og 1.0 m í þvermál. Samkvæmt heimildarmanni er varðan gömul í grunninn, en var hrunin og var endurhlaðin fyrir nokkrum árum. (munnleg heimild)

Varðan er milli deiliskipulagsreits þar sem til stendur að byggja frístundahús og Bæjarnesvegar og er því í mikilli hættu vegna framkvæmda.

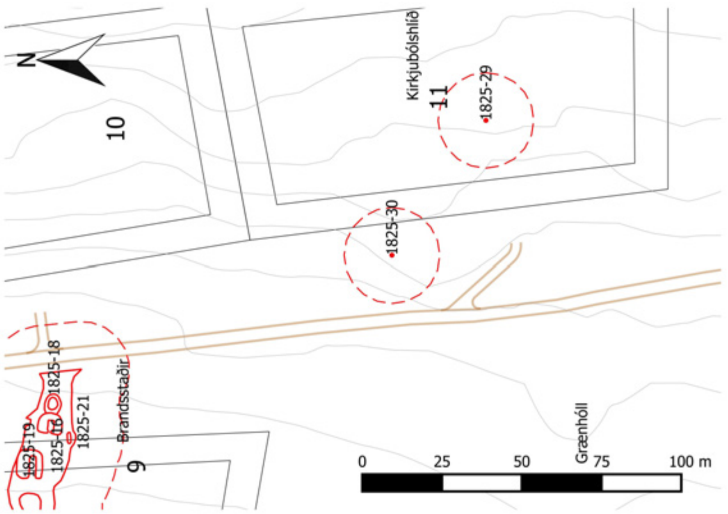

Mynd 52: Varða nr. 1825-30 stendur milli lóðar 11 og Bæjarnesvegar. (Teikn. ÓLA)

Mynd 53: Varða nr. 1825-30 er hægra megin á myndinni. Ofar í hlíðinni, vinstra megin, má sjá vörðu nr. 1825-29. (Mót suðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-31**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334522 N568045
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Grænhólsnes
Minjaheild	
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	rýrt mólendi

Ástand	Heillegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,7 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	1,0 m
Lengd	1,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Nes er þar nokkru innar [en Klettsteinshamar], sem nefnt er Grænhólsnes. Upp af því er nokkuð stór grasmóahóll, sem heitir Grænhóll." Grænhólsnes er örlítið utar en Grænhóll og uþb. mitt á milli Klettsnes og Brandsstaðanes. Varðan er innantil á nesinu. (Ö-Kirkjuból)

Varðan stendur fram á klettabrún innantil á Grænhólsnesi, skammt frá steinlögn 1825-32. Hleðsluhæð er um 1.7 m og þvermál um 1.0 m.

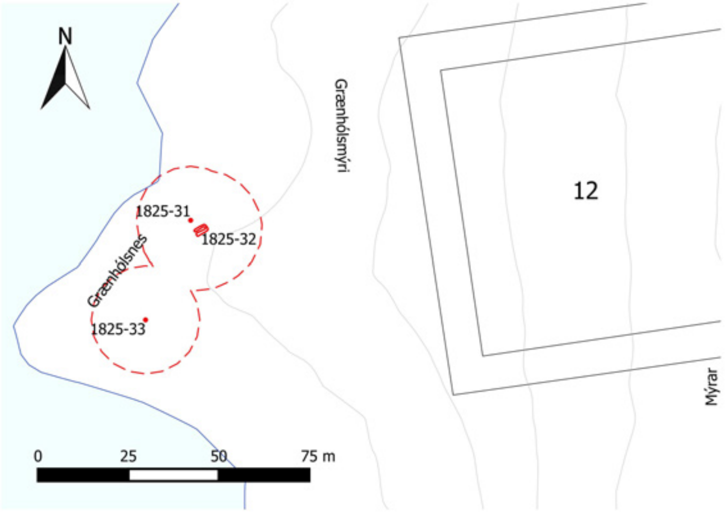

Mynd 54: Á Grænhólsnesi, sem er neðan við lóð 12, voru skráðar þrjár fornleifar. (Teikn. ÓLA)

Mynd 55: Fyrir miðri mynd má sjá steina sem tilheyra nr. 1825-32 og á bak við stendur varða nr. 1825-31. (Mót norðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-32**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334525 N568043
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Grænhólsnes
Minjaheild	
Tegund	steinalögn
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	900-1550
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	rýrt mólendi

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	ekki vitað
Hættumat	Engin hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,3 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	2,0 m
Lengd	3,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Nes er þar nokkru innar [en Klettsteinshamar], sem nefnt er Grænhólsnes. Upp af því er nokkuð stór grasmóahóll, sem heitir Grænhóll." Grænhólsnes er örlítið utar en Grænhóll og uþb. mitt á milli Klettsnes og Brandsstaðanes. Hleðslan er innantil á nesinu. (Ö-Kirkjuból)

Hlaðin steinumgjörð, „U"-laga. Allt að 1.0 m breið hleðsla eða hrun en steinarnir ná rétt upp úr gróðrinum, mest um 0.3 m. Op til vestsuðvesturs. Óþekktur tilgangur. Heimildarmaður taldi mögulega leifar af gömlu skothúsi og grjótið hefði verið nýtt í vörðuna. (munnleg heimild) Mosavöxtur, skófir og annar gróður gæti þó bent til eldri aldur.

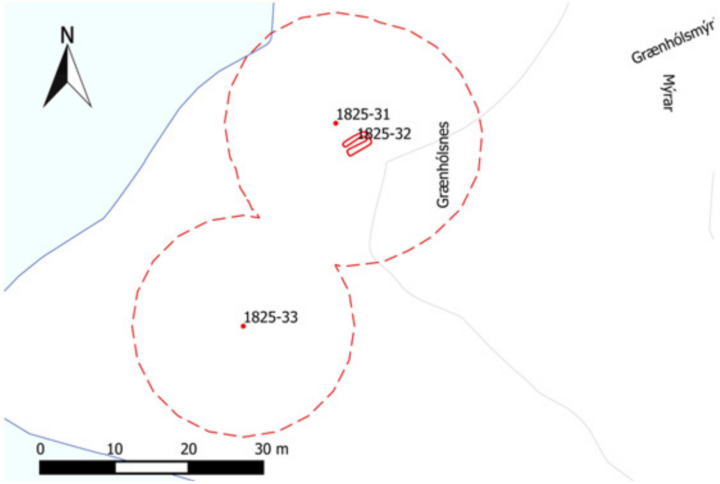

Mynd 56: Innantil (norðan) á Grænhólsnesi eru mannvirki nr. 1825-32 og varða nr. 1825-31. (Teikn. ÓLA)

Mynd 57: Steinarnir sem tilheyra nr. 1825-32 illgreinanlegir og sokknir. Útlitið bendir til þess að minjarnar gætu verið gamlar. (Mót norðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-33**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334510 N568018
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Grænhólsnes
Minjaheild	
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1750-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Engin hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,2 m
Veggþykkt	1,5 m
Breidd	1,5 m
Lengd	1,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Nes er þar nokkru innar [en Klettsteinshamar], sem nefnt er Grænhólsnes. Upp af því er nokkuð stór grasmóahóll, sem heitir Grænhóll." Grænhólsnes er örlítið utar en Grænhóll og uþb. mitt á milli Klettsnes og Brandsstaðanes. Varðan er utantil á nesinu. (Ö-Kirkjuból)

Varðan stendur framarlega og utantil á Grænhólsnesi. Hleðsluhæð er um 1.2 m og þvermál um 1.5 m.

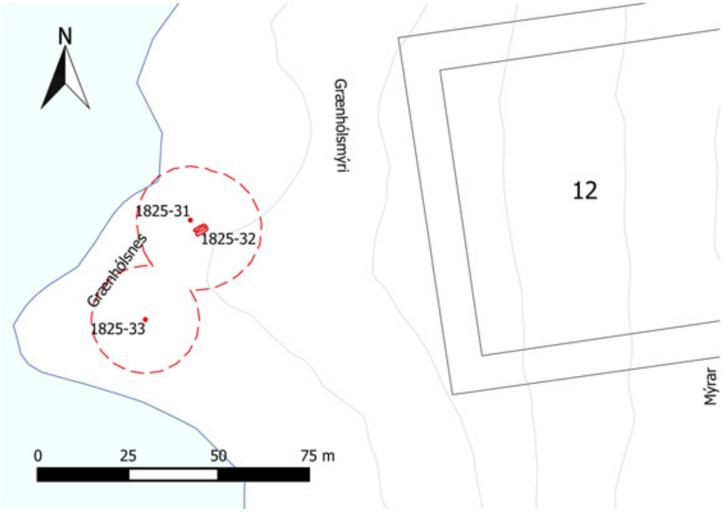

Mynd 58: Framarlega á Grænhólsnesi stendur varða nr. 1825-33. (Teikn. ÓLA)

Mynd 59: Varða nr. 1825-33 er skammt frá fjöruborðinu. Bak við sér í vörðu nr. 1825-31. (Mót norðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-34**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	

Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611

Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334399 N567417
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m

Sérheiti / örnefni	Arnarstapanes
Minjaheild	
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1850-1950

Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið

Minjaspjöll?	Nei

Gróður	rýrt mólendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Engin hætta
Hættuorsök	framkvæmdir

Veggjahæð	1,0 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	1,0 m
Lengd	1,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Þá er næst nes [innan við Skálarskriðu], sem heitir Arnarstapanes, grasnes með háum klettum fremst." (Ö-Kirkjuból)

Vörðubrot sem virðist vera annaðhvort ungt eða nýlega endurhlaðið. Liggur 2 m suðsuðaustur af skotbyrgi 1825-35 og gæti hafa verið reist samtímis því. Hleðsluhæð og þvermál um 1 m.

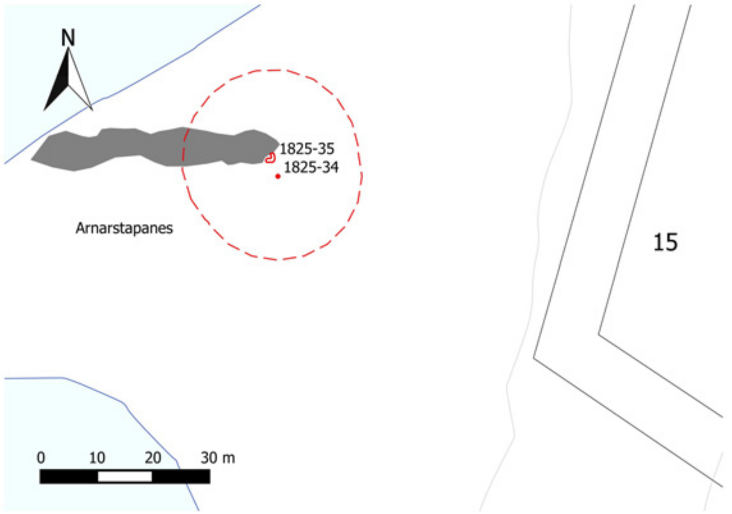

Mynd 60: Ofarlega og innantil á Arnarstapanesi eru varða 1825-34 og skotbyrgi 1825-35. (Teikn. ÓLA)

Mynd 61: Vörðubrotið er fyrir miðri mynd. Í bakgrunni sér inn Kirkjubólshlíð. (Mót norðnorðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-35**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334397 N567420
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Arnarstapanes
Minjaheild	
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	skotbyrgi
Hlutverk annað	
Aldur	
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	rýrt mólendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Engin hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,7 m
Veggþykkt	0,6 m
Breidd	1,5 m
Lengd	1,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Þá er næst nes [innan við Skálarskriðu], sem heitir Arnarstapanes, grasnes með háum klettum fremst." Skotbyrgið er hlaðið austur undir klettunum, ofantil á nesinu. (Ö-Kirkjuból)

Skotbyrgið er um 1.5 m á kant og með hleðsluhæð um 0.6 m. Það er hlaðið austur undir klettunum á Arnarstapanesi, með útsýni yfir sléttan mel í norðaustur og austur, þar sem maður getur hugsað sér að setið hafi verið fyrir skolla.

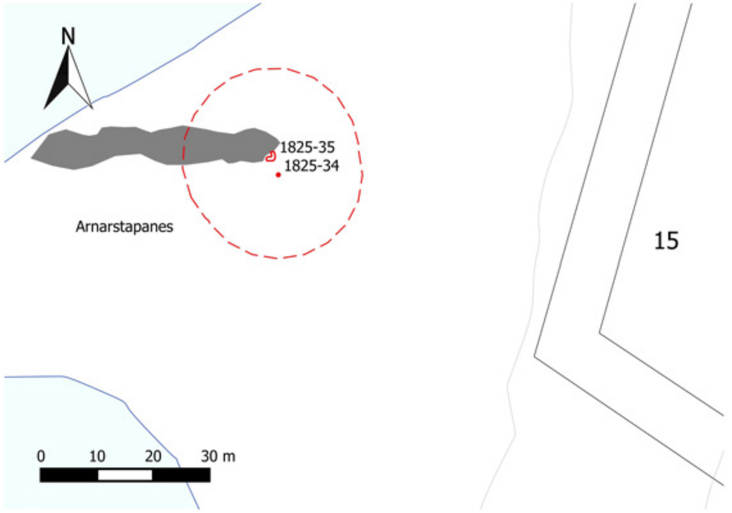

Mynd 62: Ofarlega og innantil á Arnarstapanesi eru varða 1825-34 og skotbyrgi 1825-35. (Teikn. ÓLA)

Mynd 63: Til hægri á myndinni er skotbyrgi nr. 1825-35, sem er hlaðið undir klettum. Til vinstri er vörðubrot nr. 1825-34. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-36**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334522 N566811
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Hólastekkur
Minjaheild	
Tegund	niðurgröftur með hleðslu
Tegund annað	
Hlutverk	stekkur
Hlutverk annað	
Aldur	1550-1850
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	vegna skriðufalla
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	rask
Veggjahæð	1,0 m
Veggþykkt	0,9 m
Breidd	4,0 m
Lengd	10,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innantil í sömu hæð og Langhóll heita Hólar; þeir ná upp að hliði. Í þeim er gamall stekkur, nefndur Hólastekkur." Hólastekkur er hlaðinn í náttúrulegri laut til hagræðis og vinnusparnaðar, upp undir hlíðarrótum, innantil í Hólum. (Ö-Kirkjuból)

Náttúruleg laut, um 10 m löng, allt að 4 m breið og 1 m djúp hefur verið valinu vegna hagræðis þegar þessi stekkur var byggður. Hlaðið hefur veið fyrir munna lautarinn og svo kró innst í henni. Líklega hefur svo verið grafið innan úr henni til að stækka hana og gera hana heldari fyrir fé. Lautin og inngangar snúa vestsuðvestur / austnorðaustur, með inngang í vestsuðvestur.

Heimildarmaður telur Hólastekk elstan af þeim þrem í landi Kirkjubóls vegna þess hversu hleðslur eru fallnar. Þær er svo líka að fyllast vegna grjóthruns. Þessi stekkur var ekki notaður svo heimildarmaður þekki til, en fært var frá fram undir 1925. (munnleg heimild)

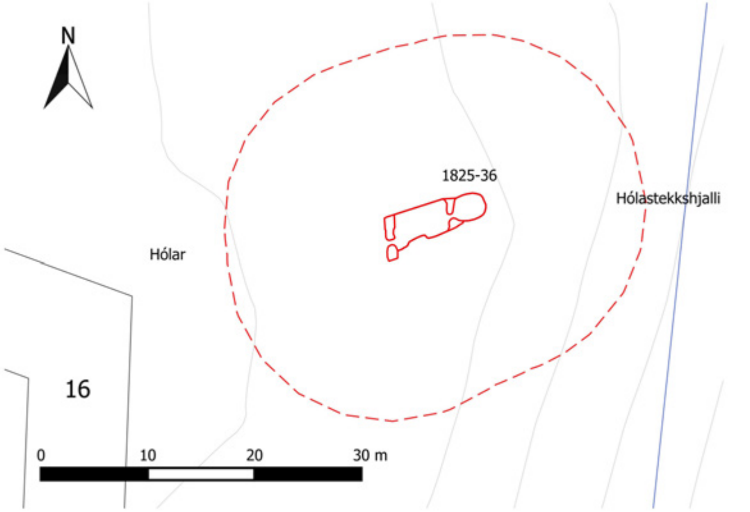

Mynd 64: Hólastekkur er efst í Hólunum og í rótum Kirkjubólshlíðar. (Teikn. ÓLA)

Mynd 65: Björgvin Bæringsson er hér efst í Hólastekk, sem er byggður í náttúrulegri laut undir Kirkjubólshlíð. (Mót norðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-37**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	BA-068:001
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334186 N565971
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Bæjarhóll
Minjaheild	býli
Tegund	hóll
Tegund annað	
Hlutverk	bæjarhóll
Hlutverk annað	
Aldur	900-1940
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Já
Gróður	ræktað land

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	vegna bygginga
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,5-1,5 m
Veggþykkt	-
Breidd	40,0 m
Lengd	33,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Í túninu, þar sem húsið stendur nú [steinhús, byggt 1944], er allmikill hóll, sem heitir Langhóll, og niður við sjóinn heita Fit." Bæjarhóll er milli Langhóls og Fitja, 60 m suðsuðaustur af nýja bænum. Á Bæjarhól standa útihús úr holstein og timbri. (Ö-Kirkjuból)

Bæjarhóll er um 33 x 40 m að stærð og allt að 1.5 m hár miðað við umhverfið í kring. Hóllinn er sunnantil í túninu. Þetta er greinilegur hóll og í norður hlutanum má sjá móta fyrir hlöðutóft (nr. 1825-39) og svo laut sem mjög líklega er önnur tóft (nr. 1825-38). Fast norðan við hann sér svo móta fyrir hringlaga kirkjugarði bænhússins (nr. 1825-40 og 41) sem stóð á Kirkjubóli.
Myndun bæjarhóla er með þeim hætti að þar safnast saman á einum stað og á löngum tíma byggingarefni (torf og grjót) aska og rusl sem hleðst í lögum.

Bæjarhóll hefur verið sléttaður og nú (2015-16) standa yfir framkvæmdir og verið er að breyta gömlum útihúsum frá um 1950 í sumarhús. Ljóst er að minjar hafa skemmst og eru í mikilli hættu vegna þessarar framkvæmdar.

Leita verður umsagnar hjá Minjastofnun Íslands vegna allra framkvæmda á Bæjarhól, innan túngarðs og gamla heimatúnsins á Kirkjubóli.

Bæjarhóllinn er rangt staðsettur í eldri skráningu. (Stefán Ólafsson, 2009).

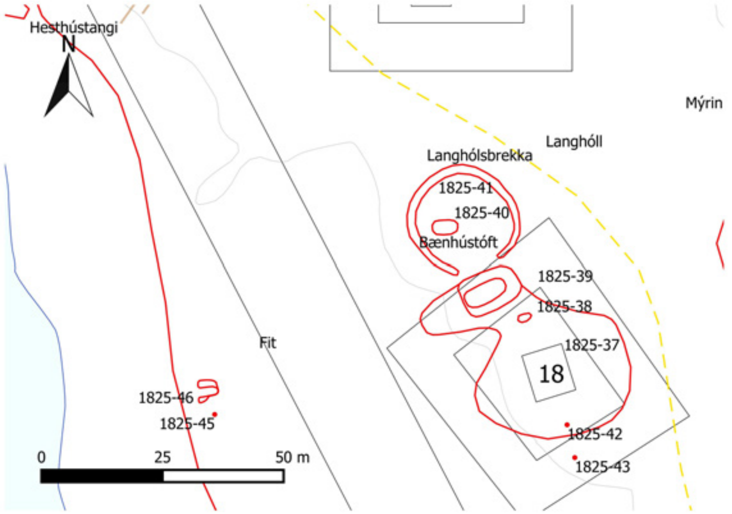

Mynd 66: Bæjarhóllinn (nr. 1825-37) er sunnantil í gamla túninu, vestan við Langhól og Langhólsbrekku. (Teikn. ÓLA)

Mynd 67: Myndin er tekin árið 2015. Þá voru framkvæmdir hafnar við uppgerð útihúsanna á Bæjarhól. Hóllinn er greinilegur á myndinni. (Mót norðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-38**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	BA-068:001
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334187 N565986
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Bæjarhóll
Minjaheild	býli
Tegund	dæld
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	vegna niðurrifs
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,3 m
Veggþykkt	-
Breidd	1,5 m
Lengd	3,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Í túninu, þar sem húsið stendur nú [steinhús, byggt 1944], er allmikill hóll, sem heitir Langhóll, og niður við sjóinn heita Fit." Bæjarhóll er milli Langhóls og Fitja, 60 m suðsuðaustur af nýja bænum. Á Bæjarhól standa útihús úr holstein frá um 1950 og timbri sem eru í grunnin eldri bæjarhús. (Ö-Kirkjuból)

Bæjarhóll er um 33 x 40 m að stærð og allt að 1.5 m hár og er sunnantil í túninu. Í norður hluta Bæjarhóls, um 6.5 m norðvestan við fjós sem byggt var úr holsteini árið 1950, má sjá móta fyrir dæld sem mjög líklega er leifar eftir tóft.

Bæjarhóll hefur verið sléttaður og nú (2015-16) standa yfir framkvæmdir og unnið er að því að breyta gömlum útihúsum í sumarhús. Ljóst er að minjar hafa skemmst og eru í mikilli hættu vegna þessarar framkvæmdar.

Leita verður umsagnar hjá Minjastofnun Íslands vegna allra framkvæmda á Bæjarhól, innan túngarðs og gamla heimatúnsins á Kirkjubóli.

Mynd 68: Skammt norðvestan við útihúsin á Bæjarhól er dæld sem líklega eru leifar byggingar. (Teikn. ÓLA)

Mynd 69: Hægra megin fyrir miðri mynd er dældin (nr. 1825-38). Framkvæmdir standa nú yfir á Bæjarhóls. (Mót suðsuðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-39**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	BA-068:001
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334181 N565989
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Bæjarhóll
Minjaheild	býli
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	hlaða
Hlutverk annað	
Aldur	1850-1920
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	vegna niðurrifs
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,3 m
Veggþykkt	2,5 m
Breidd	8,0 m
Lengd	12,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Í túninu, þar sem húsið stendur nú [steinhús, byggt 1944], er allmikill hóll, sem heitir Langhóll, og niður við sjóinn heita Fit." Bæjarhóll er milli Langhóls og Fitja, 60 m suðsuðaustur af nýja bænum. Á Bæjarhól standa útihús úr holstein frá um 1950 og timbri sem eru í grunnin eldri bæjarhús. (Ö-Kirkjuból)

Bæjarhóll er um 33 x 40 m að stærð og allt að 1.5 m hár og er sunnantil í túninu. Í norðvestur hluta Bæjarhóls, um 11 m norðvestan við fjós sem byggt var úr holsteini árið 1950, má sjá móta fyrir hlöðutóft sem er á sýnd á túnakorti frá 1920. (túnakort Kirkjuból)

Bæjarhóll hefur verið sléttaður og nú (2015-16) standa yfir framkvæmdir og unnið er að því að breyta gömlum útihúsum í sumarhús. Ljóst er að minjar hafa skemmst og eru í mikilli hættu vegna þessarar framkvæmdar.

Leita verður umsagnar hjá Minjastofnun Íslands vegna allra framkvæmda á Bæjarhól, innan túngarðs og gamla heimatúnsins á Kirkjubóli.

Mynd 70: Í norðvestur hluta Bæjarhóls, upp við bænhúsgarðinn, er hlöðutóft nr. 1825-39. Hlaðan er teiknuð inn á túnakort frá 1920. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-40**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	BA-068:002
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334170 N566004
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Bænhústóft
Minjaheild	bænhús
Tegund	dæld
Tegund annað	
Hlutverk	bænhús
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1750
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	sléttað yfir
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,2 m
Veggþykkt	-
Breidd	2,8 m
Lengd	5,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Í túninu, þar sem húsið stendur nú [steinhús, byggt 1944], er allmikill hóll, sem heitir Langhóll, og niður við sjóinn heita Fit." Bæjarhóll er milli Langhóls og Fitja. Milli Bæjarhóls og nýja íbúðarhússins er Bænhústóft og leifar af hlöðnum kirkjugarði umhverfis. (Ö-Kirkjuból)

Á sléttri grund, vestur undir Langhól sér móta fyrir hringlaga kirkjugarði (nr. 1825-41) sem er um 23 m í þvermál og í honum vestan til er dæld sem er um 5 x 3 m og heitir Bænhústóft. Samkvæmt heimildarmanni voru tóftin, upphlaðin leiði og garðurinn umhverfis greinilegri í hans uppvexti. Það var vandasamt að slá þarna, því grjót úr hleðslum garðsins og tóftarinnar stóð víða uppúr. Þetta var allt sléttað um 1959-60. (munnleg heimild)
Garðlagið umhverfis Bænhústóftina og dældin þar sem tóftin var má enn greina, bæði á vettvangi og á loftmyndum.
Elstu heimildir um bænhús á Kirkjubóli eru í máldögum Stefáns biskups Jónssonar frá 1491-1518. Bænhúsið er enn í notkun og uppistandandi þegar *Jarðabók* Árna og Páls er skrifuð árið 1710. Ekki hafa fundist heimildir hvenær það er aflagt, en líklega er það einhverntíman um miðja 18. öld og í því sambandi má benda á að bænhúsið á Svínanesi var aflagt 1765. (DI, 7.bindi. JÁM. Finnbogi Jónsson (2006 og 2014))

Í eldri skráningu frá árinu 2009 (verknr.MÍ 1505) er staðsetning Bæjarhóls röng, en lýsing á staðsetningu bænhússins rétt. (Stefán Ólafsson (2009))

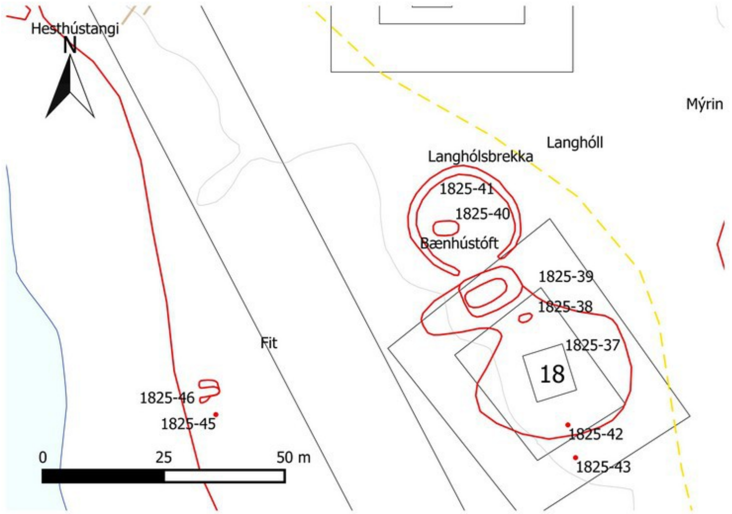

Mynd 71: Bænhústóftin og garðurinn umhverfis eru í norður jaðri Bæjarhóls. (Teikn. ÓLA)

Mynd 72: Daufir skuggar og ójöfnur fyrir miðri mynd eru Bænhústóftin og garðurinn umhverfis. (Mót norðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-41**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	BA-068:002
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334181 N566013
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Bænhústóf
Minjaheild	bænhús
Tegund	hryggur
Tegund annað	
Hlutverk	kirkjugarður
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1750
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	sléttað yfir
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,2 m
Veggþykkt	2,0 m
Breidd	23,0 m
Lengd	23,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Í túninu, þar sem húsið stendur nú [steinhús, byggt 1944], er allmikill hóll, sem heitir Langhóll, og niður við sjóinn heita Fit." Bæjarhóll er milli Langhóls og Fitja. Milli Bæjarhóls og nýja íbúðarhússins er Bænhústóft og leifar af hlöðnum kirkjugarði umhverfis. (Ö-Kirkjuból)

Á sléttri grund, vestur undir Langhól sér móta fyrir hringlaga kirkjugarði og í honum dæld sem er um 5 x 3 m og heitir Bænhústóft (nr. 1825-40). Garðinum má fylgja nærri allan hringinn, en hann hverfur í suðaustur hlutanum við hlöðutóft (1825-39) í jaðri bæjarhólsins. Garðurinn er um 23 m í þvermál. Samkvæmt heimildarmanni voru tóftin, upphlaðin leiði og garðurinn umhverfis greinilegri í hans uppvexti. Það var vandasamt að slá þarna, því grjót úr hleðslum garðsins og tóftarinnar stóð víða uppúr. Þetta var allt sléttað um 1959-60. (munnleg heimild)

Garðlagið umhverfis Bænhústóftina og dældin þar sem tóftin var má enn greina, bæði á vettvangi og á loftmyndum.

Elstu heimildir um bænhús á Kirkjubóli eru í máldögum Stefáns biskups Jónssonar frá 1491-1518. Bænhúsið er enn í notkun og uppistandandi þegar *Jarðabók* Árna og Páls er skrifuð árið 1710. Ekki hafa fundist heimildir hvenær það er aflagt, en líklega er það einhverntíman um miðja 18. öld og í því sambandi má benda á að bænhúsið á Svínanesi var aflagt 1765. (DI, 7.bindi. JÁM. Finnbogi Jónsson (2006 og 2014))

Í eldri skráningu frá árinu 2009 (verknr.MÍ 1505) er staðsetning Bæjarhóls röng, en lýsing á staðsetningu bænhússins rétt. (Stefán Ólafsson (2009))

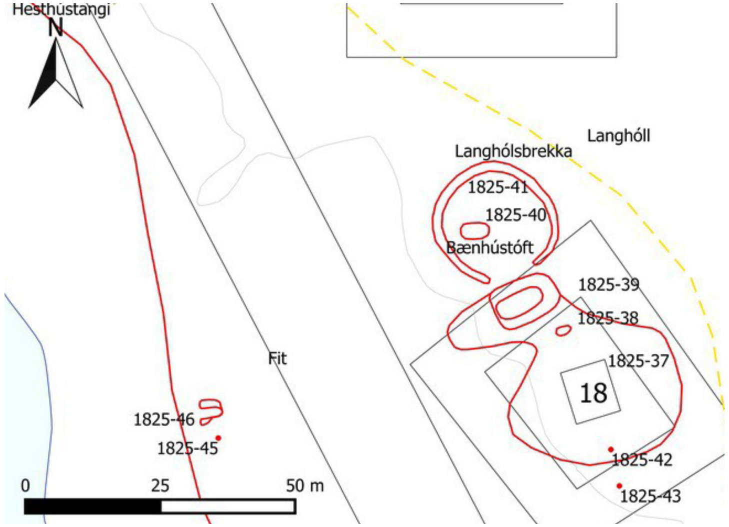

Mynd 73: Bænhústóftin og garðurinn umhverfis eru í norður jaðri Bæjarhóls, um miðja vegu milli gamla bæjarins og þess nýja. (Teikn. ÓLA)

Mynd 74: Ójöfnurnar í túninu fyrir miðri mind eru Bænhústóftin og garðurinn umhverfis. (Mót suðsuðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-42**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	BA-068:001
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334196 N565963
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Bæjarhóll
Minjaheild	býli
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	matjurtagarður
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	sléttað yfir
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Samkvæmt heimildarmanni var kálgarður í hallanum sunnan í Bæjarhól og niður að Bæjarlæk. Garðurinn mun hafa náð frá bæjarhúsunum og niður að jaðri bæjarhólsins. (munnleg heimild)

Búið er að slétta svæðið og ekki sést til fornleifa. Stærð þessa matjurtagarðar er ekki þekkt. Stærð kálgarða á Kirkjubóli árið 1920 var 285 m2. Ekki er ljóst hvort að þessi garður var í notkun þá. (Túnakort-Kirkjuból)

Bæjarhóll hefur verið sléttaður og nú (2015-16) standa yfir framkvæmdir og unnið er að því að breyta gömlum útihúsum í sumarhús. Ljóst er að minjar hafa skemmst og eru í mikilli hættu vegna framkvæmdarinnar.

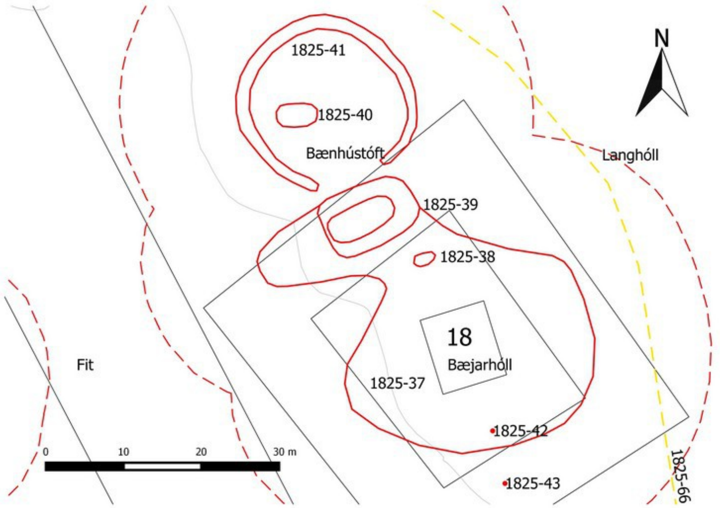

Mynd 75: Samkvæmt heimildarmanni var kálgarður í hallanum sunnan í Bæjarhól og niður að Bæjarlæk. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-43**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	BA-068:001
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334197 N565956
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Bæjarhóll
Minjaheild	býli
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	brunnhús
Hlutverk annað	
Aldur	
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna niðurrifs
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Samkvæmt heimildarmanni stóð brunnhús yfir Bæjarlæk, sunnan við Bæjarhól. Stærðin mun hafa verið um 3 x 3 m og veggjahæð um 1 m. Burst var á húsinu. Húsið var rifið og svæðið sléttað um 1959-60.
Ekki sést til fornleifa, en ekki er ólíklegt að minjar leynist undir sverði á þessum slóðum. Brunnhúsið var staðsett með hjálp heimildarmanns. (munnleg heimild)

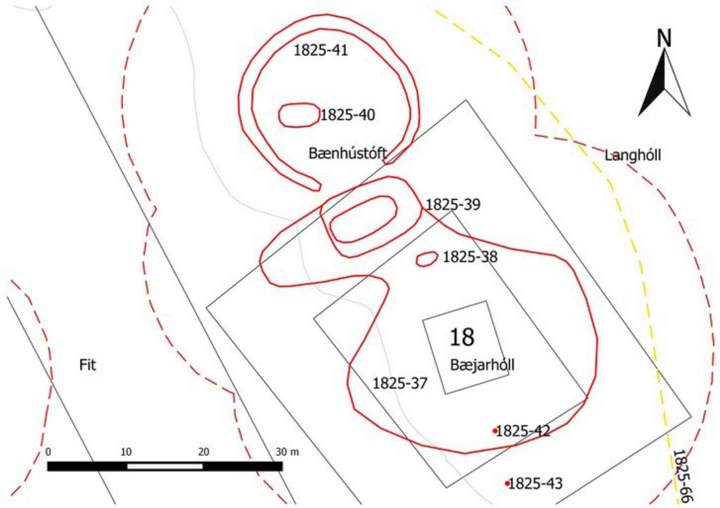

Mynd 76: Samkvæmt heimildarmanni stóð brunnhús yfir Bæjarlæk, sunnan við Bæjarhól. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-44**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334171 N565901
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	
Minjaheild	býli
Tegund	heimild
Tegund annað	
Hlutverk	matjurtagarður
Hlutverk annað	
Aldur	1900-1950
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna ræktunar
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Samkvæmt heimildarmanni og túnakorti var kálgarður í suðvestur horni gamla túnsins, rétt utan við þar sem Bæjarlækur rennur niður í fjöru. Svæðið er á mörkum suðvesturhluta sléttaðs túns og sandfjöru.
Svæðið virðist örlítið lægra en umhverfið eða dæld ofan í það. Annars sést ekki til fornleifa, en ekki er ólíklegt að minjar leynist undir sverði á þessum slóðum.
Minjarnar voru staðsettar með hjálp heimildarmanns og út frá túnakorti frá 1920. (munnleg heimild. Túnakort-Kirkjuból)

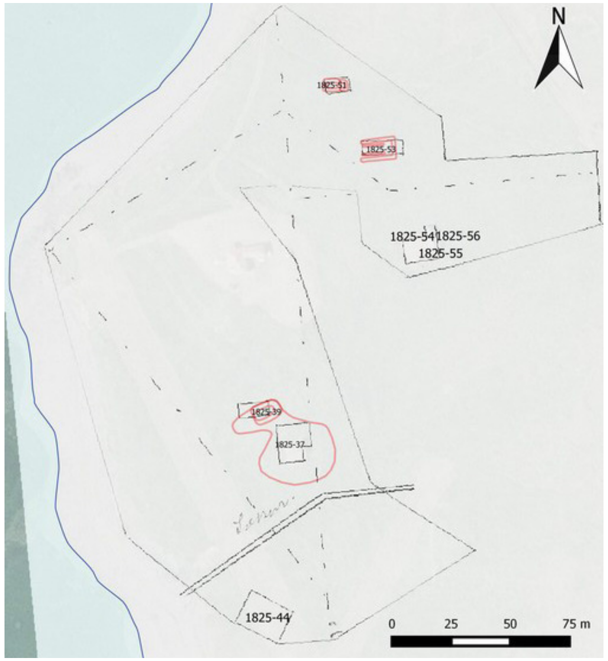

Mynd 77: Samkvæmt heimildarmanni og túnakorti var kálgarður í suðvestur horni gamla túnsins, rétt utan við þar sem Bæjarlækur rennur niður í fjöru. (Teikn. ÓLA, ofan á túnakort frá 1920)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-45**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334123 N565965
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Fit
Minjaheild	býli
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	naust
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna fyllingar
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Í túninu, þar sem húsið stendur nú [steinhús, byggt 1944], er allmikill hóll, sem heitir Langhóll, og niður við sjóinn heita Fit." Tvö naust voru staðsett utan túns, um 50 m vestan við Bæjarhól, grafin inn í bakkann neðan við Fitina. (Ö-Kirkjuból)

Umrætt naust sést ekki í dag. Það var fyllt upp af heyi eftir að búskapur hætti á Kirkjubóli, en túnin þar eru enn slegin. Staðsettning þess er fengin með hjálp heimildarmanns. (munnleg heimild)

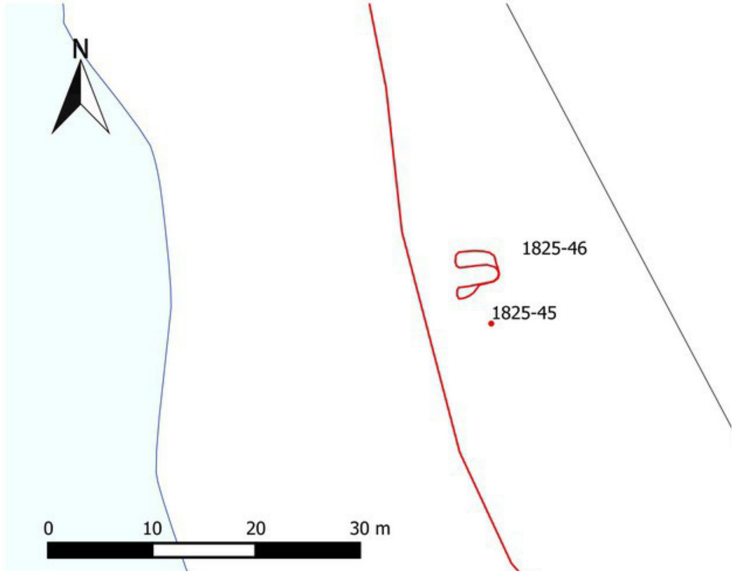

Mynd 78: Tvö naust voru staðsett utan túns, um 50 m vestan við Bæjarhól, grafin inn í bakkann neðan við Fitina. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-46**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334123 N565970
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Fit
Minjaheild	býli
Tegund	niðurgröftur með hleðslu
Tegund annað	
Hlutverk	naust
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Í túninu, þar sem húsið stendur nú [steinhús, byggt 1944], er allmikill hóll, sem heitir Langhóll, og niður við sjóinn heita Fit." Tvö naust voru staðsett utan túns, um 50 m vestan við Bæjarhól, grafin inn í bakkann neðan við Fitina. (Ö-Kirkjuból)

Naustið hefur verið grafið inn í bakkann til austurs og hlaðið ofan á. Veggir eru signir og útflattir. Að utanmáli er það um 4.5 x 4.0 m og dýpt um 0.5 m.

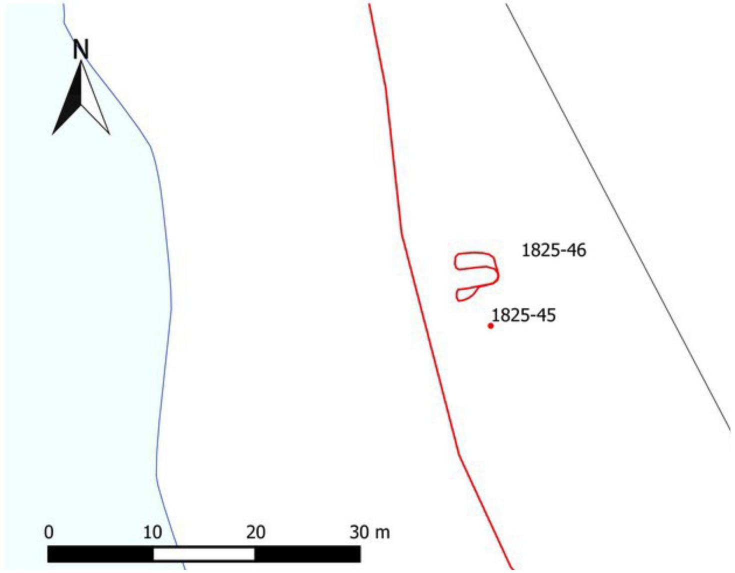

Mynd 79: Tvö naust voru staðsett utan túns. Fyllt var upp í nr. 1825-45 en enþá má sjá nr. 1825-46. (Teikn. ÓLA)

Mynd 80: Séð framan á naust nr. 1825-46. Bak við er gamli bærinn og útihús á Bæjarhól. (Mót austur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-47**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334097 N566052
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Hesthústóft
Minjaheild	býli
Tegund	hleðsla
Tegund annað	
Hlutverk	hesthús
Hlutverk annað	
Aldur	1850
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	vegna niðurrifs
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,5 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	3,5 m
Lengd	5,0 m

Lýsing: Hesthústóft er ofarlega á Hesthústanga í norðvestur horni túnsins, norðan við Fit og vestan við Langhól.

Á staðnum er einungis sýnileg „L" laga hleðsla, um 3.5 x 5.0 m að stærð og 0.5 m há. Samkvæmt heimildarmanni var staðurinn kallaður Hesthústóft og svæðið Hesthústangi. Húsin voru fallinn þegar heimildarmaður man eftir, um 1948. Heimildarmaður telur að tóftin hafi verið rifin og grjótið nýtt í aðrar byggingar. (munnleg heimild)

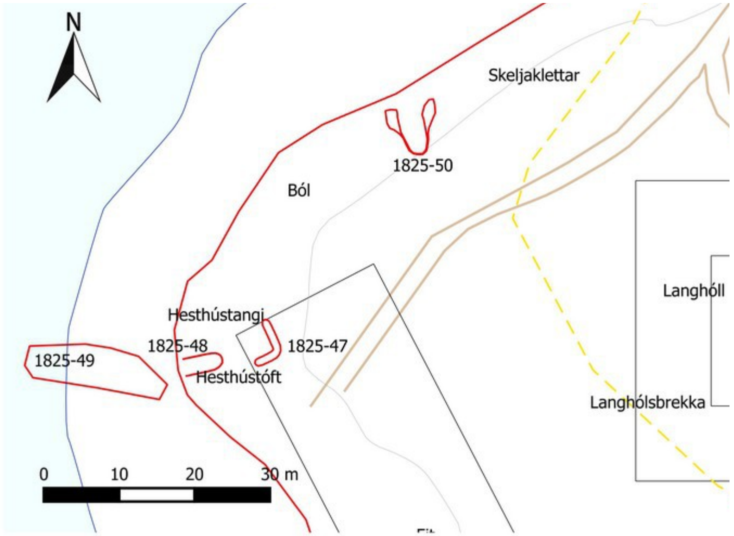

Mynd 81: Hesthústóft er ofarlega á Hesthústanga í norðvestur horni túnsins. (Teikn. ÓLA)

Mynd 82: Veggjabrot Hesthústóftarinnar eru ógreinileg í sinunni. (Mót vestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-48**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334089 N566052
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Hesthústangi
Minjaheild	býli
Tegund	niðurgröftur með hleðslu
Tegund annað	
Hlutverk	naust
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	vegna rasks
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,3 m
Veggþykkt	-
Breidd	2,0 m
Lengd	5,0 m

Lýsing: Naustið er vestan og neðan við Hesthústóft sem er ofarlega á Hesthústanga í norðvestur horni túnsins, norðan við Fit og vestan við Langhól.

Naustið hefur verið grafið inn í bakkann til austurs og opið snýr til vesturs. Það er mikið hrunið og útflatt og sést í formi dældar sem er 2 x 5 m og 0.3 m djúp.

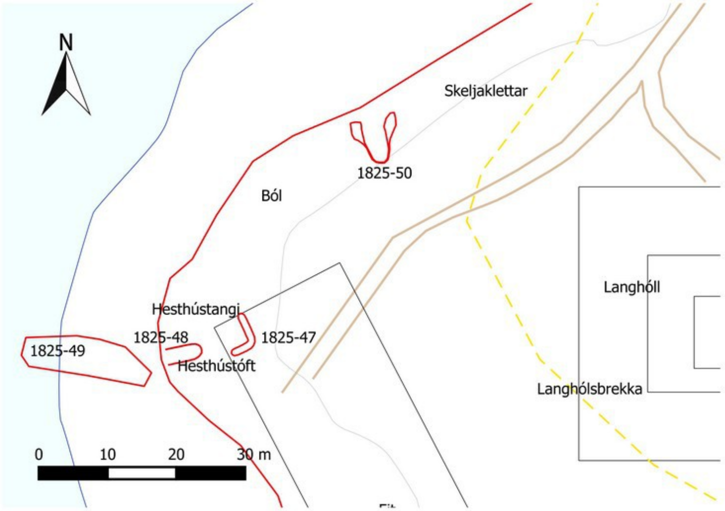

Mynd 83: Naustið er vestan og neðan við Hesthústóft sem er ofarlega á Hesthústanga. (Teikn. ÓLA)

Mynd 84: Naustið sést í formi lautar í bakkanum. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-49**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334074 N566052
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Hesthústangi
Minjaheild	býli
Tegund	rutt svæði
Tegund annað	
Hlutverk	uppsátur
Hlutverk annað	
Aldur	
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Ekkert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	lítt gróið

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	vegna landbrots
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	landbrot
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	5,5 m
Lengd	19,0 m

Lýsing: Niður af naustinu, sem er vestan og neðan við Hesthústóft á Hesthústanga, hefur verið rudd vör í fjörunni og niður í flæðarmál til að auðvelda bátum að lenda á þessum stað.

Vörinni hefur ekki verið haldið við, en greina má að svæðið sem hefur verið grjóthreinsað er um 5.5 x 19.0 m að stærð.

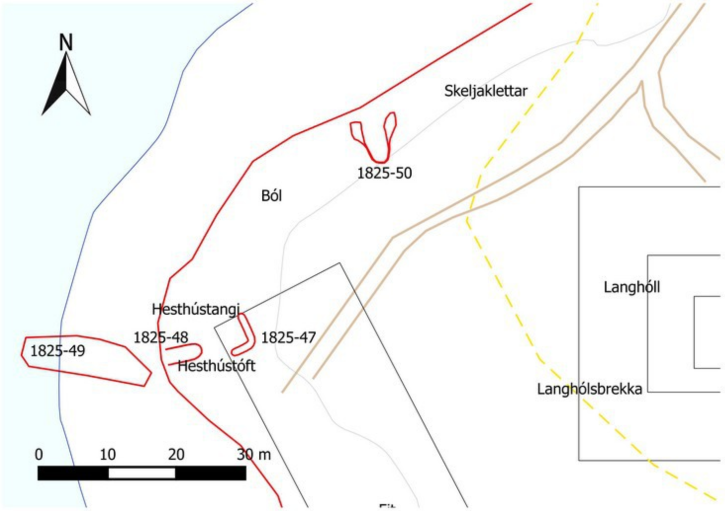

Mynd 85: Niður af naustinu hefur verið rudd vör í fjörunni, niður í flæðarmál til að auðvelda bátum að lenda. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-50**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334119 N566085
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	
Minjaheild	býli
Tegund	niðurgröftur með hleðslu
Tegund annað	
Hlutverk	naust
Hlutverk annað	
Aldur	1800-1940
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	vegna rasks
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,0 m
Veggþykkt	1,5 m
Breidd	5,0 m
Lengd	7,5 m

Lýsing: Milli Bólkletta að vestan og Skeljakletta að austan er naust, í norðvestur horni túnsins, innantil við Hesthústanga.

Naustið er um 5.0 x 7.5 m og hleðsluhæð um 1 m. Það hefur verið grafið inn í túnbarðið til suðurs og opið snýr til norðurs. Búið er að fylla upp í suður hluta tóftarinnar. Naustið var ekki með burst, heldur voru lagðir raftar yfir skv. heimildarmanni.
Bátur var geymdur í naustinu á veturna á meðan róið var frá Kirkjubóli. Fram undir 1957 var hleðsluhæð um 1.5 m. Gaflhlöðunum var ýtt burt þegar bílvegur var fyrst lagður í fjörunni. Heimildarmaður telur að þarna hafi verið naust lengi. (munnleg heimild)

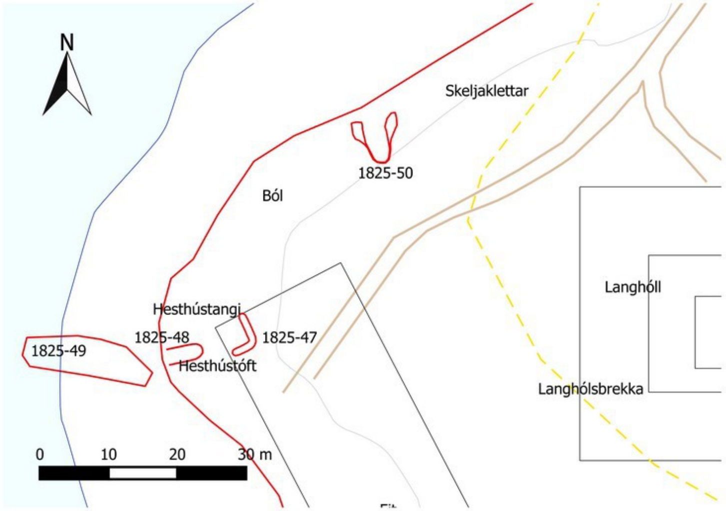

Mynd 86: Í norðvestur horni túnsins, milli Bólkletta að vestan og Skeljakletta að austan er naust. (Teikn. ÓLA)

Mynd 87: Myndin er tekin úr fjörunni, framaná naustið. Fyrir ofan stendur Björgvin Bæringsson. (Mót suður. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-51**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	

Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611

Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334210 N566129
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m

Sérheiti / örnefni	Hesthústóf
Minjaheild	býli
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	hesthús
Hlutverk annað	
Aldur	1920

Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert

Minjaspjöll?	Nei

Gróður	ræktað land

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir

Veggjahæð	1,5 m
Veggþykkt	1,5 m
Breidd	5,5 m
Lengd	10,5 m

Lýsing: Hesthúsbali er í norðurjaðri túnsins og meðfram honum að norðan rennur Hesthúslækur. Á Hesthúsbala er Hesthústóft sem er um 70 m norðnorðaustan við íbúðarhúsið.
Tóftin snýr austur vestur með inngang í vestur. Hesthúsið er í vesturhlutanum, um 5.5 x 7.5 m að utanmáli. Jötubálkur er meðfram norður hliðinni. Áfast hesthúsinu er hlöðutóft við austurendann, um 5 x 3 m að utanmáli. Hleðsluhæð allt að 1.5 m.

Hesthúsið er sýnt á túnakorti frá 1920. Heimildarmaður man húsin uppistandandi fram yfir 1950. Ekki er vitað hvenær útihús risu á þessum stað, en hólbunga (nr.1825-52) umhverfis gefur vísbendingar um að eldri minjar gætu leynist við og undir húsunum. Hesthúsin rúmuðu um 6-8 hesta. (munnleg heimild. Túnakort-Kirkjuból)

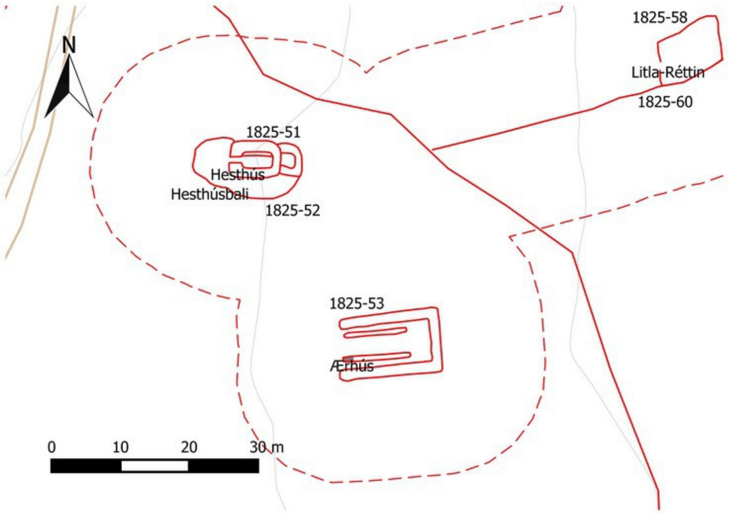

Mynd 88: Í norður hluta túnsins stóð hesthús á Hesthúsbala. Meðfram norðurveggnum er jötubálkur og austan við er hlöðutóft. (Teikn. ÓLA)

Mynd 89: Hesthústóft á Hesthúsbala. (Mót norðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-52**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334207 N566125
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Hesthúsbali
Minjaheild	býli
Tegund	hóll
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	ekki vitað
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,5 m
Veggþykkt	-
Breidd	9,0 m
Lengd	16,0 m

Lýsing: Hesthúsbali er í norðurjaðri túnsins og meðfram honum að norðan rennur Hesthúslækur. Á Hesthúsbala er Hesthústóft sem er um 70 m norðnorðaustan við íbúðarhúsið.

Svæðið umhverfis þar sem Hesthústóft stendur er örlítið hærra en umhverfið kring og þá sérstaklega vestan og sunnan við tóftina. Þetta gæti bent til þess að áður hefði staðið byggingar þarna og eldri minjar leynist þar undir. Þetta gæti einnig verið náttúrulegur hóll sem var byggt á.

Heimildarmaður veit ekki til þess að nokkuð hafi áður staðið sunnan við Hesthústóftina. (munnleg heimild)

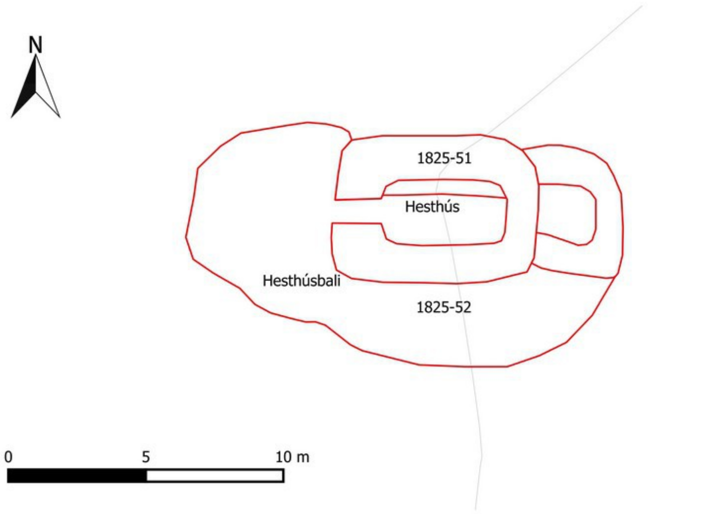

Mynd 90: Norðan og sunnan við tóftina er hólbunga sem hugsanlega hefur að geyma fleiri minjar. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-53**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334221 N566097
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Ærhús / Ærhúshlaða
Minjaheild	býli
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	fjárhús
Hlutverk annað	
Aldur	1900-1935
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,0 – 2,0 m
Veggþykkt	1,4 m
Breidd	9,5 m
Lengd	14,5 m

Lýsing: Ærhús og Ærhúshlaða voru í norður eða norðausturhluta gamla túnsins, um 35 m norðaustan við Langhól og 45 m norðan við Mýrina. Húsin eru sambyggð.

Ærhúsið sést á túnakorti frá 1920. Það var stækkað fyrir 1935 og aftur 1948 og rúmaði þá um 100 fjár. Fjárhúsið var þá 4 garða með 2 jötum og timburþil var í miðju. Steypt fjárbað er í vesturenda syðri jötunnar. Heildarstærð um 9.5 x 14.5 m. Það fauk 1966. (Túnakort-Kirkjuból)

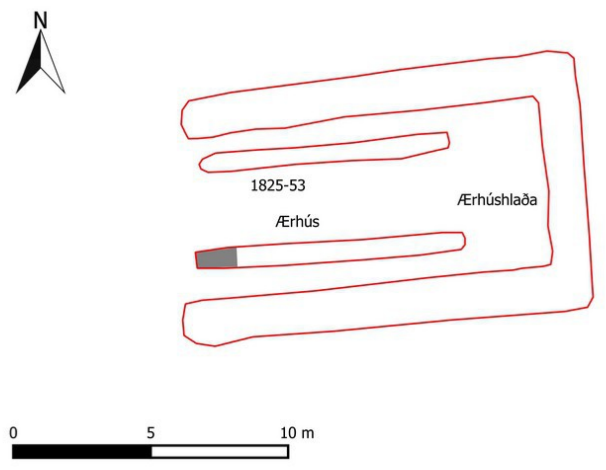

Mynd 91: Í norðurhluta túnsins, skammt suðaustan við Hesthúsbala er fjárhústóft. (Teikn. ÓLA)

Mynd 92: Myndin er tekin framaná fjárhústóftina. Bakvið í fjallshlíðinni er Svartagil. (Mót austur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-54**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334241 N566062
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Hrúthús
Minjaheild	býli
Tegund	heimild
Tegund annað	
Hlutverk	fjárhús
Hlutverk annað	
Aldur	1900-1935
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna bygginga
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Hrúthús stóð norðan við Lambhús og Lambhúshlaða stóð á bakvið í austurjaðri gamla túnsins, rétt norðan við Mýri og um 40 m austur af Langhól. (munnleg heimild. Túnakort-Kirkjuból)

Ekki sést til fornleifa, en hugsanlegt er að minjar leynist undir sverði í næsta nágrenni. Gömlu húsin á þessum stað voru uppistandandi um 1935, en voru endurbyggð og stækkuð um 1954.

Núna (árið 2016) er búið að reisa smáhýsi skammt ofan og austan við þessi fjárhús. Ekki er vitað hvort að einhverjar minjar leynist þar, en hættan á að rekast á áður óþekktar minjar er mun meiri innan gamalla túna en utan þeirra.

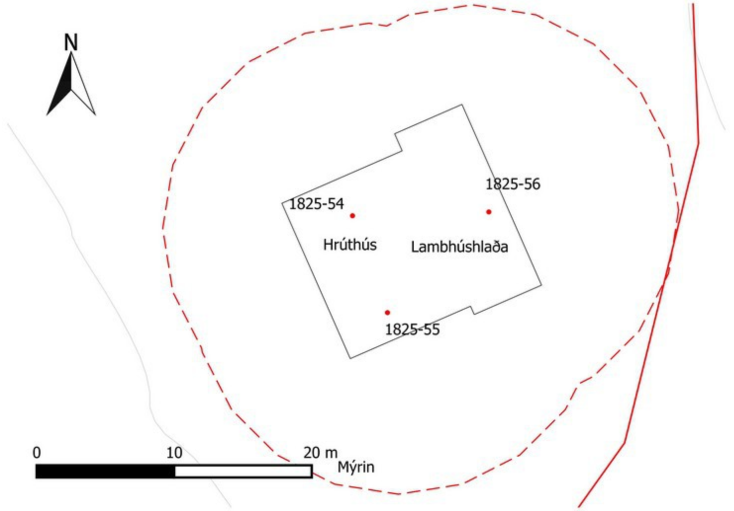

Mynd 93: Hrúthús stóð norðan við Lambhús og Lambhúshlaða stóð á bakvið í austurjaðri gamla túnsins. (Teikn. ÓLA)

Mynd 94: Á sama stað og nr. 1825-54, 55 og 56 stóðu, stendur nú fjárhús (byggt 1954). (Mót suður. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-55**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334244 N566055
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Lambhús
Minjaheild	býli
Tegund	heimild
Tegund annað	
Hlutverk	fjárhús
Hlutverk annað	
Aldur	1900-1935
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna bygginga
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Hrúthús stóð norðan við Lambhús og Lambhúshlaða stóð á bakvið í austurjaðri gamla túnsins, rétt norðan við Mýrina og um 40 m austur af Langhól. (munnleg heimild. Túnakort-Kirkjuból)

Ekki sést til fornleifa, en hugsanlegt að einhverjar minjar leynist undir sverði í næsta nágrenni. Húsin voru uppistandandi um 1935, en voru endurbyggð og stækkuð um 1954.

Núna (árið 2016) er búið að reisa smáhýsi skammt ofan og austan við þessi fjárhús. Ekki er vitað hvort að einhverjar minjar leynist þar, en hættan á að rekast á áður óþekktar minjar er mun meiri innan gamalla túna en utan þeirra.

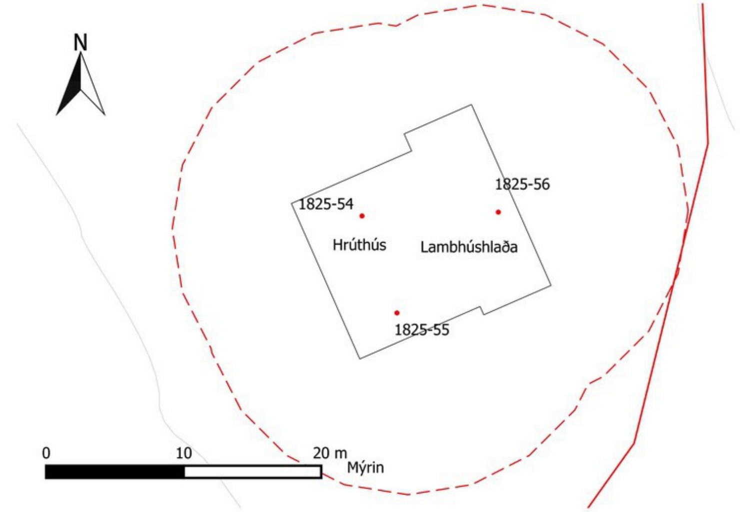

Mynd 95: Hrúthús stóð norðan við Lambhús og Lambhúshlaða stóð á bakvið í austurjaðri gamla túnsins. (Teikn. ÓLA)

Mynd 96: Á sama stað og nr. 1825-54, 55 og 56 stóðu, stendur nú fjárhús (byggt 1954). Vinstra megin er Svartagil. (Mót norðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-56**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334251 N566062
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Lambhúshlaða
Minjaheild	býli
Tegund	heimild
Tegund annað	
Hlutverk	hlaða
Hlutverk annað	
Aldur	1900-1935
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ræktað land

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna bygginga
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Hrúthús stóð norðan við Lambhús og Lambhúshlaða stóð á bakvíð í austurjaðri gamla túnsins, rétt norðan við Mýrina og um 40 m austur af Langhól. (munnleg heimild. Túnakort-Kirkjuból)

Ekki sést til fornleifa, en hugsanlegt að einhverjar minjar leynist undir sverði í næsta nágrenni. Húsin voru uppistandandi um 1935, en voru endurbyggð og stækkuð um 1954.

Núna (árið 2016) er búið að reisa smáhýsi skammt ofan og austan við þessi fjárhús. Ekki er vitað hvort að einhverjar minjar leynist þar, en hættan á að rekast á áður óþekktar minjar er mun meiri innan gamalla túna en utan þeirra.

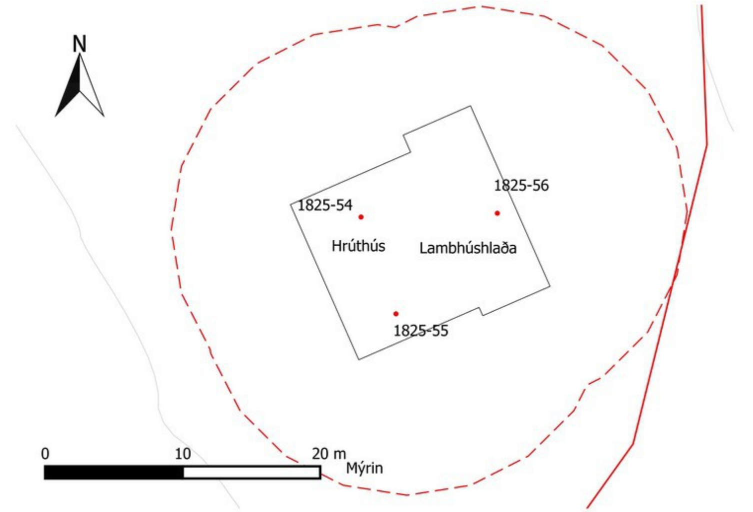

Mynd 97: Hrúthús stóð norðan við Lambhús og Lambhúshlaða stóð á bakvíð í austurjaðri gamla túnsins. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-57**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334170 N566030
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	
Minjaheild	býli
Tegund	heimild
Tegund annað	
Hlutverk	tún
Hlutverk annað	
Aldur	900-1950
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	
Gróður	ræktað land

Ástand	
Horfin	vegna rasks
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	250,0 m
Lengd	170,0 m

Lýsing: Gamla heimatúnið er umhverfis Bæjarhól og Langhól. Stuðst er við mörk túnsins á túnakortinu frá 1920 að hluta við að afmarka gamla heimatúnið. Fjöldi fornleifa, bæði heimildir um minjastaði og eins sýnilegar tóftir eru innan marka túnsins. Gamla túnið hefur ekki verið vélræktað. (munnleg heimild. Túnakort-Kirkjuból)

Dæmin sýna að margfalt meiri líkur eru á að áður óþekktar fornleifar finnist innan gamalla heimatúna en utan þeirra.
Leita verður umsagnar hjá Minjastofnun Íslands vegna allra framkvæmda á Bæjarhól (nr. 1825-37), innan túngarðs og gamla heimatúnsins (nr. 1825-57).

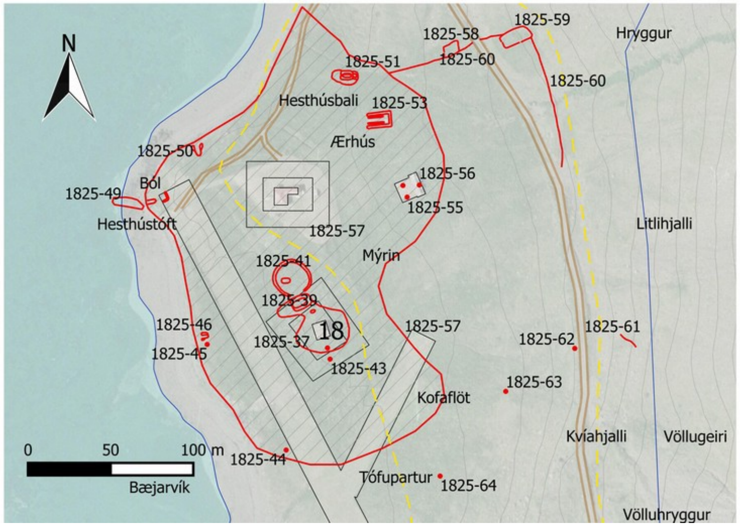

Mynd 98: Röndótta svæðið á kortinu er gamla túnið, eins og það var u.þ.b. um 1920. (Teikn. ÓLA, ofan á loftmynd frá Loftmyndum ehf.)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-58**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334270 N566148
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Litlarétt
Minjaheild	býli
Tegund	garðlag
Tegund annað	
Hlutverk	rétt
Hlutverk annað	
Aldur	1900-1930
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,5 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	7,0 m
Lengd	11,0 m

Lýsing: Litlarétt er vestan og neðan við Stórurétt (nr. 1825-59), en báðar eru í norðvestur horni túnsins, sunnanundir Hryggnum. Litlarétt er utan túngarðs (nr. 1825-60), en Stórarétt innan í norðaustur horni hans. Bæjarnesvegur liggur í gegnum túngarðinn á milli réttanna.

Litlarétt er um 7 x 11 m að stærð og hleðsluhæð allt að 1.5 m. Landið hallar þarna til vesturs og suðvesturs. Norður og austurhliðar réttarinnar hafa verið grafnar inn í hallann. Op er á réttinni til vesturs. Suðurhliðin er einnig hluti af túngarðinum.

Heimildarmaður telur túngarða og réttirnar hafa verið hlaðna á fyrri hluta 20. aldar (ca. Um 1920-30). (munnleg heimild). Þetta eru því ekki enn aldursfriðaðar fornleifar í skilningi menningarminjalaga, en stutt er þar til að svo verður.

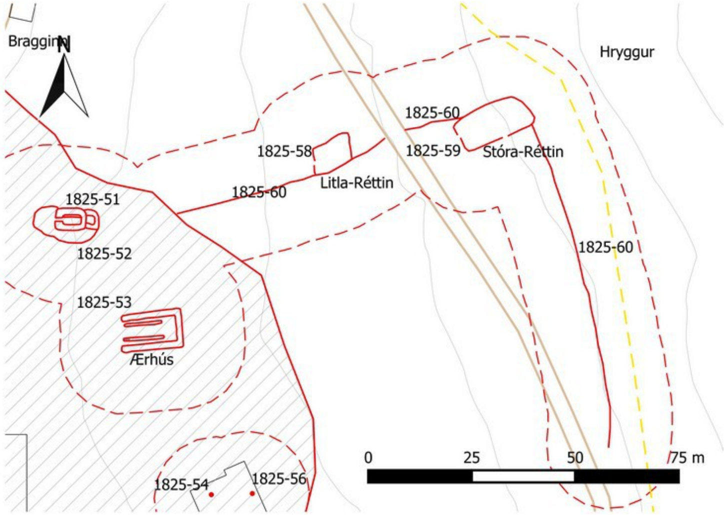

Mynd 99: Litlarétt (nr. 1825-58) er við norðaustur horn túngarðsins (nr. 1825-60), utan hans. Suðurhliðin er jafnframt hluti af túngarðinum. (Teikn. ÓLA)

Mynd 100: Séð niður eftir Litlurétt, niður að íbúðarhúsinu á Kirkjubóli. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-59**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334308 N566157
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Stórarétt
Minjaheild	býli
Tegund	garðlag
Tegund annað	
Hlutverk	rétt
Hlutverk annað	
Aldur	1900-1930
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,8 m
Veggþykkt	1,5 m
Breidd	10,5 m
Lengd	19,5 m

Lýsing: Litlarétt (nr. 1825-58) er vestan og neðan við Stórurétt, en báðar eru í norðvestur horni túnsins, sunnanundir Hryggnum. Litlarétt er utan túngarðs (nr. 1825-60), en Stórarétt innan í norðaustur horni hans. Bæjarnesvegur liggur í gegnum túngarðinn á milli réttanna.

Stórarétt er um 10.5 x 19.5 m að stærð og hleðsluhæð allt að 1.8 m. Landið hallar þarna til vesturs og suðvesturs. Norður og austurhliðar réttarinnar hafa verið grafnar inn í hallann og eru einnig hluti túngarðsins. Tvö op eru á réttinni til suðurs og vesturs.

Heimildarmaður telur túngarða og réttirnar hafa verið hlaðna á fyrri hluta 20. aldar (ca. Um 1920-30). (munnleg heimild). Þetta eru því ekki enn aldursfriðaðar fornleifar í skilningi menningarminjalaga, en stutt er þar til að svo verður.

Mynd 101: Niður af Svartagili er skriðan Hryggur. Neðst undir honum er Stórarétt, rétt neðan við miðja mynd og niður af henni er Litlarétt. (Mót austnorðaustur. Ljósm. ÓLA)

Mynd 102: Séð yfir Stórurétt og niður á túnið á Kirkjubóli. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-60**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334330 N566138
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	
Minjaheild	býli
Tegund	garðlag
Tegund annað	
Hlutverk	túngarður
Hlutverk annað	
Aldur	1900-1930
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Já
Gróður	graslendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	vegna rasks
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,3 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	1,0 m
Lengd	172,0 m

Lýsing: Efst í norðaustur horni túnsins í skriðujaðri er hluti af norðurhlið túngarðsins og liggur hann í vestsuðvestur austnorðaustur. Bæjarnesvegur hefur klippt þennan bút í tvennt og liggur þessi hluti á milli vegsins og Hesthúslækjar.
Tveir hlutar, annars vegar 54.5 m og hins vegar 15,5 m, eru varðveittar af norðurhlið túngarðsins. Þessir hlutar hafa verið skornir af Bæjarnesvegi þegar hann var lagður. Af austur hliðinni er varðveittur um 81,5 m langur hluti og enda norður mörk austurhliðarinnar í Stórurétt (nr. 1825-59) sem byggð er innantil í túngarðshorninu. Ekki sést meir af túngarðinum til vesturs við Hesthúslæk eða suðurs við suður enda austur hliðar túngarðsins. Litlarétt (nr. 1825-58) er byggð utan við norður hliðina.

Túngarður nr.1825-60 er teiknaður í þrem hlutum undir sama númeri. Heimildarmaður telur túngarða hafa verið hlaðna um 1920-30. (munnleg heimild). Þetta eru því ekki enn aldursfriðaðar fornleifar í skilningi menningarminjalaga, en stutt er þar til að svo verður.

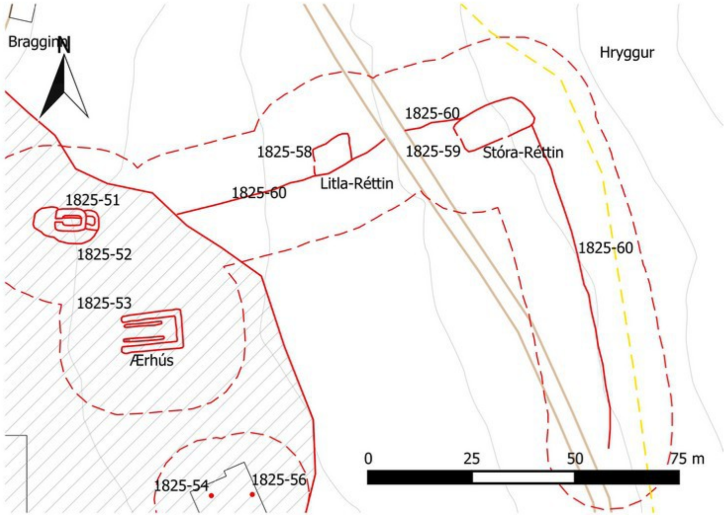

Mynd 103: Túngarðurinn er einungis varðveittur í norðaustur horni túnsins. (Teikn. ÓLA)

Mynd 104: Séð yfir efri hluta Stórurréttar og eftir austurhlið túngarðsins. (Mót suðsuðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-61**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334376 N565968
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Hærraból
Minjaheild	býli
Tegund	hleðsla
Tegund annað	
Hlutverk	kvíar
Hlutverk annað	
Aldur	1930
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	trjárækt
Veggjahæð	1,5 m
Veggþykkt	1,2 m
Breidd	1,2 m
Lengd	12,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Upp af bænum eða túninu er hjalli, sem heitir Kvíahjalli, og upp við túnið á hjallanum er Litlihryggur." (Ö-Kirkjuból)

Um 12 m langur hlaðinn garður, ofan við Bæjarnesveg, sem liggur upp af norðaustur enda Hærrabóls og austur endinn liggur upp undir Kvíahjalla. Hleðsluhæð um 1.5 m.

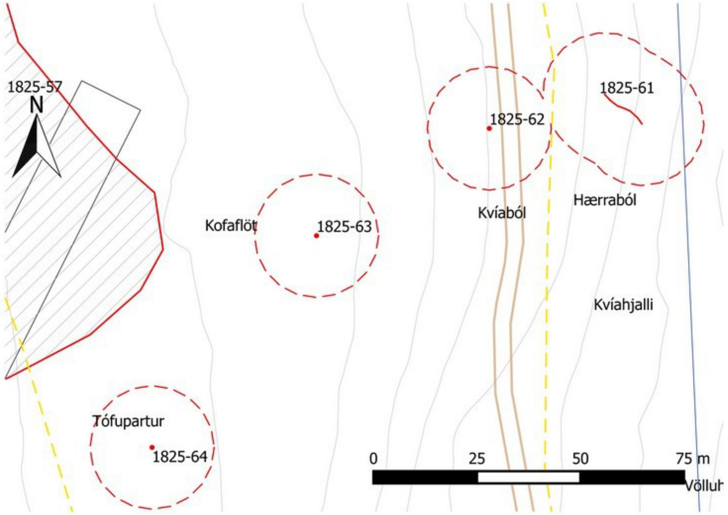

Mynd 105: Austur af Bæjarhól, ofan við Bæjarnesveg er 12 metra langur hlaðinn garður á Hærrabóli. (Teikn. ÓLA)

Mynd 106: Hlaðinn garður gengur niður frá Kvíahjalla og fyrir norðurenda Hærrabóls. (Mót suður. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-62**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334345 N565963
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Kvíahjalli
Minjaheild	býli
Tegund	heimild
Tegund annað	
Hlutverk	kvíar
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Já
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna vegagerðar
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	vegagerð
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Upp af bænum eða túninu er hjalli, sem heitir Kvíahjalli, og upp við túnið á hjallanum er Litlihryggur." Neðan við Kvíahjalla er Hærraból og niður af því, neðan Bæjarnesvegar, er Kvíaból.

Ekki sést til fornleifa, en þær fóru undir veg við lagningu Bæjarnesvegar árið 1959. Þó er ekki ólíklegt að minjar geti leynst undir veginum. Staðsett með hjálp heimildamanns. (munnleg heimild)

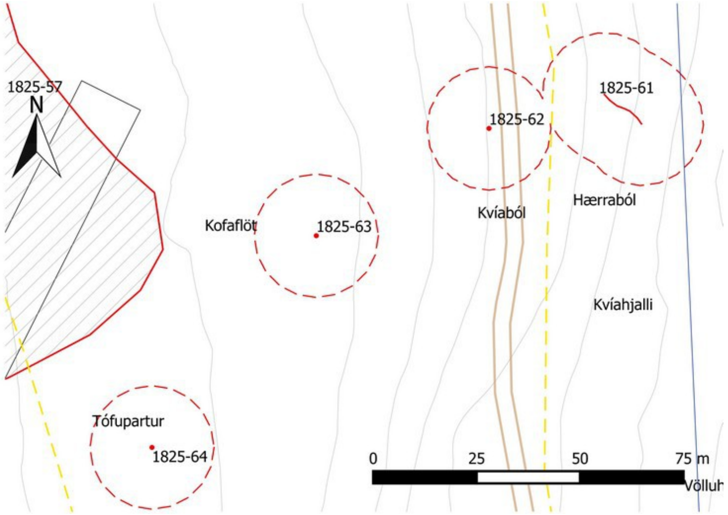

Mynd 107: Samkvæmt heimildarmanni hvarf Kvíaból (nr. 1825-62) undir Bæjarnesveg árið 1959. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-63**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334304 N565937
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Kolaflöt
Minjaheild	býli
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1950
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	sléttað yfir
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Upp af Kofaflöt, í um 100 m austsuðaustur frá Bæjarhól og neðan við Kvíaból var reykkofi.

Ekki sést til fornleifa sem voru sléttaðar um 1960. Hugsanlegt er að minjar gætu leynst undir sverði á þessum stað. (munnleg heimild)

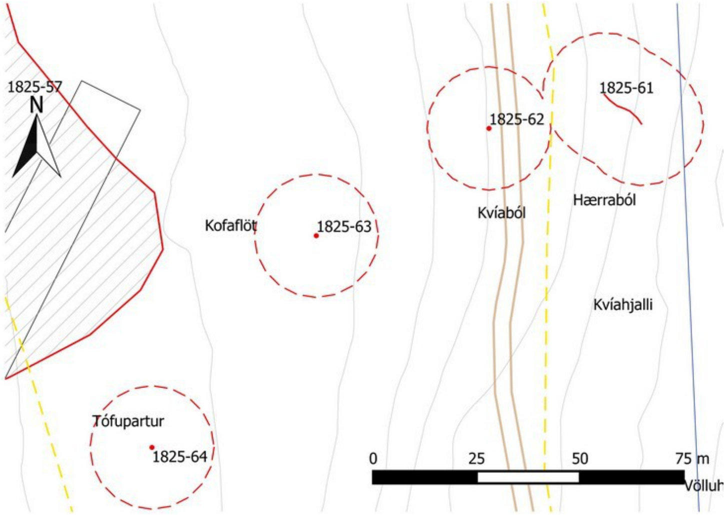

Mynd 108: Samkvæmt heimildarmanni stóð reykkofi á Kolaflöt. Svæðið var sléttað um 1960. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-64**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334264 N565885
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Tófupartur
Minjaheild	býli
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1920-1940
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Ekkert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna rasks
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Suðvestur af Kofaflöt og suðaustur af Bæjarhól er Tófupartur, einnig kallaður Partur.

Girðing eða búr voru á Tófuparti á fyrri hluta 20. aldar. Yrðlingar, sem náðust lifandi á greni, voru aldir í fulla stærð til að fá meira fyrir skinnin af þeim. Þetta var rifið um 1955. (munnleg heimild)

Þetta eru því enn ekki aldursfriðaðar fornleifar í skilningi menningarminjalaga.

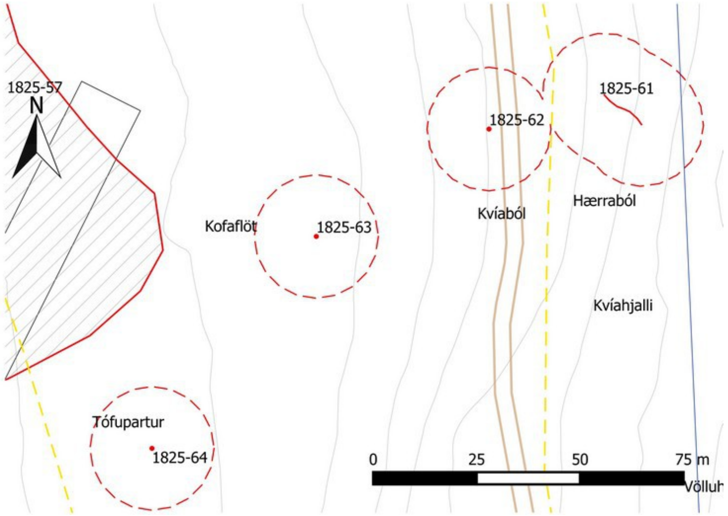

Mynd 109: Samkvæmt heimildarmanni voru girðing eða búr (nr. 1825-64) fyrir lifandi yrðlinga á Tófuparti á fyrri hluta 20. aldar. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-65**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334129 N565694
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Skipatangi
Minjaheild	
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	herslubyrgi
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	rýrt mólendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,5 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	6,0 m
Lengd	8,5 m

Lýsing: Skipatangi er suður af túninu. Utan við hann er Skipavogur. En framan við Skipatanga er Tjaldsker.

Hlaðin tóft, um 6.0 x 8.5 m að stærð og hleðsluhæð um 0.5 m. Hleðslan er í örlitlum halla til suðurs og suðvesturs, utanundir klettaum sem ganga upp Skipatanga. Heimildamaður heyrði talað um að þetta hefði verið hjallur en hann var ekki notaður í hans tíð. Tóftin var síðar notuð sem skotbyrgi.
Báturinn var geymdur í Skipavogi þar til hætt var að nota hann að hausti eða þegar ís kom á fjörðinn. (munnleg heimild)

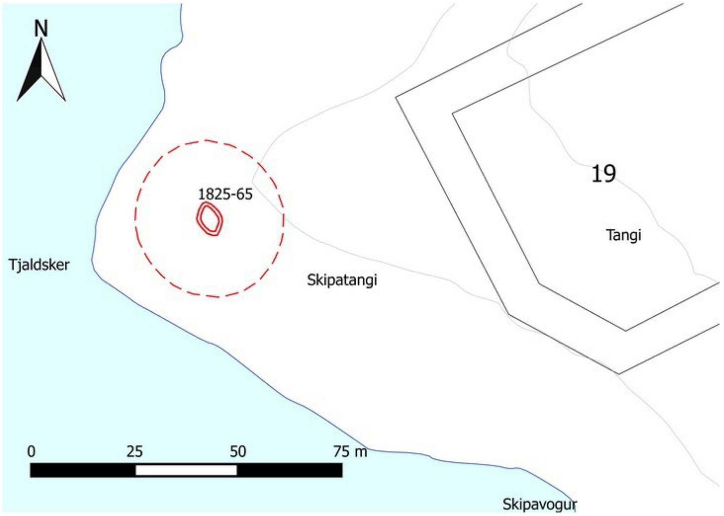

Mynd 110: Fremst og utantil á Skitanga eru leifar eftir hjall sem þar stóð. (Teikn. ÓLA)

Mynd 111: Séð yfir hleðslurnar og út yfir Skipavog. (Mót suðsuðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-66**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334261 N565796
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	
Minjaheild	
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	leið
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1930
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	graslendi

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna rasks
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	rask
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	840,0 m

Lýsing: Reiðleið lá niður og í gegnum túnið og undir Langhólsbrekku. Beygði reiðleiðin niður að túni að utan við Stórahryggs, en innan við tún var farið eftir fjörunni inn að Hólum.

Ekki sést til fornleifa nema að greina má örlítinn slakka eða dæld í túninu ofan og norðaustan við Bæjarhól og bænhúsgarðinn og undir Langhólsbrekku. Fyrir innan tún var riðið eftir fjörunni og á stöku stað má greina reiðgötu yfir tanga og nes inn fjörðinn. Eftir að túngarðar voru hlaðnir á fyrri hluta 20. aldar, var farið að ríða ofan þeirra, ofan túns. (munnleg heimild)

Fornleifar nr. 1825-26, 28, 66, 67 og 68 eru hluti af sömu reiðleið.

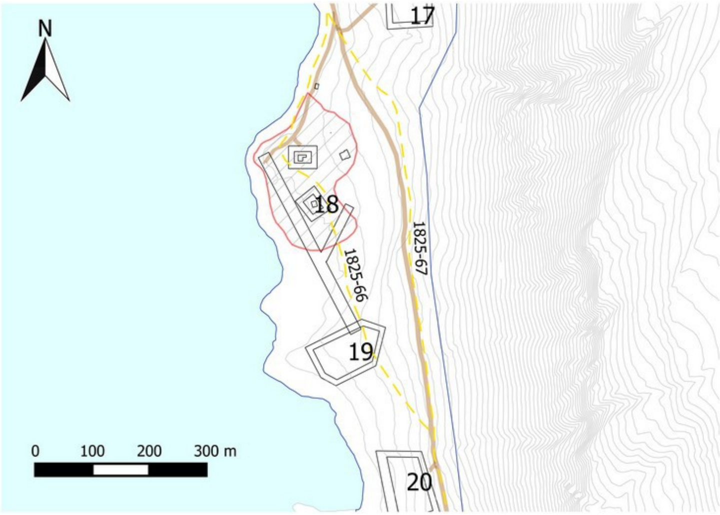

Mynd 112: Reiðleið lá niður og í gegnum túnið og undir Langhólsbrekku. Fornleifar nr. 1825-26, 28, 66, 67 og 68 eru hluti af sömu reiðleið. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-67**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334378 N565756
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	
Minjaheild	
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	leið
Hlutverk annað	
Aldur	1900-1950
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Ekkert
Minjaspjöll?	Já
Gróður	lítt gróið

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna rasks
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	rask
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	1000,0 m

Lýsing: Reiðleið lá ofan við túngarðana, u.þ.b. þar sem Bæjarnesvegur liggur nú, milli Stóruskriðu að utan og inn yfir Svartagilshrygg og niður í fjöru við Hóla.

Ekki sést til ummerkja um reiðleiðina á þessum stað. Megnið hefur horfið við vegagerð en eins undir grjóthrun úr Svartagili niður á Svartagilshrygg. Fyrir innan tún var riðið eftir fjörunni og á stöku stað má greina reiðgötu yfir tanga og nes inn fjörðinn.
Samkvæmt heimildarmanni var áður riðið í gegnum túnið. En eftir að túngarðar voru hlaðnir á fyrri hluta 20. aldar, var farið að ríða ofan þeirra, ofan túns. (munnleg heimild)

Fornleifar nr. 1825-26, 28, 66, 67 og 68 eru hluti af sömu reiðleið.

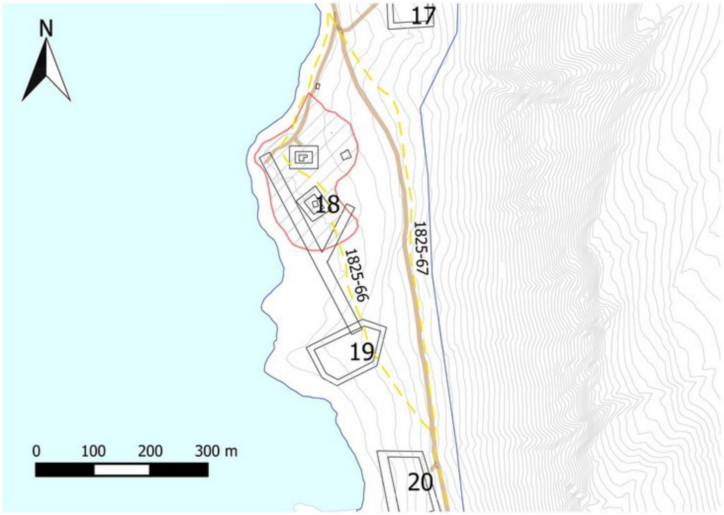

Mynd 113: Reiðleið lá ofan við túngarðana, u.þ.b. þar sem Bæjarnesvegur liggur nú, milli Stóruskriðu að utan og inn yfir Svartagilshrygg og niður í fjöru við Hóla. Fornleifar nr. 1825-26, 28, 66, 67 og 68 eru hluti af sömu reiðleið. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-68**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334469 N564979
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	
Minjaheild	
Tegund	gata
Tegund annað	
Hlutverk	leið
Hlutverk annað	
Aldur	1000-1950
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Já
Gróður	graslendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	vegna rasks
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	rask
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	860,0 m

Lýsing: Eftir hlíðarrótunum frá Stóruskriðu að innan og út fyrir Nátthaga, upp á Stekkjarhjalla.
Vel sést móta fyrir reiðgötunni, bæði á vettvangi og eins á loftmynd, frá Stóruskriðu að innan og út á Stekkjarhjalla. Reiðgatan lá svo áfram á svipuðum slóðum og vegurinn er í dag yfir að Bæ. (munnleg heimild)

Fornleifar nr. 1825-26, 28, 66, 67 og 68 eru hluti af sömu reiðleið.

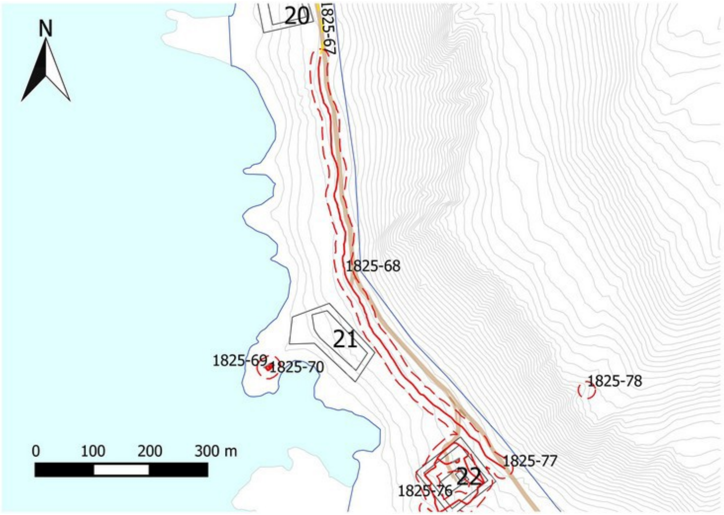

Mynd 114: Vel sést móta fyrir reiðgötunni eftir hlíðarrótunum frá Stóruskriðu og út fyrir Nátthaga. Fornleifar nr. 1825-26, 28, 66, 67 og 68 eru hluti af sömu reiðleið. (Teikn. ÓLA)

Mynd 115: Skuggarákin fyrir miðri mynd er hluti reiðleiðarinnar. Séð að nýbyggðu sumarhúsi á Straumbergsbökkum, lóð 21. (Mót norðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-69**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334333 N564812
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Krossnes
Minjaheild	
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	stekkur
Hlutverk annað	
Aldur	1750-1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	0,5 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	7,0 m
Lengd	12,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Inn af Stekkjarklettum eða þar á hvarfinu, sem fyrst sér heim, er klettur, sem heitir Straumberg. Þar niður af er lágt nes út í fjörðinn, sem heitir Krossnes, og fram af því hólmi, sem heitir Krossneshólmi." Utan við Krossnes er Krossnesvogur. (Ö-Kirkjuból)

Stekkurinn er um 7.0 x 12.5 m að stærð, hlaðinn úr grjóti sunnan undir klettum, framarlega á Krossnesi. Klettarnir marka norðurhlið stekksins og hefur þar verið hlaðið í klettasprungur. Hleðsluhæð er allt að 0.5 m.

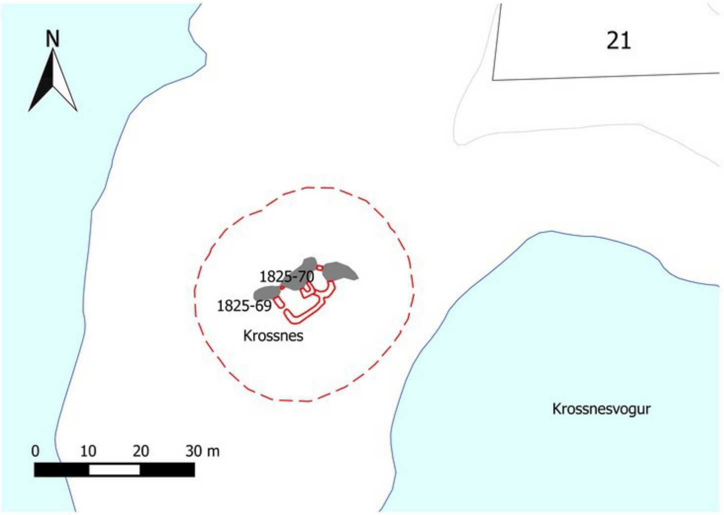

Mynd 116: Suðir undir klettum á Krossnesi er hlaðinn stekkur (nr. 1825-69) og í honum hefur síðar verið hlaðið skotbyrgi (nr. 1825-70). (Teikn. ÓLA)

Mynd 117: Séð framaná stekkinn og eftir klettunum. Upp í hlíðinni sér í sumarhúsið á Straumbergsbökkum, lóð 21. (Mót norðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-70**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334335 N564817
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Krossnes
Minjaheild	
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	skotbyrgi
Hlutverk annað	
Aldur	1850-1930
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,0 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	2,5 m
Lengd	2,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Inn af Stekkjarklettum eða þar á hvarfinu, sem fyrst sér heim, er klettur, sem heitir Straumberg. Þar niður af er lágt nes út í fjörðinn, sem heitir Krossnes, og fram af því hólmi, sem heitir Krossneshólmi." Utan við Krossnes er Krossnesvogur. (Ö-Kirkjuból)

Skotbyrgið er hlaðið úr grjóti inn í miðjum stekknum, um 2.0 x 2.5 m að stærð og hleðslan um 1 m há. Klettarnir marka norðvestur hlið byrgisins og útsýni er úr því frá suðvestur til austurs yfir sjávargrund og fjöru.

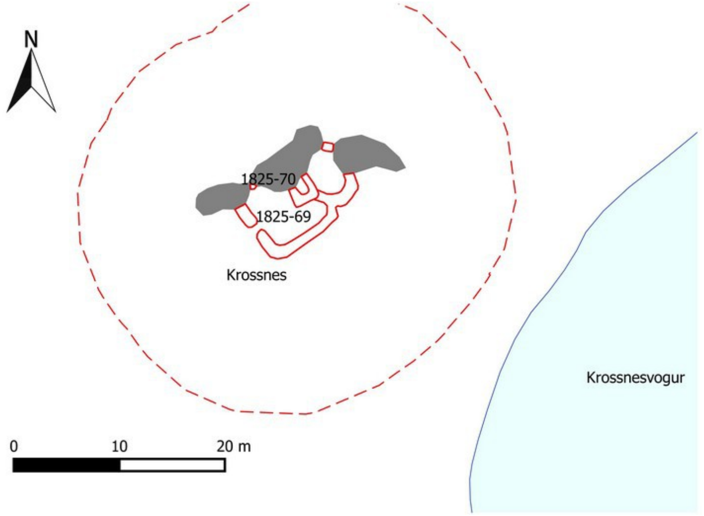

Mynd 118: Í miðjum stekknum á Krossnesi hefur síðar verið gert skotbyrgi (nr. 1825-70). (Teikn. ÓLA)

Mynd 119: Séð beint ofan á skotbyrgð. (Mót suðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-71**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334441 N564344
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Sleðanaust
Minjaheild	
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	naust
Hlutverk annað	
Aldur	1850
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Hátt
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Engin hætta
Hættuorsök	
Veggjahæð	0,7 m
Veggþykkt	1,5 m
Breidd	4,5 m
Lengd	6,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan við Engisvog [á merkjum móti Bæ] er svo tangi, sem heitir Sleðanaust. Þar er gamalt naust eða uppsátur." Fremst í tanganum er naust sem líklegt er að svæðið heiti eftir. Vestan við tangann er lítill vogur sem heitir Naustavogur (Skipavogur). (Ö-Kirkjuból)

Naustið er staðsett í skjóli efst í klettagjá. Það er um 4.5 x 6.0 m að stærð og hleðsluhæð um 0.7 m. Niður af naustinu í gjánni og fram í Naustavog er rudd lending og vör til suðvesturs. Útlit nausttóftarinnar gefur til kynna að hún geti verið yngri en frá 19. öld.

Naustið var ekki notað í tíð heimildarmanns. Bátar voru þó geymdir í Naustavogi (Skipavogi), sem liggur upp að vesturenda Sleðanaust tangans, á meðan hrognkelsaveiðar voru stundaðar frá Kirkjubóli. (munnleg heimild)

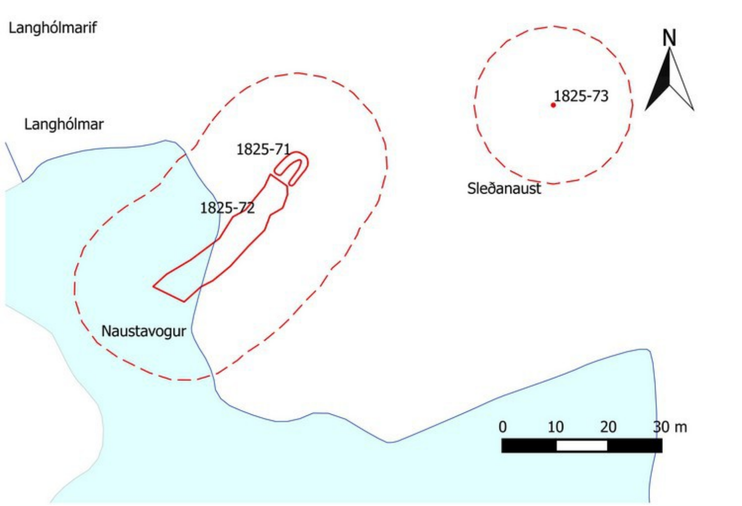

Mynd 120: Sleðanaust er nafn á klettanesi suðvestur af Nátthaganum. Líklega á nafnið þó við um naustið (nr. 1825-71) sjálft, fremst á nesinu. (Teikn. ÓLA)

Mynd 121: Séð aftan á naustið, niður í Naustavog. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-72**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334434 N564333
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Sleðanaust
Minjaheild	
Tegund	rutt svæði
Tegund annað	
Hlutverk	uppsátur
Hlutverk annað	
Aldur	1920
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	lítt gróið

Ástand	Greinanlegar fornleifar
Horfin	vegna landbrots
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	landbrot
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	5,0 m
Lengd	30,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan við Engisvog [á merkjum móti Bæ] er svo tangi, sem heitir Sleðanaust. Þar er gamalt naust eða uppsátur." Fremst í tanganum er naust (nr. 1825-71) sem líklegt er að svæðið heiti eftir. Vestan við tangann er lítill vogur sem heitir Naustavogur (Skipavogur). (Ö-Kirkjuból)

Niður af Sleðanaustinu er greinilegt rutt svæði, lending og vör. Þar hefur bátur verið geymdur eða dreginn upp í naustið. Vörin er að mestu náttúruleg klettagjá og stærra grjóti hefur verið rutt út í hliðarnar.

Naustið var ekki notað í tíð heimildarmanns. Bátar voru þó geymdir í Naustavogi (Skipavogi), sem liggur upp að vesturenda Sleðanaust tangans, á meðan hrognkelsaveiðar voru stundaðar frá Kirkjubóli. (munnleg heimild)

Mynd 122: Niður af naustinu er rutt svæði, lending og vör. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Mynd 123. Séð upp eftir rudda svæðinu, upp að naustinu. (Mót norðaustur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-73**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334490 N564354
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Sleðanaust
Minjaheild	
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	lítt gróið

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Engin hætta
Hættuorsök	
Veggjahæð	1,2 m
Veggþykkt	0,5 m
Breidd	0,5 m
Lengd	0,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan við Engisvog [sem er út á merkjum móti Bæ] er svo tangi, sem heitir Sleðanaust." Fremst í tanganum er naust (nr. 1825-71) sem líklegt er að svæðið heiti eftir. (Ö-Kirkjuból)

Vörðubrot eða öllu heldur nokkrum steinum raðað upp í strýtu ofarlega í klettunum í Sleðanausti. Hleðsluhæð um 1.2 m og ummál um 0.5 m.

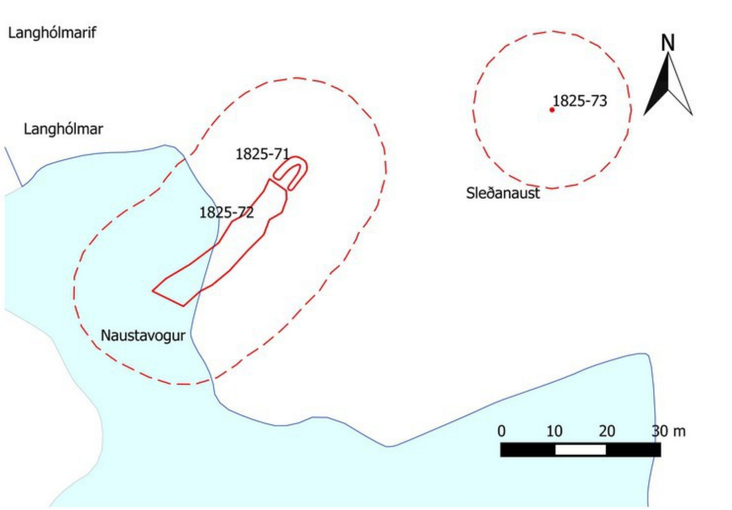

Mynd 124: Austur af naustinu er hlaðin vörðustrýta. (Teikn. ÓLA)

Mynd 125: Útsýni er gott frá vörðunni. (Mót suður. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-74**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334562 N564361
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Sleðanaust
Minjaheild	
Tegund	tóft
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1800
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Illgreinanlegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Engin hætta
Hættuorsök	
Veggjahæð	0,2 – 0,3 m
Veggþykkt	1,7 m
Breidd	4,3 m
Lengd	5,3 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan við Engisvog [sem er út á merkjum móti Bæ] er svo tangi, sem heitir Sleðanaust." Fremst í tanganum er naust (nr. 1825-71) sem líklegt er að svæðið heiti eftir. (Ö-Kirkjuból)

Mjög sigin og fornleg tóft, um 4.3 x 5.3 m að stærð og hleðsluhæð allt að 0.3 m. Tóftin er á sléttri grund, austan megin við kletta í Sleðanausti. Ingangur snýr niður að fjöru mót suðri. Hugsanlega er þetta gamalt naust eða geymsluhjallur.

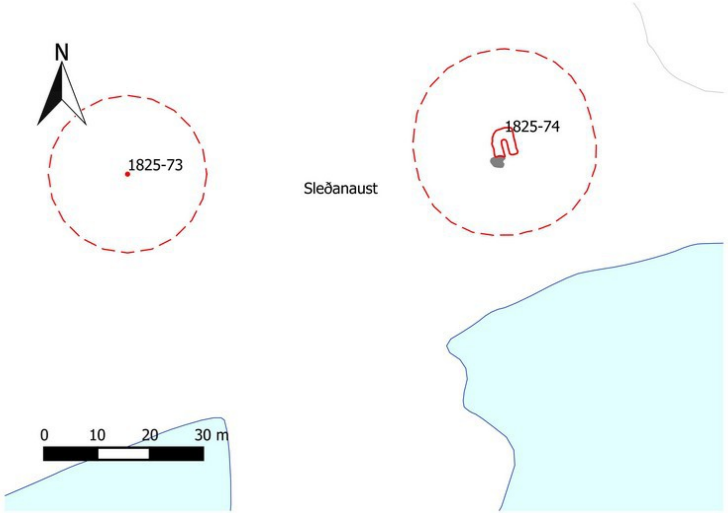

Mynd 126: Austur af naustinu (nr. 1825-71) og vörðunni (nr. 1825-73) er tóft (nr. 1825-74). (Teikn. ÓLA)

Mynd 127: Séð aftan yfir tóftina, niður í Engisvog. (Mót suður. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-75**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334679 N564468
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Stekkjarklettar
Minjaheild	
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	lítt gróið

Ástand	Heillegar fornleifar
Horfin	Nei
Hættumat	Hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,4 m
Veggþykkt	0,5 m
Breidd	0,5 m
Lengd	0,5 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Út við þennan vog [Engisvog] er allstórt grassvæði, sem nefnt er Engi. ... Fram af honum [Stekknum] heita Stekkjarklettar." Stekkjarklettar eru milli Nátthaga og Engis og upp af Sleðanausti. (Ö-Kirkjuból)

Varða eða hlaðin strýta sem stendur fremst á Stekkjarklettum, um 1.4 m há og 0.5 m í þvermál. Samkvæmt heimildarmanni var þessi varða í daglegu tali kölluð Stekkjarklettavarðan eða talað um vörðuna á Stekkjarklettum. Þar er gott útsýni yfir Engisvoginn og hólmana. Líklega hefur hún staðið þarna lengi og frá því fyrir aldamótin 1900, en hrundi eitt sinn og var endurhlaðin. (munnleg heimild)

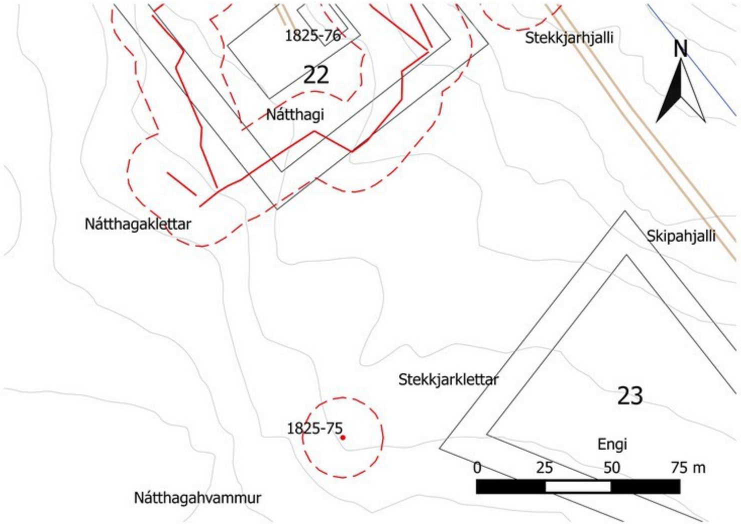

Mynd 128: Neðst í Stekkjarklettum er hlaðin vörðustrýta. (Teikn. ÓLA)

Mynd 129: Útsýni er gott frá vörðunni yfir fjörðinn. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-76**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334658 N564615
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Nátthagi
Minjaheild	
Tegund	garðlag
Tegund annað	
Hlutverk	nátthagi
Hlutverk annað	
Aldur	1900-1930
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Talsvert
Minjaspjöll?	Já
Gróður	graslendi

Ástand	Vel greinanlegar fornleifar
Horfin	vegna rasks
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	framkvæmdir
Veggjahæð	1,0 m
Veggþykkt	1,0 m
Breidd	100,0 m
Lengd	300,0 m

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan við Sleðanaustið á landi er Stekkur og miklir klettar kringum hann. Fram af honum heitir Stekkjarklettar." Stekkurinn er á Stekkjahjalla og Bæjarnesvegur liggur þar núna. Fyrir neðan Stekkjahjalla og innan Stekkjarkletta er Nátthagi. (Ö-Kirkjuból)
Nátthagann hljóð Jóhann Siguðrsson sem var bóndi á Kirkjubóli 1895-1953. Stærð Nátthagans er um 100 x 300 m og hleðsluhæð allt að 1 m en hún er lægri þar sem nátthaginn hefur verið minnkaður og einungis hlaðið undir vír. Norður hornið var stækkað út til norðurs á milli 1920-30. Um svipað leyti voru austur (efri) og vestur (neðri) hliðin færðar innar og Nátthaginn minkaður á þeim stöðum. Upphaflegir hlutar hans eru öll suðaustur hliðin sem er að hluta náttúrulegur klettur sem hefur verið hlaðið ofan á og á milli og svo vestur hornið sem einnig er að hluta náttúrulegur klettur. Yngsti hluti nátthagans er svo minnkun á norðaustur hliðinni, en þar var veggurinn færður niður úr hallandi svæði sem þurfti mikið að halda við niður á sléttara svæði og er hleðslan lág og svo var girt ofan á. Nátthaginn var notaður bæði fyrir dýr á bænum en einnig var fé eyjamanna geymt þar fyrir fluttning út í eyjar að hausti. (munnleg heimild. Finnbogi Jónsson (2014))

Sumarhús var byggt inn í miðjum Nátthaga um árið 2000. Engin fornleifaskráning lá þá fyrir. Svæðið hefur verið sléttað að hluta og ljóst að hlutar af hleðslum í norður hluta hafa skaðast vegna vegslóða inn á lóðina. Nátthaginn er líklega að hluta aldursfriðaðar fornleifar skv. menningarminjalögum.

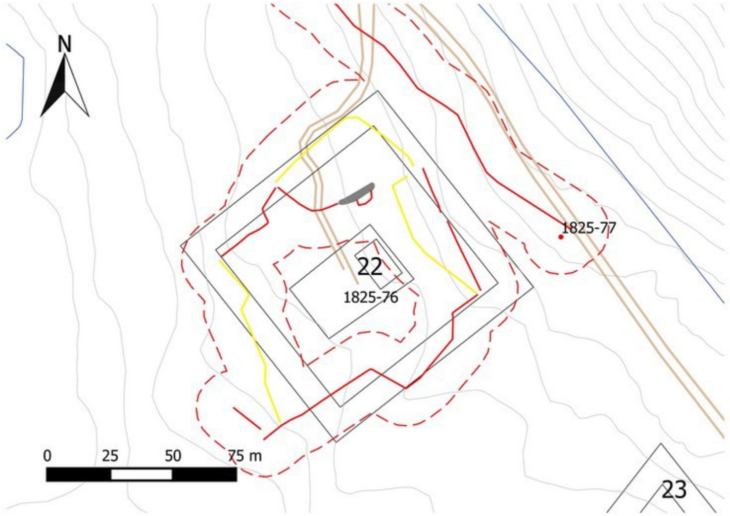

Mynd 130: Nátthaginn er hlaðinn undir hlíðarrótunum. Suðaustur hliðin og hluti af norðvestur horninu eru að mestu náttúrulegir klettar. Rauðu hleðslurnar eru eldri hlutar, en gulu hleðslurnar yngri breytingar. (Teikn. ÓLA)

Mynd 131: Hlaðin rétt eða kró upp við berggang í norður hluta nátthagans. (Mót suðvestur. Ljósm. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-77**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334744 N564635
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Stekkur
Minjaheild	
Tegund	heimild
Tegund annað	
Hlutverk	stekkur
Hlutverk annað	
Aldur	1900
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	Lítið
Minjaspjöll?	Nei
Gróður	ríkt mólendi

Ástand	Ekki sést til fornleifa
Horfin	vegna vegagerðar
Hættumat	Mikil hætta
Hættuorsök	vegagerð
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Í örnefnaskrá segir: "Innan við Sleðanaustið á landi er Stekkur og miklir klettar kringum hann. Fram af honum heitir Stekkjarklettar." Bæjarnesvegur liggur um Stekkjarhjalla sem er ofan við Nátthaga. Stekkurinn var á hjallanum. (Ö-Kirkjuból)

Stekkurinn lenti undir Bæjarnesvegi þegar hann var lagður árið 1959. Lengi sást votta fyrir hleðsluleifum í vegkantinum. Þó að minjar sjáist ekki á staðnum í dag, er ekki ólíklegt að þær leynist undir vegfyllingunni. Samkvæmt heimildarmanni, var Stekkur við Nátthaga sá eini sem var notaður eftir að afi hans, Jóhann Sigurðsson hóf búskap á Kirkjubóli. Jóhann var bóndi á Kirkjubóli frá 1895-1953. Fært var frá á Kirkjubóli fram undir 1925. (munnleg heimild. Finnbogi Jónsson (2014))

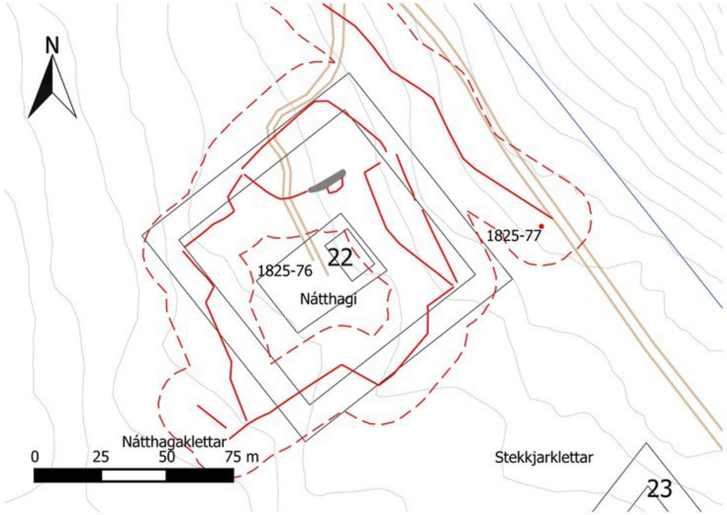

Mynd 132: Stekkurinn lenti undir Bæjarnesvegi þegar hann var lagður árið 1959. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-78**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334893 N564776
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Stekkjargjá
Minjaheild	
Tegund	varða
Tegund annað	
Hlutverk	óþekkt
Hlutverk annað	
Aldur	-
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	
Minjaspjöll?	
Gróður	

Ástand	
Horfin	ekki vitað
Hættumat	
Hættuorsök	
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Rétt utan við Stekkjargjá, upp á fjallsbrún er varða. Þetta er beint upp af (norðaustur) Nátthaganum og Stekknum. (munnleg heimild)

Þessi varð liggur utan skipulagssvæðisins og var því einungis staðsett út frá loftmynd en ekki skoðaður á vettvangi.

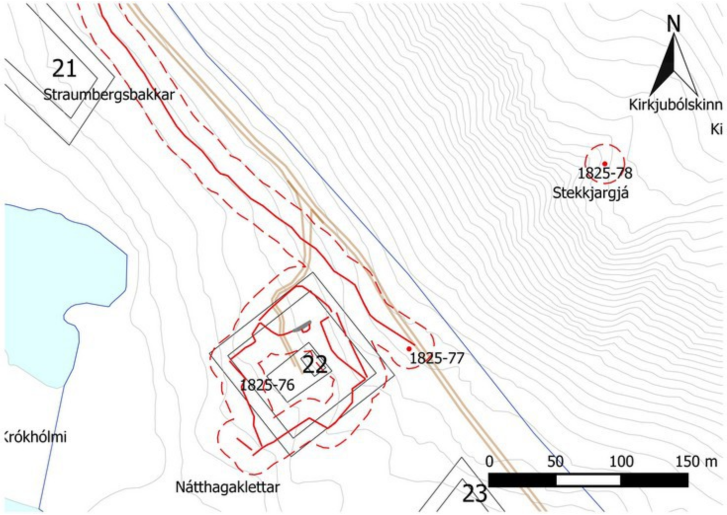

Mynd 133: Rétt utan við Stekkjargjá, upp á fjallsbrún er varða. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-79**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A335442 N568878
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Heimra-Axlarhvolf
Minjaheild	
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	
Hlutverk annað	
Aldur	-
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	
Minjaspjöll?	
Gróður	

Ástand	
Horfin	ekki vitað
Hættumat	
Hættuorsök	
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Upp af Kirkjubólsseli er Flötuhjallabrún og Flötuhjallar þar upp af. Ofan þeirra eru svo Heimra- og Fremra-Axlarhvolf. Hjásetukofinn er í Heimra-Axlarhvolfi. (munnleg heimild)

Umrædd tóft (hjásetukofi) liggur utan skipulagssvæðisins og var því einungis staðsett út frá loftmynd en ekki skoðuð á vettvangi.

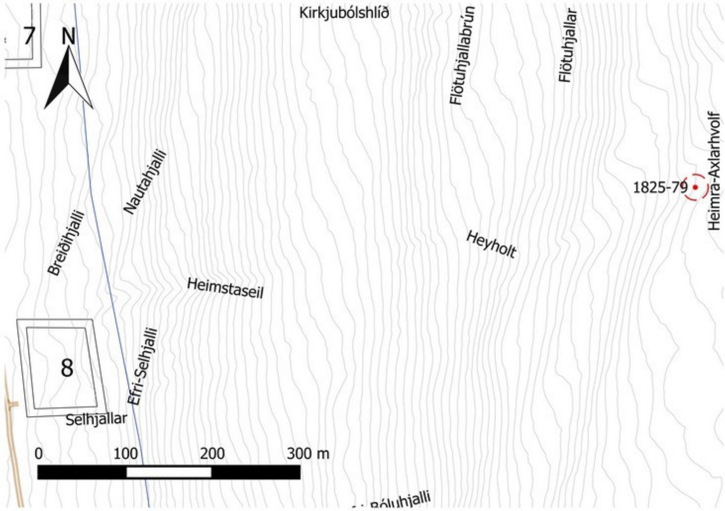

Mynd 134: Upp af Kirkjubólsseli er Flötuhjallabrún og Flötuhjallar þar upp af. Ofan þeirra eru svo Heimra- og Fremra-Axlarhvolf. Hjásetukofi (nr. 1825-79) er í Heimra-Axlarhvolfi. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-80**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334652 N570261
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Gangar
Minjaheild	
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	
Hlutverk annað	
Aldur	
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	
Minjaspjöll?	
Gróður	

Ástand	
Horfin	ekki vitað
Hættumat	
Hættuorsök	
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Gangar eru þrjú gil í klettunum innarlega á Kirkjubólshlíð sem hægt er að komast um neðan af Landi og upp á Neðribekk.

Þessi minjastaður liggur utan skipulagssvæðisins og var því einungis staðsett út frá loftmynd, en ekki skoðaður á vettvangi. Skv. heimildarmanni er hleðslan horfin vegna grjóthruns. Hlaðið var í 3 gil á þessu svæði svo að kindurnar kæmust ekki þarna upp á fjall. (munnleg heimild)

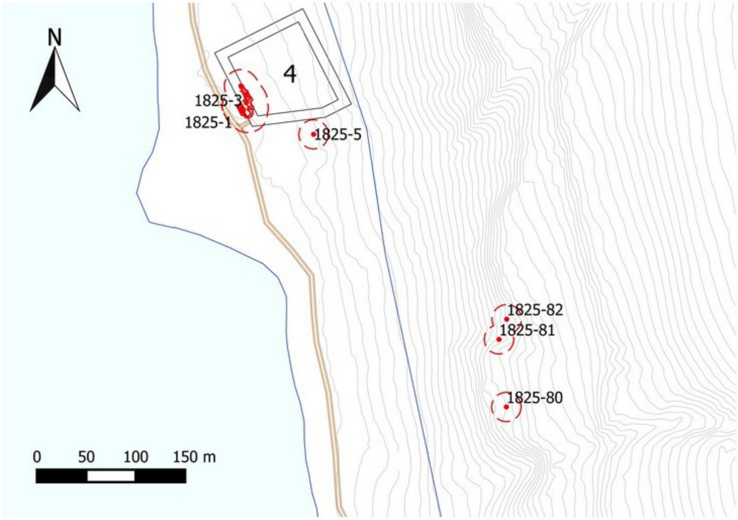

Mynd 135: Gangar eru þrjú gil í klettunum innarlega á Kirkjubólshlíð sem hægt er að komast um neðan af Landi og upp á Neðribekk. Hlaðið var þessi gil svo að kindurnar kæmust ekki þarna upp á fjall. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-81**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334645 N570330
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Gangar
Minjaheild	
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	
Hlutverk annað	
Aldur	
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	
Minjaspjöll?	
Gróður	

Ástand	
Horfin	ekki vitað
Hættumat	
Hættuorsök	
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Gangar eru þrjú gil í klettunum innarlega á Kirkjubólshlíð sem hægt er að komast um neðan af Landi og upp á Neðribekk.

Þessi minjastaður liggur utan skipulagssvæðisins og var því einungis staðsett út frá loftmynd, en ekki skoðaður á vettvangi. Skv. heimildarmanni er hleðslan horfin vegna grjóthruns. Hlaðið var í 3 gil á þessu svæði svo að kindurnar kæmust ekki þarna upp á fjall. (munnleg heimild)

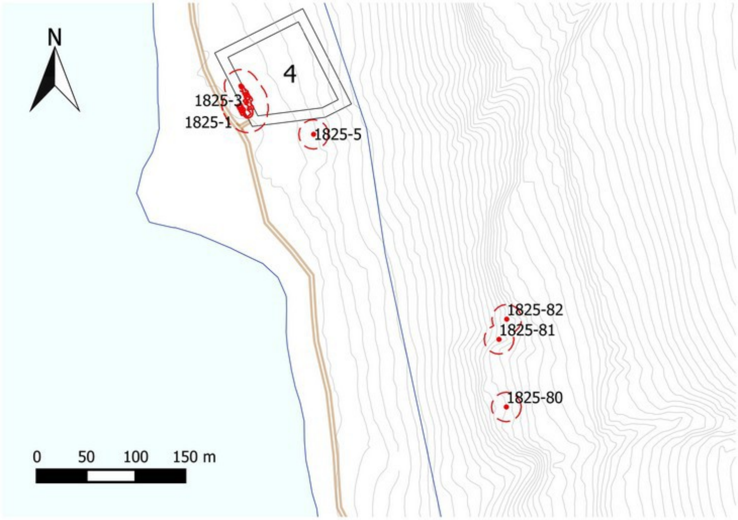

Mynd 136: Gangar eru þrjú gil í klettunum innarlega á Kirkjubólshlíð sem hægt er að komast um neðan af Landi og upp á Neðribekk. Hlaðið var þessi gil svo að kindurnar kæmust ekki þarna upp á fjall. (Teikn. ÓLA)

Fornleifaskrá

Fornleifanr. MÍ	**1825-82**
Verknr. MÍ	**1825**
Eldra númer	
Sýsla	Austur-Barðastrandarsýsla
Sveitarfélag	Reykhólahreppur
Hreppur nr.	4504 (Múlahreppur)
Landareign	Kirkjuból (á Bæjarnesi)
Landnúmer	139611
Skrásetjari	Óskar Leifur Arnarsson
Heimsótt	17.-18.06.2015
GPS hnit	A334653 N570350
Hnitakerfi	ISN93
M.y.s.	-
Skekkja	0-3 m
Sérheiti / örnefni	Gangar
Minjaheild	
Tegund	frásögn
Tegund annað	
Hlutverk	
Hlutverk annað	
Aldur	
Friðlýst?	Nei
Friðlýsa?	Nei
Varðveislugildi	
Minjaspjöll?	
Gróður	

Ástand	
Horfin	ekki vitað
Hættumat	
Hættuorsök	
Veggjahæð	-
Veggþykkt	-
Breidd	-
Lengd	-

Lýsing: Gangar eru þrjú gil í klettunum innarlega á Kirkjubólshlíð sem hægt er að komast um neðan af Landi og upp á Neðribekk.

Þessi minjastaður liggur utan skipulagssvæðisins og var því einungis staðsett út frá loftmynd, en ekki skoðaður á vettvangi. Skv. heimildarmanni er hleðslan horfin vegna grjóthruns. Hlaðið var í 3 gil á þessu svæði svo að kindurnar kæmust ekki þarna upp á fjall. (munnleg heimild)

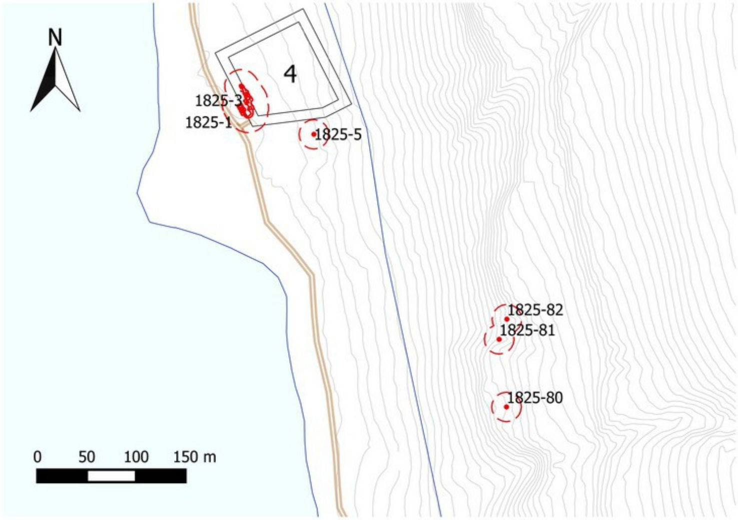

Mynd 137: Gangar eru þrjú gil í klettunum innarlega á Kirkjubólshlíð sem hægt er að komast um neðan af Landi og upp á Neðribekk. Hlaðið var þessi gil svo að kindurnar kæmust ekki þarna upp á fjall. (Teikn. ÓLA)